חסידות · ספרי חסידות נוספים

סיפורי חסידים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

סיפורי חסידים

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/סיפורי-חסידים/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

שער 5
המוכסן ומלאך המוות 6
שליחות לדוכס 7
לתהות על קנקנו של הבעש"ט 9
הכנסייה בוערת 10
תפילה על גשם ועונשו של השד 11
הבעש'ט מחיה ילד 11
תפילת מנחה ביום כפור 13
בן זכר תמורת עושר 13
גלגול נשמות בדג ובכלב 14
מחלת האישה מגינה על העיר 15
מותו של ר' יוסף מלממד 16
הבעש"ט מתפלל בלא נכרים 17
טבעת מכסף ריבית 17
קברו של ר' דוד פורקעס 17
גניבת הלולקע 18
יום כיפור בשדה 19
הבעש"ט רואה למרחוק 19
סכנת טביעה ביום הבר מצווה 20
שלא ישמע כל אחד מה שצריך לשמוע . 21
הילד העיוור 22
השר מקבל את מחלת האישה 23
חלום 25
הבעש'ט מחייה ילד 25
חולה אהבת ה' 26
לקט מ'דגל מחנה יהודה' 27
רבינו יהודה צבי מסטרעטין משמש כשוחט 27
רבי יהודה צבי מסטרעטין מרפא חולה . 28
החסיד ר' פיבוש מטריף בהמה שהיתה גלגול 29
ספר סגולות 29
סגולות ורפואות 30
שבחי צדיקים למנדל ציטרון 31
מעשה נפלאה מהרב הקדוש מברדיטשוב זצ'ל 31
מעשה נפלאה מהרב הקדוש מהו' דוד מלעלוב ז"ל 34
מעשה נפלאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמואל מקארוב ז"ל 35
עוד מה שסיפר הרב הקדוש מורנו הרב ר"י זעליג מרבו הקדוש מורנו הרב רבי שמואל ז"ל מעשה נפלאה 37
עוד מהרב הקדוש מ' זעליג ז"ל משרענצק 38
מעשה נאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמחה בונם מפרשיסחא ז"ל 41
מעשה נורא מהרב הקדוש ר' משולם זושא מליזענסק 43
סיפור נפלא מהרב הקדוש מורנו הרב רבי העניך 45
לקט מתוך 'סיפורי יעקב' ליעקב סופר . . 47
מעשה נורא שסיפר הרב הצדיק ר' מענדיל מקאסיב 48
מעשה נפלאה ונוראה מהרב הקדוש ר' חיים יוסף דוד אזולאי 51
מעשה נורא ונפלאה מהרב הקדוש ר' נפתלי כ"ץ 52
מעשה נורא מהבעש"ט הקדוש מתחיית המתים שהחיה בסניטיען 54
מעשה נורא מהבעש"ט זי"ע בהיותו בעיר טלוסט 55
מעשה נורא מהבעש"ט בהיותו בטליסט . 56

מעשה נורא מהבעש"ט מעלילת דם בטליסט 58
מעשה נורא מהבעש"ט בכפר סמוך יאזאלוויץ 58
מעשה מהרב הצדיק ר' אלימלך מליזשענסק 60
מעשה נוראה ונפלאה מהבעל שם טוב הקדוש 61
מעשה מבעל שם טוב עם תרנגול 64
מעשה נורא ששמעתי מר' אלעזר צבי . . 66
לקט מתוך 'ספורי חסידות צ'רנוביל' 67
א. מעשה נפלאה מרבי אליעזר, אבי-הבעש"ט 68
ב. השפעת הבעש"ט על בעלי חיים 69
ג. ר' שמואל מסאטינוב נעשה תלמיד הבעש"ט 70
ה. הבעש"ט מייבש נהר 73
ו. האנוס שהקריב לחם הפנים 74
ז. ר' ליב שרה'ס מציל ממונו של סוחר . . 76
ח. קריאת שם לנולד 77
לקט מתוך 'התגלות הצדיקים' לשלמה גבריאל רוזנטל 78
מעשה נפלאה מרבינו הקדוש רבי ר' אלימלך מליזענסק 79
מעשה נפלאה מהרב הקדוש רבינו נחום מטשערנאביל 82
מעשה נורא מהרב איש אלקים קדוש ונורא הרבי ר' זושא מהאניפלע 84
מעשה כזו מהרב הקדוש ונורא מאוד הרבי ר' פנחס מגניוושאוו 89
מעשה נפלאה מהרב הגדול והקדוש המפורסם הרבי ר' ליביש מאפאלעטואזריב 90
לקט מתוך 'ספורים נוראים' ליעקב קינדר 93
ר' נחמן מהורודנקא והבעל שם טוב 94
אנשי סלוצק מספרים על מופת של המגיד ממזריטש 96
על ר' זושא מאניפולי 98
ר' זושא מחזיר נואף בתשובה 98
ר' זושא משחרר ציפורים מכלוב 99
המגיד מוקז'ניץ מגרש דיבוק 100
אהבת הלימוד שלו 102
בית דין של מעלה מכיר בגדולת ר' דובער 103
כוחה של תפילה על קבר הצדיק 104
הפרת נדר שנדרו על קבר הצדיק 106
עפר מקבר הצדיק הציל מקדחת 107
נס הלוח שעל קבר הצדיק 107
סיפור 'אדמו"ר הזקן' פעל נס 108
עצת 'אדמו"ר הזקן' לשכור מלון 108
ר' מנחם מנדל לא שעה לעצת 'אדמו"ר הזקן' 112
'אדמו"ר הזקן' והשעון 114
אמרות רבי מנחם מנדל מקוצק 116

שער

לקט מתוך "שבחי הבעל שם טוב"
לקט מ"דגל מחנה יהודה"
שבחי צדיקים למנדל ציטרון
לקט מתוך "סיפורי יעקב" ליעקב סופר
לקט מתוך "ספורי חסידות צ'רנוביל"
לקט מתוך "התגלות הצדיקים" לשלמה גבריאל רוזנטל
לקט מתוך "ספורים נוראים" ליעקב קינדר
אמרות רבי מנחם מנדל מקוצק
לקט מתוך "שבחי הבעל שם טוב"
הוצאת ירושלים תרצ"א
רשימת הסיפורים:
המוכסן ומלאך המוות
ברית מילה
שליחות לדוכס
לתהות על קנקנו של הבעש"ט
הכנסייה בוערת
תפילה על גשם ועונשו של השד
הבעש"ט מחייה ילד
תפילת מנחה ביום כפור
בן זכר תמורת עושר
גלגול נשמות בדג ובכלב
מחלת האישה מגינה על העיר
מותו של ר' יוסף מלממד
הבעש"ט מתפלל בלא נכרים
טבעת מכסף ריבית
קברו של ר' דוד פורקעס
גניבת הלולקע
יום כיפור בשדה
הבעש"ט רואה למרחוק
סכנת טביעה ביום הבר מצווה

שלא ישמע כל אחד מה שצריך לשמוע
הילד העיוור
השר מקבל את מחלת האישה
חלום
הבעש"ט מחייה ילד
חולה אהבת ה'

המוכסן ומלאך המוות

גם בא מוכסן אחד שנתרועע מזלו מאוד והבעש"ט ראה שמלאך המוות רוקד אחריו ואמר לו
דברים כבושים שישוב בתשובה, ומה לך לילך אחר קנייני עולם הזה, מוטב לעשות תשובה
ולתקן דרכיו.
וחשדו שהבעש"ט רוצה מעות, ורצה ליתן לו מעות, ולא קיבל ממנו. וכשיצא אמר הבעש"ט הוי
שוטה, שהיום או מחר ימות, ודואג בשביל מזלו. וגיסו הרב מוהר"ר גרשון געד בו, ואמר למה
הוציא מפיו דברים לא טוב על בר ישראל. והשיב לו, מה אעשה לכם שאתם סומים ולא ראיתם
שמלאך המוות הולך אחריו.
ונסע לביתו, ובעת הזאת היה גיסו של הבעש"ט מ' יעקב אלמן מאשתו, ונסע לישא אישה דרך
המוכסן הנ"ל, כי דרך אחד להם. וכשבאו למלון לן בכפר אחד סמוך לכפר המוכסן, ועשה המוכסן
הנ"ל סעודה הגונה בשבילו, והרב מ' יעקב לא רצה לאכול בשר, ונתנו מאכל של חלב בסוף
השולחן. והתלוצץ בו המוכסן. ואח"כ הלכו לישן, ובלילה התעורר המוכסן בכאב ראש גדול
ובצעקה גדולה, וביקש שיאמרו עמו וידוי, ולא היה שם שום אדם שיאמר עמו הוידוי. ואמר עמו
הרב רבי יעקב וידוי, וענה אחריו הוידוי בניגון, ותמה ר' יעקב על זה.

ואח"כ הלכה אשתו ממנו, כי אמרה אולי ישן הוא מעט, ונוח לו. ובזמן מועט השגיחה עליו והוא
מת. וחזר ר' יעקב הנ"ל לביתו להודיע כי באמת סומים אנחנו.
~ ברית מילה
ומשם אדמו"ר נבג"מ שמענו, שמוהר"מ מטשארנאביל היה סנדק, והרב מ' אברהם ז"ל היה
מוהל. וכאשר אמר ברכת המילה ביראה גדולה, נפל הסכין מידו מפני פחד ורעדה מגדולתו ית'.
ואחרי זה שאל הרב מוהר"מ אותו על היראה הגדולה מה טיבה, והשיב: בעיני יפלא האיך אפשר
לשאול שאלה כזו.

שליחות לדוכס

בקהילה קדושה אחת היה לאנשי העיר ייסורים ונגישות גדולות מהקאמיסאר שלהם, עד שממש
לא יכלו לסבול. והיה ביניהם עצה שאין להם אופן אחר כי אם לשלוח שליח להדוכס שהיה רחוק
מהם ערך שמונים פרסאות. ובחרו שני אנשים אפרתים, אחד זקן ונשוא פנים והשני איש רך
בשנים. והזהירו אנשי הקהילה למען ה', שיזרזו את נסיעתם כי קרוב זמן הקאנטראקט =החוזה ,
וכאשר יאחרו הזמן אפילו יום אחד יהיה מעוות שלא יוכלו לתקן.
והנה דרך נסיעתם היה על קהילה קדושה מזריטש ובאו לאכסניה ביום א' בבוקר לשם והתפללו
באכסניה. בין כך וכך דיבר הבעל הבית עימהם מה עסקיהם ולהיכן פניהם מועדות לנסוע, וספרו
כל המאורע. אמר הבעל הבית, עצתי שתלכו אל רבינו הגדול לשאול פי קודשו מה תעשו. והגם
כי הזקן היה מסרב מעט, עם כל זה השני שהיה רך בשנים נמשכה לבו לעצתו, ופיתה את הזקן
שילכו להרב, וכן עשו.

והנה בביאתם להרב מצאו שם רוב עם שרוצים לכנוס לפני ולפנים, ונשתהו כמה שעות עד שמצאו
את הגבאי שלו, ואמרו לו שרצונם לכנוס להרב. והלך הגבאי להרב, והשיב להם בשם הרב שילינו
פה הלילה, ולמחר ישיב להם תשובה. והיה קשה להאיש הזקן מאוד עיכובם, כי היו נחוצים מאוד
לדרכם מפני שהזמן קצר מאוד. עם כל זה היו מוכרחים ללון שם. וביום המחר אחר התפילה, באו
שנית לבית הרב, ונתעכבו גם כן הרבה עד שהגיע לסדרן. הלך הגבאי פעם שנית להרב, והשיב
להם בשם הרב שילינו עוד לילה אחד פה. והיה קשה להם הדבר מאוד. והיו מתחרטים מאוד
על הליכתם אליו, עם כל זה היו מוכרחים להתעכב עד יום ג'. וכשבאו ביום ג' באה להם תשובה
מהרב שלא ייסעו בדרך הידועה כי אם בדרך אחרת, אשר היא עקומה. והאיש הזקן נתכעס מאוד
על השני על עיכובם עד עתה על לא דבר. ועם כל זה שמעו לדבריו, ונסעו בדרך אשר צווה עליהם
הרב.
והנה בנסיעתם במר נפשם על עיכובם, נתקשרו השמים בעבים וירד עליהם הגשם מן השמים,
ממש גשם שוטף. ובתוך כך תעו מן הדרך והיה להם צער גדול מאוד. ונסעו כך עד שבאו לכפר
אחד. ומאוד נתקררו מן הגשם ורוח שהיה, ועמדו שם ללון. ונתנו הסוסים שלהם לערל שירעה
אותם בלילה, וצוו עליו שיביא הסוסים בהשכמה.
ולמחר השכימו ועמדו להתפלל וגמרו תפילתם ועדיין לא הביאו הסוסים, והיה להם צער גדול
מאוד מעיכובם, כי נתייראו שיעברו המועד הקבוע.
ובין כך בא הערל ואמר שנתפסו הסוסים לחצר השר, מפני שנמצאו בהיזק, ובקשו את בעל הבית

שיסע להשר לבקש הסוסים. אמר הבעל הבית שבוודאי לא ילך להשר, כי מלבד שבוודאי לא
יחזיר הסוסים, אלא אפילו יכה אותו מכות אכזריות, כי כן דרכו מעולם. ורצו לשלם להבעל הבית
עבור טרחתו שילך לשם, ולא רצה בשום אופן כי גופו חביב עליו מממונו, והוכרחו הם במר נפשם
לילך בעצמם להשר.
והנה כאשר הגיעו להחצר, ראו עבד אחד, ונראה להם שהוא עבד הדוכס שלהם. וכיון שראה
העבד אותם הכיר אותם גם כן שהם מקהילה הידועה, כי הוא היה כמה פעמים עם הדוכס. ושאלו
את העבד מה טיבך בכאן, והשיב כי אני בכאן עם הדוכס. ונתמלאו שמחה והלכו עמו להדוכס.
וכשראה אותם שמח הדוכס לקראתם מאוד. ושאל מהם להיכן הם נוסעים וסיפרו לו כל המאורע,
ופעלו אצלו כל מה שביקשו על צד היותר טוב. ונתן להם מכתבים. עוד אמרו לפניו, הסוסים שלנו
נתפסו אצל השר. שלח הדוכס להשר שישיב להם תכף ומיד הסוסים שלהם, ונסעו בשמחה
גדולה, ובאו כמה ימים קודם זמן המוגבל. וראו בעיניהם כי דבר ה' הוא מרישא לסיפא.

לתהות על קנקנו של הבעש"ט

שמעתי מגיסו מ' מרדכי ששמע מר' יחיאל מקוליווער: פעם אחת בא איש אחד ממדינת ליטא,
ששלחו אותו בני מדינתו לתהות על קנקנו, ונתאכסן אצל ר' יחיאל הנ"ל, ואכל אצל הבעש"ט,
וכשמע בערב שבת התפילה של הבעש"ט, הוטב בעיניו מאוד.
ולאחר התפילה הלך אחר הבעש"ט לביתו, וכשבא הבעש"ט לביתו, התחיל לצעוק על עבדו ורגז
עליו שילך מהר אל הסוסים, כי סוס אחד חנק את עצמו. והעבד מתחנן לו ואמר אדוני, אלך תכף

וחזר ורגז עליו, ורצה להכותו. הלך העבד והציל הסוס וכשראה האורח הנ"ל את הכעס מהבעש"ט
תמה מאוד, ואמר בלבו, אחר תפילה כזו יהיה נחשב בעיניו סוס אחד לכעוס על עבדו, ובפרט
בשבת. ובבוקר כששמע תפילתו הוטב בעיניו, ואף על פי כן זאת הקושיא נקבע בלבו.
ואחר שבת כשרצה לנסוע לביתו, גילה הדבר לפני ר' יחיאל הנ"ל והלך לדרכו.
ור' יחיאל סיפר הדברים לפני הבעש"ט, וכעס ואמר, מה להם לתהות על קנקני, אספר לך שיהודי
אחד הלך בדרך, ונגה לו בערב שבת קודש, ולא יכול להגיע לישוב על שבת קודש. ועלה בדעתו,
ופנה מן הדרך לשדה לצד לשבות שם, ובא גזלן אחד והתחיל להכותו ורצה להרגו. והיהודי זה
היה מגושם מאוד, ולא הייתי יכול לתקפו כי אם בדבר הבהמה. על כן הטלתי אימה ופחד על
עבדי, וכל מה שהטלתי יותר פחד על עבדי, נפל יותר פחד על הגזלנים, עד שהניחו אותו בחיים.
ותראה שיביאו אותו מהרה לעיר. וכן היה.

הכנסייה בוערת

שמעתי מר' מאיר מאנפאליע שר' יוסף מלמד מזורניץ היה דר בעיר, ושכחתי שם העיר. והיה ביתו
סמוך לבית עבודת אלילים. פעם אחת בא הבעש"ט לעירו וראה ביתו סמוך לבית עבודת אלילים.
ואמר, בבית זה דר איש צדיק. וכשבא ר' יוסף להקביל פניו, שאל מפני מה אתה דר סמוך לבית
עבודת אלילים, והשיב לו אני איש עני מאוד, אילו היה לי מעות הייתי מטלטל את ביתי למקום
אחר.
ולא איחר הדבר, ונשרף בית עבודת אלילים, ולא הניח שר העיר לבנות שוב בית אחר במקום
הזה.

תפילה על גשם ועונשו של השד

שמעתי מחמי, וגם מהרב דקהילתינו, כשהיה יושב הבעש"ט עדיין בשיינק בכפר, היו פעם אחת
צריכים לגשמים. והתפלל על הגשמים. והייתה שם מכשפה אחת שהיה לה שד אחד, ועשתה
כשפים שלא ירד גשם, והבעש"ט בתפילתו קלקל כשפיה, ואמר לה אותו השד שהוא מקלקל
כשפיה. באה המכשפה לאמו ואמרה לה, אמרי לבנך שיעזוב ויניח ממני, כי אני אעשה לו כישוף.
סברה אמו שהריב עמה על עסק חוב של י"ש, ואמרה לו אמו בני עזוב מן הגויה הלז, כי היא
מכשפה. אמר לאמו אין אני חושש לה, ועשה את שלו והתפלל על גשמים. ובאה הכשפנית פעם
שניה לאמו, ואח"כ שלחה עליו השד שלה.
וכשבא אליו לא היה יכול לכנוס לד' אמותיו, ואמר לו הבעש"ט, אתה העזת לבוא אלי תכף לך
ותזיק את הגויה דרך חלון קטן של שאוב אחד, וכן עשה.
ואחר כך תפס אותו בבית הכלא ביער, ואינו יכול לזוז משם עד עולם.
וכשנתפרסם הבעש"ט, נסע עם אנשים דרך יער, עמד והלך ליער והציץ לו שהוא יושב בתפיסה,
ושחק מאוד. ושאלו לו, וסיפר להם המעשה הנ"ל.

הבעש'ט מחיה ילד

שמעתי מר' פסח בנו של ר' יוסף מקאמינקע שהבעש"ט היה בדרך, ובא לעיר אחת ושמע כרוז
שיתאכסן בבית פלוני, ובא לבית הנ"ל ולא רצו לקבל אותו על האכסניה הלז, מחמת שהילד של
בעל הבית היה חולה מאוד.
ושלח את הסופר לבית, ואמרה האישה איך אפשר להתאכסן בכאן, הלא תראו את הילד החולה,

ואני בצער גדול. וקיללה את הבעש"ט. והבעל הבית לא היה יכול להעיז, ויצא להבעש"ט לבקש
ממנו, ואמר שהוא דבר שאי אפשר. ונשבע לו הבעש"ט כשיתאכסן אצלו יחיה הילד. וקיבל אותו
לביתו.
ותכף הלך הבעש"ט למקווה, וראה שלא טוב עם הילד. וציוה שלא ימצא שום אדם בבית זה.
והלכו כולם לבית אחר, וגם להסופר ציוה שלא יהיה בבית זה עד שיקרא אותו ליתן לו יין לקידוש,
כי בערב שבת קודש היה המעשה הלז.
והוא נשאר יחידי עם הילד, והתפלל אצל הילד תפילת מנחה, ושהה הרבה בתוך הלילה, עד
שהסופר ירא פן ח"ו יסתכן הבעש"ט מחמת גודל התאמצותו בתפילה על החולה, כי מסוכן הדבר.
והלך הסופר ופתח את הפתח בלאט, ושמע שאומר לנשמת הילד הכנס לגוף, כי תוכרח להיכנס
כי לא אשבע לשקר. ולא ידע אם הילד מת או שהיה חי עדיין, והיה בו עדיין קצת חיות.
והלך הסופר משם, ובשעה קלה חזר ונכנס, ומצא אותו שוכב על הארץ בפישוט ידים ורגלים, וקם
ואמר הלא אמרתי לך שתכנוס בגוף הילד. וצווח הירש תן יין לקידוש. ואכל עם הסופר, ולא ישן כל
הלילה. ובבקר מסר הרפואות והנהגות לסופר, והוא הלך להתפלל לבהמ"ד.
והבינה אמו של הילד, שהילד חזר לאיתנו, והתחילה לבכות בכיה גדולה. ושמע הסופר ושאל
אותה מה את בוכה, אמרה לו ואיך לא אבכה שקללתי צדיק כזה. והשיב לה אל תבכה, רבי שלי
הוא איש טוב וימחול לך.
וכשבא הבעש"ט מתפילתו, שמע ג"כ שהיא בוכה, שאל לסופר וסיפר לו, ושלח את הסופר אליה
ואמר אמור לה שלא תבכה, ותעשה סעודה שלישית טובה, ומבטיח אני לה שהילד ישב עמנו

לשולחן על הסעודה הנ"ל.
וזה שנפל הבעש"ט על הארץ בפישוט ידים ורגלים, שקיבל עליו לקבל פולסא דנורא עבור
השבועה, והנשמה הוכרחה ליכנוס לגוף.
ופעל להילד שיחיה יותר משישים שנים, ושיהיה לו בנים ופרנסה טובה כל ימי חייו.
ומזה הנראה
שבא זמן הקץ להילד, לכך הוצרך להתפלל עליו כמה שיחיה ועל פרנסה ועל בנים.

תפילת מנחה ביום כפור

עוד סיפר לי ר' פסח הנ"ל: פעם אחת נסע הבעש"ט מקאמינקע לביתו, ונסע עמו בצוותא חדא ר'
ברוך מקאמינקע בעגלה מיוחדת, והסופר ישב עמו, וגם העגלה של קמח הולך אחריו.
אמר הבעש"ט, במקום פלוני נתפלל מנחה, וזה היה בימי החורף והיה קור גדול, ואותו מקום היה
רחוק כמה פרסאות. ונתקררו מאוד והקור נכנס בגופם, ואמרו אי אפשר להגיע למקום הלז, כי
המקום רחוק עדיין, ואנו כולנו נתגבר עלינו הקור. וגם העבד שלו אמר שנתקרר מאוד.
ונסעו דרך יער, וציוה הבעש"ט לעמוד, ונגע באילן אחד באצבעו, ודלק האילן ונתבער, וחממו אצל
האש, וגם העבד שלו שלף השטיויל וייבש המטלית שעל הרגלים, ואח"כ נסעו עד מקום פלוני.
ובנסעם מן המקום הזה היה ר' ברוך מסתכל מה יהיה באילן הזה, וגער בו הבעש"ט שלא יסתכל.

בן זכר תמורת עושר

שמעתי מהרב ר' פאלק הכהן, שחמיו ר' שמעריל לא היה לו בן זכר, והבעש"ט היה מתאכסן
אצלו, ולא היה לו בית מיוחד בשבילו והתאכסן בבית הלז, והנשים סרו משם לשכינו, ומבשלין
שם, ובעת הסעודה מביאין לכאן.

פעם אחת, יום אחד קודם נסיעתו, רצה לבקשו שיתפלל עבורו שיהיה לו בן זכר, וסיבב אליו
ולא יכול לדבר מפני הבושה. ולמחר קודם הנסיעה גם כן סיבב לדבר אליו, ולא יכול ובוש ממנו
פתאום. אמר לו הבעש"ט, שלח אחר אשתך. ובאה, ולקח הבעש"ט מטהו בידו ואמר לה הבעש"ט
רואה שתלד בן זכר, כי אני אשבר לך עצמות במטה זה.
וכן היה, שילדה בזו השנה בן זכר ושמו ר' דוד שהיה אב"ד בקהילה קדושה טשיטשילנק.
ומנהגו של ר' שמעריל היה, אפילו אם ילדה אשתו בת, נסע להבעש"ט ולקח ממנו קמיע וניתן לו
שני אדומים או יותר, כי הוא היה בעת הנ"ל סוחר, והיה לו ערך ג' אלפים זהובים. וכשנולד לו בן
הנ"ל נסע להבעש"ט ליקח ממנו קמיע כמנהגו מאז, אמר לו ילדה אשתך בן, אמר לו כן. אמר לו
הבעש"ט תדע שלא יהיה לך עוד מעות, כי נתנו לך ברירה או מעות או בן, וברתי אני בשבילך
טוב שיהיה לך בן זכר.
וכן היה, כל הסחורה שקנה הפסיד בה, עד שהפסיד כל מעותיו. ונתקבל אח"כ למ"מ הקהילה
קדושה וויערחווקה. ואני כאשר הכרתי אותו, כשהיה שכיח אצל הרב דקהילה קדושה קאסוב,
היה בעת ההיא מ"ץ דקהילה קדושה סאוראן.

גלגול נשמות בדג ובכלב

שמעתי מהרב דקהילה קדושה פולנאי ומהרב דקהילתינו, שר' נחמן מקאסוב היה לו קרוב אחד
ושמו ר' יודל מטשידנוב, ואביו שלו ר' יוסף היה מוכיח.
ודרכו של ר' יודל שלא היה רוצה ליהנות משל אחרים רק מיגיע כפו, והיה מו"מ שלו עם ברזל.
פעם אחת נסע לרודני =אכסניה אחת, והיה רוצה לשבות שם.

אמר בעל הבית, ומה יאכל רום מעלתו, דגים אין לי, ובשר לא יאכל מחמת שלא בדק הסכין. על
כן עניתי קרוב לכאן יש עוד רודני, ושם דר איש משופע, ובוודאי יש אצלו דגים ושוחט, ויסע רום
מעלתו אליו, ונסע.
וכשבא לאמת המים סמוך לרודני הלז, הייתה הדרך עוברת דרך אמת המים, כי המים לא היו
עמוקים. וכעת היו גשמים גדולים, או עת הפשרת השלגים, ונתגדל אמת המים הנ"ל. והם לא
הבינו, ורצו לעבור דרך אמת המים. וקדם כלב אחד, ורץ קודם לאמת מים הנ"ל, וטבע בתוך
המים הלז, והיה הכלב עולה ויורד במים, וצעק בקול מר עד שנכמרו רחמי החסיד הלז, וזלגו
עיניו דמעות. וראה שלא אפשר לעבור וחזר לרודניע הנ"ל, וביקש מן הבעל הבית להתאמץ
שיהיו דגים על שבת.
והלך הבעל בית והפציר את הציידים, וצדו והביאו דג גדול שקורין "העכט". ואמר הבעל בית אני
דר בכפר הלז כמה שנים, ולא נזדמן לי דג כזה. ועשו לו ממנו כמה מאכלים.
ובליל שבת היה יושב בסעודה וזימר זמירות ונרדם על השולחן, ונראה לו אביו בחלום, ואמר לו:
תדע שאני מגולגל בדג הזה, והמסור שרדפתי אותו בחיי היה מגולגל בכלב זה שטבע, וזה היה
תיקונו מה שנטבע בשבילך בני, להצילך. ואני הוצרכתי להתגלגל בדג זה, מחמת שרדפתי אותו,
ותיקנת אותי במה שזלגו עיניך דמעות על טביעת הכלב. וראה בני איך שתאכל דג זה.
וכשבא להבעש"ט אמר אליו הבעש"ט שכך היה אומר שרבי יודיל גילגול שמואל הנביא.

מחלת האישה מגינה על העיר

שמעתי מחברי ששמעו מר' נחום מטשארנאביל, פעם אחת היה הבעש"ט בקהילה קדושה

חמעלניק, ושם היה בעל מגיה אחד ואשתו הייתה חולה. ואכסניה של הבעש"ט היה סמוך אצל
הרב אב"ד חתן הפ"ח. ובא הבעל מגיה לבעש"ט לבקש ממנו שיתן רפואה לאשתו, ולא רצה.
ולא עוד אלא שרגז עליו ודיבר אליו דברים לא טובים, והוקשה הדבר להרב אב"ד הנ"ל.
ולערב כשהלכו כולם שאל הרב את הבעש"ט מפני מה לא רצה לרפאות את האישה הנ"ל, והשיב
כי היא צדקנית, ומחמת חולשתה מגינה על העיר מן הליסטים שביער. וכשיכלו הליסטים מיער
ממילא תוחזר לבריאותה. ושאל אותו מפני מה רגז על הבעל מגיה, והשיב שראיתי ששורה
עליו דינים, ובזה הרוגז בטלתי הדינים ממנו.

מותו של ר' יוסף מלממד

שוב שמעתי ממנו: פעם אחת בדרך נסיעתו של הבעש"ט להמעלניק שמע כרוז על ר' יוסף מלמד
מקהילה קדושה הנ"ל שימות. וכשבא לעיר באו אצלו אנשי עירו ורצו לשלם לו שירפא אותו, ולא
רצה לרפאו ולא גילה טעמו.
ואחר שנסע הבעש"ט משם, בא דוקטור אחד וריפא אותו והבריא. והדוקטור היה עדיין שם. ובתוך
כך חזר הבעש"ט לעיר הנ"ל, וספרו לו שהבריא ר' יוסף הנ"ל ע"י רפואות של הדוקטור שריפא
אותו.
ובתוך עמידתו של הבעש"ט הנ"ל ביקש ר' יוסף את הדוקטור לעשות לו איזה תחבושת לגרש
הכינים מראשו, שנתרבו מאוד מחמת רוב חוליו. ונתן לו הדוקטור משחה אחת למשוח את ראשו,
משח את ראשו בזה המשחה ומת.
אז גילה הבעש"ט טעמו שלא רצה לרפאותו, מחמת קול הכרוז ששמע.

הבעש"ט מתפלל בלא נכרים

ומהרב דקהילתנו שמעתי שפעם אחת נסע רבי נחמן עם הבעש"ט, ובאו לכפר אחד והיה זמן
המנחה. ואמר הבעש"ט להגבאי, לך לבית וראה אם אפשר להתפלל ור' נחמן לקח הכיס של
טלית ותפילין והלך לבית. והגבאי אמר להבעש"ט: הבית מלא נכרים. ואמר הבעש"ט לך וקרא
לר' נחמן שישב על העגלה, כי נתאחר זמן מנחה. וכנס הגבאי ומצא אותו מעוטף בטלית ותפילין
ומתפלל. ואמר לו הגבאי שיצא, והוא לא שמע. ויצא הגבאי ואמר להבעש"ט שהוא מעוטף בטלית
ותפילין ומתפלל. אמר הבעש"ט בודאי יגרום איזו צרה לנכרים. ובתוך כך הודלק המבצר ובאו
ריקים וגרשו כל הערלים להציל המבצר ונשאר הבית פנוי, אז הלך הבעש"ט ג"כ להתפלל.

טבעת מכסף ריבית

וכזה המעשה שמעתי מר' אלימלך: שפעם אחת בא לשכנו הצורף, וראה טבעת אחת, ונטל בידו,
ותכף זרקה, ואמר שטבעת זו נלקחה מממון ריבית.
וחקר הצורף שכן היה.

קברו של ר' דוד פורקעס

שמעתי מהרב דקהילתינו, פעם אחת היה הבעש"ט בקהילה קדושה פולנאי, ונסע מקהילה
קדושה הנ"ל אל עיר חדש והדרך הוא אצל בית הקברות של עיר חדש. וראה הבעש"ט עמוד
אש גדול עומד על קבר אחד, ושלח את המשרת שיראה על המצבה מי קבור שם, ונכתב שנקבר

שם צדיק אחד הנקרא משה עבד ה'. ואמר הרב שאצלו יהיה נקבר איש אחד, ושמו ר' דוד. והיה
אצלם בעיר איש אחד הנקרא ר' דוד צערעס ונתבהל מאוד כששמע דבר זה שהוא סבור שעליו
רמז הבעש"ט שהוא ימות. אמר לו הרב, אל תפחד, לא אתה הוא הדוד שאמרתי. וכמו ערך י"ב
שנים אחר פטירת הבעש"ט ז"ל, בא הרב דוד פורקעס לקהילה קדושה פולאני על שבת חזון,
ועמד בעגלה שלו לפני הרב דקהילה קדושה הנ"ל, ונתראה פנים עמו, ונטל ממנו רשות שישבות
על עיר חדש. ובא לבית הרב דשם ולא מצאו בביתו, כי נסע לדרך ושבת שם. והיה ר' דוד מתמה
בעצמו כל יום השבת ואמר איני יודע מה אני עושה בכאן, הרב המגיה אינו בביתו ואני לא באתי
כי אם לקבל פני הרב, שהוא היה צדיק. ובמוצאי שבת קודש, שהיה ט' באב, נחלש וקרא לחברה
ועשה צוואה. ושכב על מיטתו ונפטר לעולמו ביום א', וקברו אותו אצל קבר ר' משה הנ"ל. וכשהיו
בבית הקברות, ראו מה שנכתב על המצבה והיה לפלא בעיניהם. ויספר בכל העיר הפלא הזאת.
אז נזכרה אמו של המוכיח מפולנאי שהייתה זקנה ביותר מדברי הבעש"ט, מה שאמר זה יותר
מעשרים שנה שאצל זה הקבר יוקבר ר' דוד, וראו כי דבר ה' הוא.

גניבת הלולקע

פעם אחת נסע הרב, ובדרך עישן את הלולקע]=מקטרת[. והציבוק היה ארוך מאוד עד שהלולקע
הייתה יוצאה מהעגלה. וכאשר נסעו כך, בא כנגדם שר אחד ושני אנשי חיל רוכבים על סוסים,
ונטלו הלולקע ממנו ונסעו לדרכם. והרב נסע גם כן. ואחר שעה עמד הרב ואמר למשרתו, קח לך

סוס אחד ותרכוב עליו להשיג האנשי חיל, ותיקח מהם הלולקע, וכן עשה. וכשהשיגם, ראה שהם
יושבים על סוסיהם וישנים. לקח הלולקע והלך כדרכו.

יום כיפור בשדה

פעם אחת נסע אחד על יום הכיפורים להבעש"ט, והנה יום קודם ערב יום כפור נסע האיש כל
היום וכל הלילה, בכדי למהר נסיעתו לשם, ובא לאור הבוקר של ערב יום כיפור א' פרסה סמוך
לעיר מזיבוז. אז אמר בנפשו, הנה הוא סמוך לעיר, והסוס נתייגע מאוד כי נסע כל הלילה -
אעמוד בכאן להתפלל ובין כך ירעה הסוס. אחר התפילה גברה עליו השינה, אמר בלבו מה
בכך אם אישן בכאן שעות שתים. הנה הסוס ינוח מיגיעו, ואז אחר כך אסע במהירות ואיך שיהיה
בוודאי אבוא קודם חצות היום לעיר. ושכב על העגלה, ונרדם בשינה מאוד. וכשניעור משנתו,
ראה שהוא בין השמשות של יום הכיפורים. ונצטער הרבה מאוד, כי אחרי כל היגיעות שיגע ליסע
להבעש"ט על יום כיפור, מוכרח הוא להיום יום כיפור על פני השדה בעצמו, סמוך לעיר.
ובפשיעתו וצעק ובכה במר לבו כל הלילה וכל היום. ובמוצאי יום כיפור נסע במהירות להבעש"ט
במר נפשו, וכשבא להבעש"ט, עשה צחוק ממנו. והעניין היה שהוא היה צריך להעלות בתפילתו
תפילת עם שבשדות. ומן השמים הכריחו אותו לכך.

הבעש"ט רואה למרחוק

פעם אחת ישב הבעש"ט בסעודה עם אנשיו, ובאמצע הסעודה הרים את ידיו ועשה תנועות רבות
כמו אדם ששט בנהר, ואמר: שוטה עשה כך וכך ותנצל. ויהי בעיני הרואים לפלא. כמו שעה בא

איש אחד וסיפר איך שנפל עם העגלה שלו בנהר, והוא אינו יודע לשוט. ומיד בא בדעתו, אנסה
נא לעשות ביד כך וכך וב"ה שהועילה לי ויצאתי מן הנהר.
וכמו כן, פעם אחת בסעודה צעק ואמר: שוטה, הלא ראית כמה ערלים על פני השדה. טול בייגל
שלך וזרוק אותו לעיניהם, ויבואו אליך. וג"כ אחר שעה, בא איש אחד ואמר שנפל בנהר ולא היה
מי שיצילנו, כי הערלים היו על ההר. והוא היה בנחל ולא ראו אותו. ונזכר שיש אצלו בייגל וזרק
הבייגל לערלים ומיד באו והצילו אותו בעזרת ה'.

סכנת טביעה ביום הבר מצווה

בקהילה קדושה קאסניטין-ישן היה איש אחד חשוכי בנים והיה כמה פעמים לפני הבעש"ט. פעם
אחת הבטיח לו שתלד אשתו בן זכר, וצוה לו שיתן לו ידיעה אז כשתלד. וכן הוה, כשילדה אשתו
בן זכר ונסע להבעש"ט לבשרו מלידת אשתו בשמחה רבה. והיה כאשר בא להבעש"ט ובשר
בבשורה זו, ויתאפק עד בוש והתחיל לבכות בכיה רבה ונתרשלו ידיו מאוד. ושאל את פיו, מה
זה אדוני בוכה, ויאמר כי אני רואה אשר ביום שיעשה הילד בר מצווה יטבע בנהר רחמנא ליצלן.
ואמר הבעש"ט בוודאי ישכח ע"ז לגמרי, אבל זה לך האות, כי באותו יום ילבש שני הפוזמקאות
על רגל אחת ויחפש אחר השניה, ואם תשמרנו אז כל היום בשמירה מעולה שלא יראה פני המים,
אז בת דינא ביטל דינא. ואם תעלים עין ממנו אז בוודאי יוטבע בנהר רחמנא ליצלן. והנה ביום
שנעשה בר מצווה, הלך האיש להתפלל בבית הכנסת והנער היה ישן עדיין. וכשבא מבית הכנסת

הנער היה מחפש ובא מזווית לזווית. וישאלהו אביו, מה תבקש ויאמר פוזמק אחד נאבד ממני,
וירא אביו והנה הוא לבוש שני הפוזמקאות על רגל אחת. וכשראה מעשה נזכר הלכה, וישם אל
לבו לשמור את הילד הזה היום. ובאותו היום הקדירה החמה מאוד, ורצו כל אנשי העיר אל הנהר
לרחוץ. ונשמט גם הילד ורץ אל הנהר. ותכף ומיד רצו אחריו והחזירוהו לביתו. וכאשר ראה אביו
שהוא דוחק את עצמו מאוד לרחוץ על הנהר ואי אפשר לשומרו, נתן אותו בחדר אחד וסגר בעדו.
וכל היום צעק במר הניחו אותי, איה רחמנותכם, כרחם אב על בנים שזפתני החמה. ולא השגיחו
עליו ולא נתנו לו אפי' מעט מים לשתות. ויהי אחר המנחה, כשהיו אנשי העיר כולם על הנהר, יצא
דמות ראש אחד עם שתי ידיים, וטפח בידיו על המים ואמר זה שלי אינו בכאן. ומיד נשקע ולא
נראה ותכף ומיד נח הנער מרתיחתו, וישן הנער. ובעזרת ה' נתגדל בטוב לאי"ט כמאמר הבעש"ט
ז"ל.

שלא ישמע כל אחד מה שצריך לשמוע

פעם אחת היה מספר בשבחו של הרב מ' נחמן הראדענקער בפניו. והוא היה יושב בריחוק מקום
ממנו. אזי הקריב את עצמו והרכין את אוזנו לשמוע והיה בעיני העם לפלא. ושאלו את הרב ואמר
להם כי הרב מוה"ן ביקש מהש"י שיתנו לו במתנה שלא ישמע כל אחד מה שצריך לשמוע, וזה
שאני מספר בשבחו אינו שומע. והוא, כאשר ראה שפתי נעות וקולי לא ישמע, היה סבור שאני
מדבר בדברי תורה, לכן הרכין את עצמו לשמוע מקרוב. והמופת כזה, כשאני מדבר דברי תורה,

אז שומע אפילו מרחוק. ובאופן אחר שמעתי שהרב עשה זה בכוונה כי בעת שסיפר בשבחו, ראה
שפתיו נעות וקולו לא שמע, אז כאשר הרכין את עצמו לשמוע, ויהי לצחוק בעיני כולם. והרב עשה
זאת מפני שלא הוטב בעיני הרב זה שביקש מהש"י שלא ישמע כל אחד דבר המצטרך באמרו
ממ"נ אם הוא ראוי לזה עפ"י מעשיו, הקב"ה לא יקפח שכרו. כמו שמצינו אצל אברהם אבינו ע"ה,
שאחר המילה ניתנו גם ה' איברים ברשותו וכוח השמיעה אחד מהן ואם אינו עפ"י מעשיו למה
יעלה במעלות.

הילד העיוור

בסטאמבול היה איש אחד עשיר מופלג, והיה לו בן יחיד אחד מופלא ופתאום נעשה סומא מעיניו.
ובקשו מהרופאים שירפאו אותו ואחרי כל התחבולות שעשו לא הועילו כלום, ונתייאשו מרפואות.
ובהיות הבעש"ט בקהילה קדושה הנ"ל, אמר להאיש הנ"ל שהוא ירפאנו רפואה שלימה. ומאד
שמח לדבריו והכניסו לביתו בכבוד גדול. וכשראתה אשת הנגיד הנ"ל, ותבזהו בעיניה, כי לא הלך
בבגדים חשובים מפני טלטול הדרך וימים. ותכעוס על בעלה ותאמר למה הבאת אותו אלי, הלא
כל הרופאים לא הועילו כלום ומה יועיל זה בשמות. ותדבר על שמות הקדושים, ויחרה אף
הבעש"ט על שלא האמינה בכוח פעולת שמות הקדושים, ויאמר היכן הוא הילד הסומא, הביאהו
אלי וארפאהו שיראה תכף ומיד כדרך כל האדם.
ויהי באמרו נתפעם רוחה, כי הרוצה לשקר ירחיק עדותו. והוא אומר שבזו הרגע יראה, יכול להיות

שיאמת דבריו. ומיד הביאו לו החולה וילחוש באוזניו איזה דבר. ומיד צווה להביא גמרא לפניו,
וציוה לו לקרות וקרא כדרך כל הארץ. והיה שמחה גדולה באנשי הבית. ותכף ומיד העביר הרב
ידו על עיניו וחזר כבראשונה והיה בכיה גדולה בבית. ובקשו אותו בקידה ובהשתחוויה ורצו ליתן
לו מעות סך עצום. והשיב הרב אתה המרשעת שלגלגת משמות הקדושים, אסור לך ליהנות
מהם. כי מתחילה לא רציתי לעשות לכבודו ח"ו או בשביל מעות רק בשביל קידוש ה' יתברך.
הראיתך בעיניך גודל כוח קדושת השם, אבל אתה לא נהנה מהם והלך מאתם כך.

השר מקבל את מחלת האישה

במדינת וואלחייא היה איש אחד גביר מפורסם ופתאום חלתה אשתו על שתי ידיה שלא יכלה
להרים אותם בשום אופן. והלך עמה אצל כל הרופאים, ולא הועילו כלום, ונתייאשו מרפואתה.
וגם שאל בקדריים ולא עלתה ארוכה למכתה. והסכימה דעתו לנסוע עמה מעיר לעיר, אולי תעלה
ארוכה למכתה ע"י בע"ש או רופאים. ויהי בנסיעתו, וישמע את שמע הבעש"ט מרחוק. ויסע
לקהילה קדושה מזיבוז ובבואם לקהילה קדושה הנ"ל, הלכו להבעש"ט. וצווה עליו שתשב
בקהילה קדושה הנ"ל, ותשב שם ימים רבים. ובתוך משך הזמן, באו כמה פעמים להרב וצווה
לישב עוד. ויהי ברבות הימים, פעם אחת צווה להכין העגלה עם הסוסים, וצווה להאיש הנ"ל
שיסע עם אשתו החולה גם כן אחריהם. ויהי בנסיעתם, באו לאיזה כפר, ושם היה דר אחד מאנשי
הבעש"ט. ויהיה בבואם לשם, שאל הרב את המוכסן אם ייתן לו אכסניה. ויפלא מאוד בעיני

המוכסן על זאת השאלה, כי באמת היה לו זכיה רבה שיתאכסן הרב אצלו. והשיב לו הרב, כי
כאשר יתאכסן אצלו, אזי יסגרו החלונות והשערים והדלתות שלא לפתוח לשום אדם יהיה מי
שיהיה, אפילו שר גדול, ובאם שידחוק את עצמו מאוד, אזי להשיב כי בכאן הרב בעש"ט. והבטיח
המוכסן לעשות כן, ועמדו אצלו בקרעצמי ותכף ומיד עשו כדבר הרב. והכינו את עצמם לסעודת
הערב, ואחרי הסעודה ישנו כולם מלבד הבעש"ט, ישב אצל השולחן ולמד באיזה ספר. והאישה
החולנית ישבה בירכתי הבית, והנה באותו היום בא אחיו של השר מהקרעצמי ההוא אשר לא ראו
איש את אחיו זה יותר משתים עשרה שנה, ותהי השמחה גדולה ביניהם. ואכלו ושתו ונשתכרו,
ובאמצע הדברים התחיל השר להתפאר את עצמו איך על מקום הידוע בנה קרעצמי טובה
ומהודרת עד מאוד, ויהלל אותה עד מאוד. וביקש האורח אותו שיתנו לו סוס אחד שיסע לשם.
ונתנו לו סוס טוב ומובחר, ובהיות שהמקום היה קרוב מהמבצר, נסע רק בבגד אחד. ותכף
כשנסע מיד התחיל רוח סערה עם שלג הנקרא מיטעלניצע, ונתעכב בנסיעתו כמה שעות עד
שבא להקרעצמי ודפק על הדלת שיפתחו לו, והשיבו לו שאי אפשר לפתוח לו מפני שבכאן הרב
הבעש"ט. וביקש כמה פעמים בתחנונים גדולים לפתוח לו, היות שנתקרר מאוד, והשיבו לו כנ"ל
עד שבפעם האחרון, רמז הבעש"ט שיפתחו לו. וכאשר נכנס השר לבית הלך אנה ואנה עד
שנתחמם מעט, וכאשר שב לאיתנו שאל מי הוא זה הבעש"ט, והראו לו את הרב. ומיד התחיל

לבעור בו אש הכעס, והלך עוד כפעם בפעם ושאל עוד מי הוא זה ואיזהו הבעש"ט אשר עבורו
לא פתחו לי את הדלת, עד שהיה באפשרותי ממש למות מגודל הקרירות, והראו לו את הרב. עד
שפעם שלישית בערה בו אש הכעס לגמרי, וכשהראו לו את הרב, שלף חרבו מתערה, והניף את
ידו על הרב להרגו. מיד צעק הרב להאישה החולנית הגביהי את שתי ידיך וכן עשתה. ומיד נעשה
חילופין להאישה, חזרו ידיה לבריאותה כבראשונה, והשר לא יכול להשיב ידו. ותייבש ידו והתחנן
מאוד להרב, ואמר שלא אוכל להועיל לך, כי מכבר נעשה החילופין ואי אפשר לשנות עוד.

חלום

פעם אחת חלם הרב מו' דוד פורקעס איך שבא להבעש"ט וראה עומדים אצלו ארבעה אנשים.
שניים היה מכירם, והשלישי היה אליהו ז"ל והרביעי נעלם ממנו, כי לא ידע מי הוא וגם היה בוש
מלשאול את הבעש"ט. פעם אחת אחר הסתלקותו, היה אצל הרב המגיד הנ"ל, ושאל ממנו האיך
תוארו וצורתו ותנועותיו. וכשסיפר לו ר' דוד, אמר המגיד כי זהו מ' יצחק לוריא ז"ל. גם פעם אחת
שמעו מהבעש"ט שאמר על הרב הגדול מ' חיים צאנזור מבראד, שהוא נצוץ ריב"ז. אמר המגיד
הנ"ל מה תתפלאו על זה כי הייתה לו צורת ריב"ז ממש.

הבעש'ט מחייה ילד

בקהילה קדושה מזיבוז היה איש אחד חשוכי בנים, והיה מזכיר תמיד לפני הבעש"ט, והבטיח לו
שבוודאי יהיו לו בנים. וכאשר בא בימים, הטריח כמה פעמים את הבעש"ט, ובעז"ה אשתו ילדה

לו בן זכר לעת זקנותה. ולא ארכו הימים ומת בתוך ימי הלידה, ומיד בא להבעש"ט ברעש ורוגז,
למה תשלה אותי ליתן לי דבר כוזב שיופסק ממני מיד, והלא יותר טוב היה לי שלא היה לי בנים
כל עיקר. והשיב הבעש"ט, הלא אמרתי שיהיה לך בנים, בוודאי יחיה הילד. והמתין עד בוש ולא
קם ולא זע הילד. גם רוח חיים אין בו, ולא היה לו פנים לדבר עוד עם הבעש"ט אחרי שהוא
מבטיח לו בהבטחה נאמנה. ובא להרב ודיבר עמו מצד אחר, ושאל ממנו אם יכין את עצמו על
הברית, ואת מי יכבד. וצווה לו שיכין לו את עצמו כנהוג, וסנדק צווה לו לכבד אדם ידוע וכן חיתוך,
ולעצמו מציצה. וכן עשו. הביאו את הילד לבית הכנסת ומהל אותו ולא יצא דם כחותך בשר המת.
והתחיל הרב לומר ברכות שאחר המילה, וכשאמר תיבות קיים את הילד הזה לאביו ולאמו, שהה
הרבה עד שחזר נפש הילד אל קרבו, וניתז דם מהמילה עד שמי קורה, ובעז"ה חי הילד לגמרי.

חולה אהבת ה'

פעם אחת בא איזה דוקטור גדול ומפורסם לדוכסה שבהעיר. ותתפאר הדוכסה בשבח הבעש"ט,
כי אדם גדול הוא וגם בקי ברפואות. אמר הדוקטור שלחה אחריו שיבוא לכאן. ותאמר אין זה
כבודו, כי אם לשלוח אחריו עגלה גדולה כדרך השרים, כי אדם גדול הוא. ותשלח אחריו ויבוא
לפניהם. וישאל הדוקטור מהרב אם אמת שהוא בקי ברפואות, והשיב לו אמת הדבר. ויאמר
באיזה מקום ומאיזה מומחה למד, ויאמר הש"י למדני. ויהי לצחוק בעיני הדוקטור. וישאל אותו

עוד אם הוא מבין על הדופק, ויאמר הרב הנה אני יש לי איזה חסרון תבין על הדופק שלי, ואני
אראה ואבחין הדופק שלך. ולקח הדאקע' את הדופק של הרב, הבין שיש איזה חסרון, אבל אינו
יודע מה היא, כי באמת היה חולה חולת אהבה לש"י מה שזהו למעלה מהבנתו.
אחרי זה תפס הרב את הדאקע' בדופק שלו, והחזיר הרב פניו להדוכסה ושאל ממנה הנגנבו
לך חפצים אלו ואלו, ותאמר הן, זה כמה שנים שנגנבו ואיני יודעת איה הם. ויאמר הרב, שלחו
לאכסניה שלו ותפתחו תיבתו תמצאו את כל החפצים בשלמות. ושלחו תכף ומצאה כדבריו
הקדושים, ונסע הדוקטור משם בחרפה ובוז והעניין כי אחורים דאבא הוא קפ"ד אותיות דפ"ק
ולכן היו הצדיקים מכירים בדופק על כל החטאים כמ"ש בזה"ק ובת"ז .

לקט מ'דגל מחנה יהודה'

ספורי חסידות סטרעטין
אליעזר ברנדוויין
רשימת הסיפורים:
רבינו יהודה צבי מסטרעטין משמש כשוחט
רבי יהודה צבי מסטרעטין מרפא חולה
החסיד ר' פיבוש מטריף בהמה שהיתה גלגול
ספר סגולות
סגולות ורפואות

רבינו יהודה צבי מסטרעטין משמש כשוחט

הרב הקדוש רבינו יהודה צבי מסטרעטין אף אמנם שהיה תלמיד חכם מופלג בתורה, עם כל זה
היה בהצנע לכת והיה עובד ה' בהסתר. והנה בימי נעוריו היו אנשי סטרעטין צריכים לקבל רב,

להיות להם למורה הוראה. ונסעו לעיר זוואליב לאביו הרב הקדוש מהרש"ז לבקשו שיתן להם
את בנו מורנו הרב רבי יהודה צבי הנ"ל. אך הרב הקדוש הנ"ל לא רצה לקבל עליו עול הרבנות
כמאמר ז"ל: "אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות", אך היו צריכים גם כן לקבל אז איזה שוחט
ובודק. אמר להם שזאת יעשה להם למלאות בקשתם, שיסע עמהם ויהיה שוחט ובודק. וכן היה,
ונעשה שוחט ובודק בעיר סטרעטין. וזה גלוי וידוע אשר העופות היו רצים אחריו בעת שהלך
לשחוט, וגם הבהמות היו רובצים לפניו ופשטו צווארים בעת השחיטה.
פעם אחת ברח שור אחד מהאדון ליער, שור נגחן, והזיק הרבה אנשים, ולא היה באפשרות
לתופסו. והיו אנשים שהיו אומרים לאדון שיש להם עצה איך לתפוס השור הנ"ל: היינו, שיצווה
לשחוט אותו. וכן פקד עליו שיראה לשחוט השור. וכאשר הלך עם הסכין של שחיטה ליער - תכף
רבץ השור לפניו ופשט את הצוואר ושחט ובדק כדת וכדין.
וגם פעם אחת פרח עוף אחד מעיר ראהטין עד סטרעטין לתוך ידיו, כי היה מתקן אותם על ידי
שחיטתו.
עד כאן.

רבי יהודה צבי מסטרעטין מרפא חולה

פעם אחת היה איש עשיר אחד חולה וכל הרופאים אמרו נואש. ונסע להרב יהודה צבי מסטרעטין,
והבטיח לו שבהדרך תימצא לו רפואה. וכאשר נסע לביתו בהדרך, תפס ציפור אחת ואכל אותה
ונעשה כבריה חדשה. ואחרי זה כאשר בא להדוקטור הגדול ראפאפארט וסיפר לו כל הנ"ל, אז

הראה לו בספר הרפואות שלו את הציפור, ואמר שזה הציפור אינו שכיח במדינות הללו, אך
במרחקים.
אך הקדוש פעל בתפילתו שבאה הציפור לכאן.

החסיד ר' פיבוש מטריף בהמה שהיתה גלגול

דרכו היה שבעצמו הורה בעניין טריפות בעלי חיים וגם שאלות נידה. ובאלה שני הדברים היה
מקל בהוראתו. פעם אחת בא קצב אחד עם איזה שאלה, ולא היה אז זמן לגשת אצלו והמתין
אצל הדלת. ובתוך כך בא הרב החסיד ר' פייביש ממונקאטש ז"ל והביט על השאלה ואמר להקצב
שהיא טריפה גמורה. אך הקצב לא השגיח עליו והלך להרב הקדוש לשאול פי קדשו. אז ראה
הקצב שפניו נעשו כלפיד אש ושמע שהוא מדבר בכל פעם: "מה יכול אני לעשות? כבר הורה
זקן". ואחרי זה קרא להרב החסיד הנ"ל ואמר לו, שצריך לקבל תשובה, שהיה הורג נפש שהיה
מגולגל בבהמה הזו.
ופקד עליו שילמד משניות כל השנה.

ספר סגולות

היה לו לר' יהודה צבי מסטרעטין ספר סגולות, שהיה יודע הסגולה של כל עשב ועשב. ופעם אחת
אמר שיש עשב שהוא מסוגל להחיות מתים, ויש עשב שהוא מסוגל למצוא אוצר של זהב ופנינים
יקרים וכדומה.
פעם אחת ביקש אותו חסיד אחד להראות לו זה העשב שהוא מסוגל לזהב. ואמר לו כאשר ילך
לביתו ילך דרך היער - וכן עשה. והנה בדרך הילוכו נתלש עשב אחד ונדבק על המנעל שלו.

ופתאום ראה מונח על הארץ מטבעות של נחושת הרבה מאוד. ולקח המטבעות כמה שהיה
ביכולתו. והלך משם וראה אוצר של כסף. והשליך הנחושת ולקח הכסף. וכאשר הלך משם ראה
אוצר של זהב. והשליך הכסף ונטל הזהב, עד שכמעט לא היה באפשר לו לילך מפני כובד המשא.
עד שעבר דרך הנהר, כי לא היתה לו דרך אחרת, ונשמט העשב שהיה דבוק להמנעל ונפל
להמים. והלך עם המים. וכאשר נעלם ממנו העשב, שהיה מסוגל להאוצר, נעלם כל הזהב שהיה
תחת ידו ולא נשאר אצלו כלל וכלל. והלך בחזרה אולי ימצא עוד בהדרך, או הזהב, או על כל פנים
הכסף או הנחושת, אך לריק היה, כי הכל נעלם והיה מצטער מזה.
והלך בחזרה עד לבית הרב הקדוש וסיפר לו אשר עבר עליו. אמר לו הקדוש:
"הלא כמה פעמים בקשת ממני להראות לך זה העשב שהוא מסוגל לאוצר. והראיתי לך, כי
העשב הנ"ל נדבק במנעל שלך. מחמת זה נגלה לפניך כל האוצרות של כסף וזהב. ובעת שהלכת דרך הנהר נשמט העשב והלך עם המים. מחמת זה הלך הזהב גם כן ממך ונעלם הכל. ובאם הייתה בקשתך שיישאר אצלך - אפשר היה אז עת רצון והיה נשאר אצלך. אך כעת הסכלת עשה".

סגולות ורפואות

גם בעניין הסגולות והרפואות היה חד בדרא אחד בדורו. פעם אחת איש אחד חלה ונטה למות.
והיה משמש בהרופאים הגדולים ואמרו נואש. ונסע להקדוש הנ"ל. אמר לו הקדוש ליקח תפוח
אחד, ולתחוב בו הרבה מסמרות של ברזל ולצלות התפוח, ואחר כך לאכול התפוח. וכן יעשה
הרבה פעמים. ועשה כן.
והיתה לו רפואה וחזר לאיתנו הראשון בבריאות השלמה.

וראה אותו הרופא המומחה ושאל אותו: "מי ריפא אותו?" סיפר לו שהקדוש ציוה לו שיקח תפוח
עם מסמרות כנ"ל. והרופא כשומעו זאת נשאר עומד כמשתומם. והלך עמו להבית, והראה אותו
כתוב בספר הרפואות: שהרפואה לזה היא זיעה של ברזל, אך לא היה יודע איך ליקח הזיעה
מהברזל. והקדוש היה ממציא איך ליקח הזיעה.
והיה לפלא.

שבחי צדיקים למנדל ציטרון

רשימת הסיפורים:
א. מעשה נפלאה מהרב הקדוש מברדיטשוב זצ"ל בעל ספר קדושת לוי
ב. מעשה נפלאה מהרב הקדוש מהו' דוד מלעלוב ז"ל
ג. מעשה נפלאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמואל מקארוב ז"ל
ד. עוד מה שסיפר הרב הקדוש מורנו הרב רי זעליג מרבו הקדוש מורנו הרב רבי שמואל ז"ל מעשה נפלאה
ה. עוד מהרב הקדוש מ' זעליג ז"ל משרענצק סיפור נפלא מאוד
ו. מעשה נאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמחה בונם מפרשיסחא ז"ל
ז. מעשה נורא מהרב הקדוש ר' משולם זושא. מליזענסק, אחי הרב הקדוש בעל נועם אלימלך ז"ל
ח. סיפור נפלא מהרב הקדוש מורנו הרב רבי העניך ז"ל

מעשה נפלאה מהרב הקדוש מברדיטשוב זצ'ל

בעל ספר קדושת לוי
פעם אחת בסעודת ליל שבת פתאום פתח הרב הקדוש מו"ה ברוך זצ"ל ממעזבוז את פיו הקדוש
ואמר לפני כל החסידים שישבו ועמדו לפניו בזה הלשון: "כל מי שידבר רעות על הרב מברדישטוב,
הנני מבטיח לו עולם הבא לשכרו בעבור זה". והיה שם בין החסידים אברך אחד שרצה תכף

לגשת אל הרב הקדוש מורנו הרב רבי ברוך ז"ל ולספר דבר רע על הרה"ק מברדיטשוב זצ"ל, כי
נכסף להבטחת רבו הקדוש מורנו הרב רבי ברוך ז"ל הנ"ל ולקנות לו עולמו בשעה אחת. ולא היה
יכול לעצור ולהתיישב בדעתו אולי יש לרבו הקדוש איזהו כוונה עמוקה בדבר זה.
ובכל זאת הזקנים ממנו שעמדו סביביו הניאו את ליבו ומנעוהו מלגשת, באומרם אליו: "חלילה לך
מעשות זאת". ושמע להם ונתעכב מלבצע זממו עד ליום מחרת בסעודת יום שבת קודש, שנתעורר
אדמו"ר הקדוש מורנו הרב רבי ברוך זצ"ל עוד הפעם ואמר כדברים האלה הנזכרים, שאמר
בסעודת ליל שבת קודש. והחרישו כל החסידים כבאתמול, ואין פוצה פה לדבר סרות ח"ו זולת
האברך הנ"ל, אשר לא אצר כוח ולא חשש על עוון דברו סרה על קדוש ה', הרב מברדיטשוב
ז"ל, מפני הבטחת רבו הקדוש מורנו הרב רבי ברוך הנ"ל. והיה נחשב לו לעוון בכלאו את רוחו
מלספר את אשר יודע לרוע על הרב הקדוש מברדיטשוב ז"ל. ורצה בכל עוז לגשת ולספר רעות
על הרב הקדוש מברדיטשוב ז"ל לקבל שכרו כהבטחת רבו. אבל גם אז לא הניחוהו החברים מן
העומדים שם, ושמע להם, בחשבו כי עדיין זמן כשר לפניו בסעודה שלישית.
ובבוא סעודה שלישית ושמע מרבו פעם שלישית כדברים הנ"ל, לא פנה עוד אל דברי החסידים
שהזהירוהו על כך, אבל רץ בזריזות להתקרב אל רבו הקדוש הנ"ל. וכראות הרב הקדוש מורנו
הרב רבי ברוך ז"ל את האברך הנ"ל, שמתקרב ומפרכס לספר, קרבו אליו יותר ואמר לו: "קרב,
בני, קרב וספר נא לי את כל אשר אתה יודע לדבר על הרב מברדיטשוב".
והתחיל לספר ואמר:

"פעם אחת בהיותי בברדיטשוב לסחור על יומא דשוקא, הנקרא יריד, עלה על דעתי לכנוס
אל הבית המדרש ששם מתפלל הרב הקדוש מברדיטשוב, ולראות איך הוא מתפלל. לפי ששמעתי בעולם שמפליאים מאוד סדר תפילתו של הרב מברדיטשוב ויגיעתו ועבודתו בשעת תפילה, שהיא משונה מאוד שלא כדרך הטבע. ולכן נכספתי גם אני לחזות בנועם עבודה תמה וקדושה כזו ולקלוט ריח טוב ממנה. והנה פניתי עצמי ולקחתי לי מועד באמצע
עסקי ללכת אל הבית מדרש. ובהתקרבי אל פתח הבית מדרש ושמעתי גודל עבודתו בתפלתו, לא ערב לבי לגשת הלאה ולכנוס לפנים ונשארתי במעמדי שם אצל הפתח.
והנה פתאום בהגיע הרב מברדיטשוב אל ברכת "יוצר אור וגו'" ובאומרו "יוצר משרתים ואשר משרתיו כולם עומדים וגו'" פתאום דלג וקפץ אצלי בחמה עזה. והפסיק לדבר אלי באמצע כדברים האלו בלשון אשכנז: וואס וועט דער מלאך מיכאל זאגען, וואס וועט דער מלאך גבריאל זעגען?" מה יאמר המלאך מיכאל? מה יאמר המלאך גבריאל? והרים ידו והכני סטירה על לחיי ורץ חזרה למקומו.
כן אשר עשה לי הרב מברדיטשוב. ואיך היה רשאי להפסיק בדיבור באמצע הפרק וכל שכן להתמלא חמה, וכל שכן יותר להכות איש ישראל? וגם מה היו פירוש דבריו הנ"ל? ומה רצה בזה באמצע תפילתו? הלא כל העניין נראה כשיגעון ח"ו".
וכשמעו הרב הקדוש מורנו הרב רבי ברוך ז"ל את כל הסיפור הנ"ל החריש עד בוש לספר הכל,
ואחר כך התחיל להשיב לו. ואמר לו בפני כולם בזה הלשון:
"תדע שהרב הקדוש מברדיטשוב הוא מליץ טוב לפני פמליא של מעלה בעד כל ישראל ומלמד עליהם סניגוריה תמיד, לשכך חמת הדין העליון מעליהם ולמצוא להם זכות גם על
העבירות שעשו ח"ו. והנה בשעה שמתפללים ומברכים ברכת "יוצר אור וכו'" ומגיעים אל
'יוצר משרתים וגו'' 'כולם עומדים וגו'' 'ומשמיעים וגו'', אז הוא הזמן שמלאכי מעלה, שרי
צבאות ה', כמיכאל וגבריאל וכו', מתאספים ללמד זכות על ישראל כמה שנאמר: 'אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו וגו', ובכל יכולתם הם רואים ומשתדלים
למצוא זכות על כל נפש ישראל, להצילו מחמת הדין השורה עליו על ידי העונות שעשה,

ולהשפיע עליו שפע חסדים עליונים, לטהרו ולנקותו מכובד אשמיו. ולכן כשמגיע הרב מברדיטשוב אצל 'יוצר משרתים וגו' הוא נכנס בגבול ומצב השרים העליונים והמלאכים להשתתף עימהם בלימוד סנגוריה על נפשות ישראל. וכן אז, בשעה שעמדת שם ושמעת אותו מתפלל ומברך ברכת 'יוצר וגו', כשהגיע ל'יוצר משרתים כו' נתעלה במדרגתו למדרגת המלאכים המלאכים הנ"ל בלימוד סנגוריה כנ"ל, וכשראה אותך פתאום עומד לפניו עם העבירה שעשית באותו היום באכסניה שלך, שגנבת בשעת סעודתך כף של כסף, נתמלא חמה מאוד עליך, שלא מצא שום לימוד זכות עליך בדבר הזה. כי לפעמים גונב אדם למלאות נפשו כי ירעב, ויש ללמד עליו זכות לפני המקום ב"ה, שלא לעבור על דין תורה עשה, וגם לא לבקש מותרות ולחמוד מה שאינו שלו, כי אם להשקיע רעבון נפשו

שלא יסבול ייסורים ועד פיקוח נפש הוא בא בגניבתו.

אבל אתה, הסוחר, שלא חסר לך למחיית נפשך, כי עשיר אתה, למה גנבת כף כסף? ולא מצא הרב מברדיטשוב לך שום סניגוריה על זה, וזהו אשר צעק אליך: 'מה יאמר המלאך מיכאל ומה יאמר המלאך גבריאל נגד העון שעשית?"

וכשמוע האברך את דברי הרב הקדוש רבו זצ"ל נתמרמר מאוד על מעשהו ובקש מחילה. והשיב

לו הרב הקדוש מורנו הרב רבי ברוך ז"ל שאין לו כפרה עד שילך אל הרב הקדוש מברדיטשוב

ויבקש ממנו שיתן לו תשובה על עונו ויסלח לו.

מעשה נפלאה מהרב הקדוש מהו' דוד מלעלוב ז"ל

פעם אחת היה איש אחד אצל הרב הקדוש המפורסם ר' דוד מלעלוב שיברכהו. וברכו ואמר לו

בשעה שברכו: "אמנם זה האיש צריך לברכה, והנני מברכו".

והנה זה האיש נפטר מאתו לשלום ובא לביתו. ואחר איזה ימים נחלה ר"ל עד שהיה גוסס. ובני

החבורה - חברא קדישא היו אצלו להיות בשעת יציאת נשמתו ולומר עליו הפסוקים כנהוג. והנה

פתאום ראוהו שהקיץ ופניו צהובות ושב לאיתנו במעט רגעים. ואחת אחת נתרפא וקם ממיטתו.

ונתפלאו כולם, כי כמוהו לא נהייתה. ושאלוהו, וסיפר להם גופא דעובדא היכי הוה שבשעה שהיה
גוסס ר"ל נדמה לו שהוא ברקיע לפני הפמליא של מעלה במשפט לפניהם. ופתאום, בשעת
הוויכוח ביניהם אודותיו הרגיש שבא לו מאחוריו איש אחד ולוקחו בזרועותיו סביבו, ואומר לפני
הפמליא של מעלה בזה הלשון: "זה האיש הוא שלי, ולא תעשו לו מאומה ותנוהו ליו!" והחזיר
פניו לאחוריו וראה כי הוא הרב הקדוש רבי דוד מלעלוב ז"ל. ונדמה לו אז שנוטלו ומשכיבו חזרה
למיטתו ובאותו הרגע שנדמה לו כך, שמשכיבו למיטתו, התחילו פניו לצהוב ולחזור לאיתנו.

מעשה נפלאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמואל מקארוב ז"ל

סיפר הרב הגאון החסיד המפורסם מהו' יחיאל מיכל נ"י אב בית דין קהילת שעפס, שהיה מלפנים
רב בעיר אסטראלענקי. והיה שם איש חסיד אחד, רבי חיים ליב, שהיה בילדותו משמש להרב
הקדוש מורנו הרב רבי שמואל מקארוב ז"ל. וסיפר מה שאירע לו שם, כי היה מנהג סדר שלחנו
הקדוש של הרב ז"ל בשבת קודש לקחת ב' בקבוקים יין אצל מוכר יין אחד שהיה בעיר, לכל
סעודה, להיות לברכת המזון. והוא היה השליח לזה, כי היה מסוגל לכל עניין לעשות בזריזות.
והנה זה המוכר יין הנ"ל היה מתנגד גדול להרב הקדוש הנ"ל והיה מכחיש כל העניינים הגדולים
שסיפרו החסידים מהרב הקדוש הנ"ל. ועלה בדעתו לנסות את הרב הקדוש הנ"ל, ונתן להשליח
הנ"ל ב' בקבוקים של סתם יינם, יין נוכרים האסור בשתייה , לראות אם הוא באמת איש קדוש,

כי בהיות כן הוא צריך להרגיש ברוח קדשו קודם שתייתו, או שישמרוהו מן השמים שלא יאונה לו
און, כמו שנאמר: "לא יאונה לצדיק וגו'" וכמו שאמרו גבי עובדא דרבי פנחס בן יאיר חולין ה' ו' :
"השתא בהמתן של צדיקים וכו' צדיקים עצמם לא כל שכן".
והשליח הנ"ל לא חל ולא הרגיש מה שנתן לו, כי איך יעלה על הדעת דבר כזה? ובתום לבו נזדרז
לשוב אל שלחנו של הרב הקדוש ז"ל. והנה פתאום, באמצע הילוכו, נפלו מידו הבקבוקים האלו
ונשברו. והיה הדבר לפלא גדול בעיניו, כי ידע את עצמו לזריז ומתוקן לכל דבר, שמעולם לא שיבר
שום כלי ולא נשחת שום דבר על ידו. וגם עתה הלך במתינות ובכל זאת לא עלה על דעתו דבר
כזה שעשה המוכר יין הנ"ל. ושקל בדעתו מה לעשות: אם ללכת אל שלחן הרב ז"ל ולספר מה
שקרהו, או אם לשוב להמוכר יין לקחת בקבוקים אחרים, ולומר שנצרך לסעודה עוד ב' בקבוקים.
והיה צר לו מב' צדדים: לשוב להמוכר יין חשש, פן לא יאמין לו המוכר שנשברו ויחשוש על
התשלומים. וללכת לבית הרב ז"ל ולספר גם כן היה בוש וירא, כי החזיקוהו לזריז ומוכשר לתקן
ולא לעוות, ומעתה יהיה בעיניהם כמתעתע וכמתרפה בשימושו. והוסכם בדעתו שיותר טוב לשוב
להמוכר ולקחת בקבוקים אחרים תחתיהם, כי אמר
"בין כך ובין כך צריכים שם יין לברכת המזון, מוטב לבלי להטריד שם את השולחן הקדוש,
ואביא יין לברכת המזון. ומה שיהיה אחר כך בתשלומי המחיר, אין לי לחקור עתה מאומה.
יהיה מה שיהיה, אך שיהיה עתה יין אל השולחן".
ושב להמוכר יין ואמר לו: "נצרך עוד ב' בקבוקים יין". המוכר תמה ואמר: "מה זאת? הלא ידעתי

כי עוד לא קרה כזאת שיצטרכו יותר". והפציר בו שיספר לו האמת, ולא רצה כי היה מתיירא
שיחשוש על תשלומי מחירם ולא יחפוץ ליתן אחרים. אבל המוכר יין הלזה, אשר ידע בלבו מה
שעשה, לא רצה ליתן לו, עד שהיה נאלץ לספר לו האמת.
ושמח המוכר ונתפלא מאוד וקידש שם שמים, ומאז החל המוכר הלזה לידבק גם הוא בהרב
הקדוש ז"ל.

עוד מה שסיפר הרב הקדוש מורנו הרב ר"י זעליג מרבו הקדוש מורנו הרב רבי שמואל ז"ל מעשה נפלאה

פעם אחת ישב הרב הקדוש מורנו הרב רבי זעליג הנ"ל אצל רבו הקדוש מורנו הרב רבי שמואל
מקארוב ז"ל בעת שהיה רבו מושכב על מיטתו ומתנמנם. והוא המתין לו וישב לפניו בדד ודום
כדרכו. פתאום בא חסיד אחד נגיד, והביא מתנה אחת עבור בנו. והיתה המתנה קראדענץ מזנון,
כלי אוכל אחד של כלים יפים ושונים להציג על השולחן בשעת מסיבה של שמחה. ולאשר קנה
שני קראדענצען, אחת לעצמו ואחת לרבו, הניח על השולחן שני הקראדענצען, לתת הברירה
לרבו, לברור לו איזהו שיחפוץ. והגם שבאמת כיון בשעת קניין איזה שיהיה לעצמו ואיזהו לרבו,
בכל זאת נתיישב בבית להעמיד שתיהן על השולחן. והלך לו אחר כך לדרכו משם וביקש מאת
הרב מורנו הרב רבי זעליג משרענצק הנ"ל, שאחרי שיעור משנתו יציע לפניו העניין, כי ידע שהוא
חשוב גדול בעיניו ויפנה לו בדבר המתנה לקחתה ממנו.
וכך הוה. שאחרי נערו סיפר לו מורנו הרב רבי זעליג ז"ל והראה לפניו שתיהן. וראה שרבו הקדוש

לוקח את זו שקנה בעדו שהיא שלו, דהיינו מה שכיון הנגיד בשעת קניה לקנותו עבור רבו הקדוש
ז"ל. והבין הרב הקדוש ז"ל כי הדבר לפלא בעיני מורנו הרב רבי זעליג הנ"ל מה שכיון אל האמת,
ונחשב בעיניו לרוח הקדוש.
ופתח את פיו הקדוש ואמר לו בזה הלשון:
"לא תטעה כי זהו רוח הקודש. לא כן, אין זה רוח הקודש! אבל אספר לך מעשה, מה שאירע לי מכבר עם אחי שהיה רב גדול והיה מן כת המתנגדים לחסידים. וביקשני פעם אחת לבוא אל יום שמחת לבו, יום חתונת בנו, עם נגיד גדול אחד. וכשהייתי שם על החתונה, הקדים מקודם להראות לפני יקרת הבגדים אשר הכין מחותנו הנגיד עבור בתו הכלה, בדרך רחבה מאוד. והיה בין הבגדים היקרים והמטולאים עוד מלבוש אחד יקר מאוד מרוקם בזהב כולו מראשו ועד שוליו ומעולף ספירים.
והנה תכף בגשתו אצלי עם המלבוש להראותו, נתרחקתי ולא יכולתי ליקרב אליו, באמרי
כי נותן לפני ריח נבאש. ואחי הרב, התחיל לצחוק ממני ולעג לי. וכראותי כי צחוק עושה לי
נתאמצתי להראותו לדעת האמת ולא יצחק עוד. וציויתי לשלוח אחר מחותנו הנגיד ויחקור
וידרוש מאתו היטב הדק מקור מוצא הבגד ההוא מאין הוא בא לידו. וכן עשה. ושלח אחריו
ודרש וחקר היטב והנה אמת נכון הדבר אשר השיג. ונודע לו כי הבגד ההוא השיג הנגיד מחותנו משר גדול במתנה בשכר שהרוויח לו סך שנים עשר אלף זהובים על ידי שהפסיד לישראל אחר כסף הזה. וכשמוע הרב אחי את זאת נתפלא מאוד. ואין זה רוח הקודש כלל,
רק מי שהוא נזהר מגניבה וגזלה מאוד מאוד, אזי אותו דבר שבא מכוח זה נמאס בעיניו ומרוחק ממנו מאוד עד שאינו יכול ליקרב אליו. ואף שאינו-יהודי מקורו הוא מרגיש בחושיו.
וכן כל כיוצא בזה".

עוד מהרב הקדוש מ' זעליג ז"ל משרענצק

סיפור נפלא מאוד

סיפרו אנשים נאמנים, חסידים ואנשי מעשה, מה שבדידהו הוא עובדא בו היה מעשה; עמו קרה
הדבר בישבם יחד עם הרב הקדוש ר' זעליג ז"ל יחד במסבה לסעוד יחד, עין בעין ראו מחזה
נוראה ממנו, שראה עתידות ממש.
ומעשה שהיה כך היה: כשהסבו יחד והחלו לשתות יי"ש יין שרף קודם הסעודה, ואמרו 'לחיים',
היה ביניהם אברך אחד וכשהגיע הכוס אליו ואמר 'לחיים' להרב מ' זעליג שישב בראשם, וענה לו
כמנהג, הוסיף לו עוד בזה הלשון: "לך מכאן לביתך ותעתיק את העריסה ממקומה". והיה הדבר
לפלא בעיני האברך, כי לא הבין כלל פירוש הדברים; אם כוונתו בפשיטות או דרך צחות ומליצה
כדרכו בקודש, ולהוכיחו בשבט שפתיו על איזהו עניין אחר שמרגיש בו - כי היה דרכו של הרב
הקדוש מורנו הרב ר' זאב לדבר בלשון חכמה ודרך חידה - ולכן לא שת לבו להבין דבריו כמשמען
ופשוטן, רק דרך חכמה ורמז לעניין אחר, כדרכו. והנה, אחרי איזהו מינוטין דקות ששהו בינתיים, ועסק מורנו הרב רבי ר' זאב זצ"ל בדיבורים אחרים, הלכו ליטול ידיהם לסעודה. ואחרי
הבליעה של כל אחד ואחר שתו עוד הפעם, כמנהג, וכשהגיע הכוס להאברך הנ"ל אמר עוד הפעם
'לחיים' למורנו הרב רבי זעליג וענה לו גם כן כנ"ל עם הדיבורים הנ"ל שהוסיף לו, והיו הדיבורים
קצת באזהרה יותר ובלשון שאלה ותמיה בזה הלשון: "הלא כבר אמרתי לך פעם אחת שתלך
לביתך מהרה ותעתיק את העריסה ממקומה". ובשמעם כך הפצירו בו האנשים אצלו שיעשה כן
בפשיטות, בלא שום חכמה, באמרם: "הלא דבר הוא, ומה לנו לחקור חכמות? מוטב שתעשה

ותקיים דבריו כפשוטן". אבל הוא לא שת לבו גם לזאת באומרו: "אי אפשר שיכוון רבי זעליג
כפשוטו בזה, כי מה נ"מ ההבדל לו בזה שהעריסה שבביתי עומדת כאן או כאן?"
והנה, אחרי שאכלו כל אחד חתיכת דג מלוח, קודם שסעדו מאכלי בשר, היו מוכרחים לשתות
עוד הפעם כל אחד מעט יי"ש, ואמרו עוד הפעם "לחיים", וכשהגיע האברך הנ"ל לומר אליו ז"ל
"לחיים" ענה לו, ואמר לו בהקפדה בזה הלשון: "זנב אתה שאינך שומע! הלא אמרתי לך שתלך
לביתך להעתיק העריסה ממקומה, ואתה מתמהמה לך! לך מהרה ואל תאחר".
וכששמע כך לא אחר האברך הנ"ל מלעשות כן תכף ומיד, ורץ לביתו, ולא ידע מה לעשות יותר רק
לקחת את העריסה ממקום שעמדה ולהעמידה במקום אחר באותו החדר - כאשר אמר לו מורנו
הרב רבי זעליג ז"ל, ושב לסעודתו אצל מורנו הרב רבי זעליג ז"ל, ולא ידע על מה ולמה רומזים
הדברים, אך מפני חשיבותו של מורנו הרב רבי זעליג ז"ל בעיניהם - שהחזיקוהו לבעל מדרגה
כוח רוחני גדול היה מוכרח לקיים מצוותו.
והנה, אחר כך, כאשר עבר איזהו זמן קצר כמו רבע שעה לערך , בא המבשר מביתו של האברך
הנ"ל אליו לבשרו כי הצלחה גדולה ונס גדול היה מן השמים שלא עמדה העריסה עם התינוק על
מקומה הראשון, כי פתאום נתקה המנורה של נחושת קלל ממוסרותיה שהיתה תלויה למעלה
ממעל לעריסה, ונפלה ארצה.
כן יעשה ה' יתברך נסים ונפלאות סלה.

מעשה נאה מהרב הקדוש מורנו הרב רבי שמחה בונם מפרשיסחא ז"ל

הנה פעם אחת ישבו החבריא הקדושה אצל הרב הקדוש הרבי ר' בונם ז"ל מפרשיסא בחדר
החיצוני כדרכם, שמחדר זה נכנסו לחדר הפנימי ששם ישב הרב הקדוש רבם, ולא היה אז הרב
הקדוש בחדר, כי יצא החוצה על איזה זמן מועט.
ובתוך כך בא אצלם איש בתואר איש שחץ דייטשל - גרמני . בתוך כל הבאים, ורצה גם הוא
לכנוס בקודש פנימה לרבם הקדוש לצורך ענייניו. וביקש מהם שירשוהו לכנוס. והשיבו לו כי איננו
עתה בחדרו. ולאשר לא היו מורגלים אז באנשים כאלו שיבואו ביניהם ולהאמין בצדיקיהם
ובחסידיהם, היה אצלם הדבר הזה לפלא גדול. ותמהו בלבם: מה עניין זה האיש שהכרת פניו
עתה בו שאינו מן החסידים לבוא הלם אל רבנו ז"ל ולהאמין בו ובתשובותיו ועצותיו. כי היה לבוש
בלבושי הדייטשין הגרמנים מכנסיים ארוכים ממעל למנעליו ומלבוש עליון קצר, ובתי ידים
כפפות , וקצוץ פאות ושער זקנו מושחת מסביב במספריים. ושאר כל סדרי הלבשתם שלא היה
העולם הציבור מורגל אז בהלבשה כזו, ותואר כזה, בקרב ישראל כמו עתה. והאיש שהיה אז
בתואר כזה - חשבוהו אז בטח לעובר על דת ח"ו. ולכן היה הדבר אצלם לפלא גדול, ועל ידי זה
הרחיקוהו ודחוהו מאצלם, כי חשבו בטח שבא לגרום איזה צער ועגמת נפש לרבם ח"ו.
ובראות האיש הלז שמרחיקים אותו, הלך לו לדרכו. וענה להם בענווה גדולה: "מה אני יכול
לעשות ומכרחני ללכת מכאן אל מקום אחר". והמה שמרו את הדבר בלבם לספר לפני רבם

הקדוש. אחרי שובו הביתה במשך זמן קצר ספרו לפניו את כל העניין שהיה להם מקודם עם
הדייטשל הלז הנ"ל. ובשמעו כך אחזו רעדה, ובקול רעש עליהם, על אשר עזבוהו מאצלם, וגזר
אומר שילכו אחריו תכף ומיד לרדפו ולהשיגו ולהשיבו חזרה אליו.
וכן עשו. וידבקוהו בהחילו לצאת על הדרך, והשיבוהו באמרם אליו: "נשלחנו מאת רבנו הקדוש
ז"ל להשיבכם אליו". ושב עימהם תכף ובא לחדר הרב הקדוש ז"ל. והמה מגודל תימהון לבבם
על העניין הנפלא הלז, לא נחו ולא הפנו עיניהם מלהשקיף על כל מעשה הדייטשיל הלזה לפני
רבם הקדוש, ועל כל דיבוריו ועניניו אצלו. ושמעו שאומר לרבם הקדוש בזה הלשון:
"באתי לשאול עצה מכם: היות שמזמן לפני ב' שידוכים בעד עצמי: שידוך אחד עם יפת תואר מאוד, אבל אינה מיוחסת, ושידוך הב' עם מיוחסת גדולה, אך אינה יפת תואר. ואיני
יודע מה לעשות, באיזה משתיהן אבחר לי לקחת?"
וכשמעם הדברים האלו מפי הדייטשיל הזה בשאלתו מפי רבם הקדוש הרע להם מאוד עליו, כי
מטריד את רבם בעצה כזו אשר לא לו. אבל היה בעיניהם יותר פלא מה שרבם הקדוש שומע
את כל דבריו, ומחריש ושוקל בדעתו מה להשיבו ומקבלו באהבה כמו לכל חסידיו. וזאת הביאם
להתפלא עוד יותר ולהחריש לדעת תשובתו של רבם הקדוש מה ישיבהו על שאלה זו. והיו
עומדים משוממים בכיליון עיניים לשמוע מה תהיה תשובתו של רבם הקדוש.
ושמעו שמשיב לו בזה הלשון: "וואש שיין איז טעקע שיין". מה שיפה הוא אכן יפה וראו שלא
התמהמה הדייטשיל הזה עוד מאומה אחר התשובה הזו, רק נפטר מאתו בשלום תכף והלך לו
לדרכו בתשובה ברורה. ונתפלאו על התשובה יותר מעל השאלה ונבהלו מאוד. וכשהלך ופנה

הדייטשיל מאצלו אמר להם הרב הקדוש ז"ל בזה הלשון:
"הידעתם מה ששאל ממני הדייטשיל הזה? אני אומר לכם שאלתו ששאל ממני: אם ילמד חכמת הקבלה על פי קבלת הרמ"ק ז"ל או על פי קבלת האר"י ז"ל? והשבתי לו שמוטב שילמד קבלת האר"י ז"ל.

מעשה נורא מהרב הקדוש ר' משולם זושא מליזענסק

אחי הרב הקדוש בעל נועם אלימלך ז"ל
פעם אחת חלם לאיש אחד שאביו, הנפטר מכמה שנים, בא לו ותפסו בחזקה ומסית אותו ומדיחו
שימיר ח"ו. ובאם לא ישמע לו - יעשה בו דין. וכשהקיץ משנתו נבהל מאוד על חלומו זה. ותלה
הדבר במקרה בלתי טהור. ונתחזק בלבו לומר: דברי חלומות לא מעלין וכו' כי בא החלום ברוב
עניין. והוא הבל בלבד.
והנה בשכבו בלילה השני ראה עוד הפעם את אביו המנוח - הנפטר - הנ"ל שבא אליו ומפתהו
בדברים ופיוסים שיתרצה לעשות הנ"ל, ואינו מניחו בשום אופן, עד שיבטיח לעשות כן. עד שהקיץ
גם כן בבהלה מאוד ולא רצה לספר לפני שום בריה. והלך בפנים זועפים ולא ידע מה לעשות, כי
היה בוש לספר דבר כזה מאביו המנוח. והיה מתחזק בלבו מאליו לומר: לא יתכן בשום עניין
שיהיה ממש בדברי החלום. כי איך אפשר שיבוא נפטר ישראל לפתות כזאת. יותר יתכן להפך:
שיבוא נפטר ישראל למומר שישוב לאמונתו הקדושה, אבל לא באופן כזה, שהוא מן הנמנע
להאמין שיהיה שום ממשות בדברי החלום.
ולכן הסיר הדבר מרעיוניו לגמרי, ולא שמהו על לבו כלל, בחשבו אך שקר בחלום הזה. עד שבא
הלילה השלישי והנה אביו המנוח - הנפטר - הנ"ל עוד פעם שלישית בא אצלו ומתחטא לפניו

והפחידו בעונשין באם לא יעשה רצונו.
אז ראה האיש הזה, והתבונן אל דברי החלום בבוקר השכם, כי לא דבר ריק הוא. מה עשה?
לא בוש ולא אחר מאומה מליסע תכף ומיד להרב הקדוש מ' זושע מליזענסק ז"ל, שהיה נקרא
ר' זושע ז"ל, אחי הרב הקדוש ר' אלימלך ז"ל, בעל ספר נועם אלימלך. וסיפר את כל מקרהו
מהחל ועד כלה. והיתה תשובתו של הרב הקדוש ר' זושא הנ"ל שיחתרו ויחפרו היטב סביב קברו
של אביו הנפטר עד הדופן שלו סביב, אם לא נמצא שם בין רגבות העפר איזהי חתיכה מתבנית
כל סמל של עכו"ם. וכשימצאו כן ישליכוהו ויבערוהו משם. וישקוט הנפטר מזעפו הנ"ל.
וכן עשו. וכדברי הרב הקדוש הנ"ל כך הוה. שמצאו שם כנ"ל והשליכוהו ובערוהו. ומני אז והלאה
שוב לא בא בעל החלומות בעניינים כאלו עוד אל האיש הזה, והכל שלום.
וכשנתפרסם מופת נפלא זה בעולם הגיע הסיפור עד הגאון מווילנא ז"ל.
ואז היה השערורייה הגדולה בעולם מהתנגדות הגר"א ז"ל וסיעתו אל החסידים ורבותיהם
הצדיקים. וסיפרו מי מאנשיו לפלא לפני רבם הגר"א ז"ל העניין הנפלא הזה שהראה הרבי ר'
זושע ז"ל, רבם של החסידים. וענה הגר"א ז"ל בזה הלשון:
"אצלכם הוא דבר נפלא ומופת. הלא הדבר הזה מפורש בירושלמי להדיא ואם כן לא חידש
הרבי ר' זושא כלל מדעתו שום דבר ומאי מופת איכא?"
והראה לפניהם את המקום בירושלמי שמבואר שם כן כאשר גילה הרבי ר' זושא ז"ל וסיים אחר
כך בזה הלשון: "אך זאת אצלי לפלא מנין היה יודע זה הרבי ר' זושא את הירושלמי הזה, להשיב
להאיש ככה". כי היה אז המאמר בעולם על החסידים ורבותיהם שאינם לומדים הלכות והוויות

שבש"ס, ובפרט על הרב הקדוש ר' זושא הנ"ל שהיה מוסתר במעשיו ובדרכיו בהצנע לכת, אמרו
עליו שאינו בן תורה. וזה גרמה ההתנגדות מהגדולים ז"ל שבימיהם. ולכן נתפלא הגר"א ז"ל עליו
כנ"ל.
וכשסיפרו תשובת הגר"א ז"ל לפני הרב הקדוש הרבי ר' זושא ז"ל, שתמה על זה שידע את העניין
שבירושלמי להשיב להאיש הנ"ל, ענה ואמר בזה הלשון:
"אמנם כנים דבריו שאנכי לא ידעתי כלל מדברי הירושלמי האלו, אבל אותו המקור שהוציא
הירושלמי משם דבר זה גם לי נתגלה להוציא משם דבר זה, ולהשיב להאיש הזה תשובתו".

סיפור נפלא מהרב הקדוש מורנו הרב רבי העניך

פעם אחת עלה על דעת שני צעירים מאנשי שחק שבעיר לאדז, שלא היו מאמינים בחסידים
ורבותיהם, והיה נראה בעיניהם את כל עניין הנהגת הרבי מאלכסנדר עם חסידיו כליצנות. ונוסדו
יחד על הרבי מאלכסנדר, להמתיק סוד ביניהם, ליסע שניהם לאלכסנדר ולכנוס אל הרבי, ולעשות
עצמם כאלו באו אליו בתום, בקרב כל אנשי חסידיו. ולדבר לפניו בעניין איזה צורך אשר יעלה על
לבם לרמותו, למען יהיה להם, אחר שובם משם, להתלוצץ יותר מהם ומהמוניהם.
וכן עשו. ולא שבו אחור מחשבתם הרעה. ובאו אל הרבי בקודש פנימה. ונתן להם שלום ולא דיבר
עימהם מאומה, רק הניחם הלכו להם.
והמה היו שם שבת והתחפשו עצמם בין החסידים בלבשם גם כן בגדי חסידות. והתנהגותם
בחסידות למען לא ירגישו בם. והפנו לראות את כל מנהגי החסידים ולהשגיח על הכל, למען

יהיה להם דברים יותר להתלוצץ מהם. וכשבא יום א' בשבוע שאחריה, אמר האחד לחבירו:
"נסעה ונלכה לבתינו, כי ראינו מה שיש די".
ואמר השני: "נלך אל הרבי לפנים, לפטור מאתו כדרך כל הבאים".
והשיב הראשון: "למה זה הוא לנו לכנוס עוד הפעם, וכי באמת באנו אליו ככל המון החסידים
שנצטרך ליקח רשות ממנו בשובינו לבתינו ולפטור מאתו בשלום?! הלא לא באנו רק לדעת מה
להתלוצץ, וכבר עשינו את שלנו, ולמה צריכים עוד לכנוס אל הרבי על מגן? לשוא "?
אמר השני אליו: "לא טוב דברת, כי אם נכנוס אל הרבי עוד הפעם, ונראה שם עוד חדשות, והיה
לנו עוד יותר מה להתלוצץ ממנו. לכן, אחי, שמע לי ונלכה נא עוד הפעם אל הרבי ככל הנכנסים
לפטור ממנו".
וקיבל את דבריו והלכו שניהם לפנים אל הרבי הקדוש ז"ל. ובבואם לפני הרב הקדוש ז"ל, ואמרו
אליו שרוצים לפטור מאתו לשלום לביתם.
אמר להם: "שמעו לי בני. האם למדתם חומש מעולם?" ויהיה כמצחק בעיניהם לאשר נתגאו
בלבם לאמור: מי ידמה לנו בבקיאות במקרא ובדקדוק לשון הקודש? והייתה השאלה הזאת
כצחוק בלבם, ששואלים אם למדו חומש, מה שהם בקיאים במקרא והרבו בהגיון חכמת הדקדוק
מאוד, והוא לא יודע ומכיר בהם.
ובכל זאת נתאפקו בלבם והשיבו: "הן!".
ושאלום: "הכי ידעתם והכרתם את הפסוק שבסוף פרשת יתרו דכתיב: 'ולא תעלה במעלות על
מזבחי וגו'".
והשיבו: "הן!"
ובקשם שיאמרו לו הפירוש. וצחקו בלבם ואמרו לו הפירוש.

ואמר להם הרב הקדוש: "אהה, לא כך הפירוש. אבל אני אפרשהו לכם: 'ולא תעלה במעלות
מיט פעלשינק - ברמאות מלשון 'נפש כי תמעל מעל', על מזבחו של הצדיק שלי, שמכונה בשם
'מזבח ה', לפי שזובח יצרו ותאוותיו לה', והוא מקריב את ריח ניחוח מתורתו ועבודתו בקודש לה'
כמו המזבח.
והענין המכוון: שלא תלך בערמימות]![למעול מעל בהצדיק, 'אשר לא תגלה ערותך עליו', כי
אם לא תשמע, רק תעלה במעילות וערמימות על הצדיק, אז 'תגלה ערוותך' דיין שאנד - בושתך,
חרפתך על ידי הצדיק, כי הצדיק יגלה ערוותך ובושתך את אשר אתה עושה במסתרים, דברים
מכוערים ומאוסים אשר תבוש מהם".
וכשמעם כך - חרדה לבשתם. ונמס לבם כדונג, כי הבינו את אשר לפניהם. ולא יכלו עוד לזוז
ממקומם מגודל הבושה אשר כיסתה פניהם. והרב הקדוש ז"ל התחיל להוכיחם על מעשיהם.
וגילה לפניהם את תעלומות מעשיהם המכוערים, מה שעושים בביתם בסתר. ובראותם כי כלתה
אליהם הרעה, נמוגו מפני הרב הקודש וכפפו ראשם ונכנעו עד שהזילו דמעות. והרב הקדוש
ניחמם על לבם לקבלם בתשובה. ולא זז משם עד שנעשו בעלי תשובה גמורים, וחזרו והאמינו
בהרבי הקדוש וקיבלו דרך החסידות עליהם.

לקט מתוך 'סיפורי יעקב' ליעקב סופר

תוכן

מעשה נורא שסיפר הרב הצדיק ר' מענדיל מקאסיב זלה"ה
מעשה נפלאה ונוראה מהרב הקדוש ר' חיים יוסף דוד אזולאי זי"ע ועכ"י
מעשה נורא ונפלאה מהרב הקדוש ר' נפתלי כ"ץ הרב מפוזנא מה שהתיר

העגונה שנהרג בעלה
מעשה נורא מהבעש"ט הקדוש מתחיית המתים שהחיה בסניטיען
מעשה נורא מהבעש"ט זי"ע בהיותו בעיר טלוסט
מעשה נורא מהבעש"ט בהיותו בטליסט
מעשה נורא מהבעש"ט מעלילת דם בטליסט
מעשה נורא מהבעש"ט בכפר סמוך יאזאלוויץ
מעשה מהרב הצדיק ר' אלימלך מליזשענסק זלה"ה זי"ע ועכ"י
מעשה נוראה ונפלאה מהבעל שם טוב הקדוש זלה"ה זי"ע ועכ"י
מעשה מבעל שם טוב עם תרנגול
מעשה נורא ששמעתי מר' אלעזר צבי נרו יאיר

מעשה נורא שסיפר הרב הצדיק ר' מענדיל מקאסיב

תוכן

מדוד המלך עליו השלום שהזמין לדין עשיר גדול, אשר ביזה נושא מים שהרבה באמירת תהלים.

מעשה שהיה בעיר סמוך מעזיבז ד' מיל, ישב עשיר גדול ותלמיד חכם ורצה לכתוב לו ספר תורה.

וקיבל עליו לכתוב באופן שלא יוכל אחר לעשות כמוהו. וקיבץ כמה עגלים ושחטום. ובשרם חלק

לעניים. והעורות עיבד על קלף לכתיבת הספר תורה.

והביא סופר טוב שהיה חד בדרא יחיד בדורו ונתן לו כמה רובל כסף לשבוע עבור פרנסת ביתו.

ולו נתן מזונותיו על שלחנו. הכתיבה נמשכה כמה שנים. ויהי כאשר נגמר הספר תורה עשה

העשיר הנ"ל סעודה גדולה ודרש בעצמו דרשה גדולה. בין הבאים היה גם וואסערטרעגער נושא

מים מהעיר, אשר תמיד הרבה באמירת תהלים. והוא היה מגין בזה על העיר. ויהי קודם הסעודה

חלקו לכל הנקראים חלות. ולהנ"ל גם כן. וחשב בעצמו הנושא מים הנ"ל שיטול ידיו בחשאי, ושום

אדם לא ירגיש בזה. כי הלא הוא יושב בסוף השולחן. וכן עשה מפני שהיה רעב. וכראות עשיר
הנ"ל שנטל ידיו לפני כל המסובין, רץ אצלו בחרי אף: מדוע נטל ידיו לפני כל הקרואים? וכי מפני
שאומר תהלים הרבה הוא אדם חשוב? וכשמוע הנושא מים את דבריו הנאמרים בכעס, ויעזב את
החלה שלו והלך לביתו.
כל הקרואים נטלו ידיהם ולא הרגישו בזה שהלך הנ"ל. אחר הסעודה הלכו כל אנשים הקרואים
לביתם והעשיר הנ"ל ישב ללמוד שיעורו הקבוע. פתאום בא שליח לא נודע מי הוא וקראו, ועמד
מהספר ויצא לחוץ. ובא רוח סערה ונשאו כמה וכמה פרסאות למדבר, והעמידו שם. ונפל פחד
עליו ולא ידע מפני איזה חטא נענש. ונזכר ואמר: אין זה כי אם מפני שבייש את הוואסערטרעגער
הנ"ל, ו"כל המלבין את פני חבירו ברבים וכו'".
והנה מרחוק ראה בית אשר בתוכו אור גדול. ויאמר בלבו: בודאי גזלנים נמצאים שם. אף על פי
כן. רצה לילך שמה, ולא היה יכול כי איבריו היו כמו נשברים. על כן זאת לאט לאט הלך על ידיו
ורגליו, עד בואו אצל הבית וישב בחוץ. פתאום שמע קול יוצא מהבית: "פנו מקום לדוד מלך
ישראל!" אחר כך יצא קול: "ברוך הבא דוד מלך ישראל!" אחר כך יצא קול: "פנו מקום לר' ישראל
בעל שם טוב!" והנה קול אחר יוצא: "ברוך הבא ר' ישראל בעל שם טוב!" והנה דרוש דרש הבעל
שם טוב מפני מה יושב איש ישראל הזה בחוץ ועל מה הביאו אותו לכאן? ענה דוד המלך, שהוא
הזמין את האיש הזה לדין ור' ישראל בעל שם טוב יהיה המליץ ודיין של ישראל זה. טען דוד

המלך ואמר, אשר הוא ביקש ופעל אצל בורא כל העולמים, אשר כל העוסק בתהלים כאלו עוסק
בנגעים ואהלות. ועתה היה איש אחד הנושא מים שהרבה באמירת תהלים, והאיש הזה ביישו כך
וכך. "על כן רצוני שיצא פסק דין עליו על זה".
והורה הזקן דשם שענשו הוא מיתה בידי שמים בביתו. ענה הבעל שם טוב ואמר: "לא כן, כי אם כדבריכם לא ידע שום אדם מזה כמה גדולה מעלת אמירת תהלים, וכמה גדול עונש
האיש שמבייש התלמיד חכם שאומר תהלים. על כן דעתי היא כך: שישוב ויחיה ויפייס את
הוואסערטרעגאר הנ"ל. ויעשה למענו לבדו סעודה גדולה, למען יראו וישמעו וייראו".
ויצא שליח בין דין לחוץ וסיפר והציע לפני העשיר הנ"ל שני הפסקים, שיבחר לו אחד מהם. ובחר
לו את הפסק הבעל שם טוב שיפייס את נושא המים הנ"ל. אחר כך שאלו את הבעל שם טוב אם
עשיר זה מכיר את הבעל שם טוב? אמר: "לא". חזרו ודרשו את משפטו: אם הוא יושב סמוך ד'
מיל לבעל שם טוב ואינו מכיר אותו. ויצא עליו פסק ראשון: מיתה בידי שמים. עמד הבעל שם טוב
ואמר כדבריו הראשונים: "אם כן לא ידעו אנשים אם מיתתו היא מפני חטאים האלו. על כן עצתי
שישאלו את פיו: אם מקבל עליו שמהיום והלאה יקבל את פני הבעל שם טוב?" ויצא שליח בית דין
והציע לפניו פסק אחרון שהבעל שם טוב הקדוש הציל אותו ממיתתו. וקיבל עליו את הפסק השני
מהבעל שם טוב.
ונתנו לו כד עם מים ורחץ עצמו וישב לאיתנו. ובא עמוד ענן ונשאו והחזירו לביתו. וסיפר את כל
המאורע.
ויהי בבוקר קרא להוואסערטרעגער ופייסו הרבה. ועשה למענו סעודה גדולה וגם עבור עוד אנשים

שבאו עמו על הסעודה. וסיפר את כל המעשה. אחר שני ימים נטל עגלה ונסע להבעל שם טוב.
כיון שנכנס לבעל שם טוב, והכיר את הבעל שם טוב שראה אותו אתמול שם, נפל לארץ ונתעלף.
ורצה לספר להבעל שם טוב את המעשה. אמר לו הבעל שם טוב: "אני יודע הכל". והעשיר הנ"ל
היה מקורב להבעל שם טוב כל ימיו.

מעשה נפלאה ונוראה מהרב הקדוש ר' חיים יוסף דוד אזולאי

תוכן

כאשר אזולאי הקדוש נסע לירושלים נתן לו אור החיים הקדוש מכתב להניחו על כותל מערבי.
והנה האזולאי הקדוש נטל המכתב וקשרו בבגדו ושכח ממנו. ובבואו לארץ הקודש קיבל עליו
שיהנה רק מגיע כפו. וקנה לו חמור ועגלה והוביל טיט עליו ערך שנתים. והנה פתאום מת החמור
שלו ונשאר מחוסר פרנסה. ונזכר כי אולי נענש על אשר לא מסר מכתבו של רבו על כותל מערבי.
והלך תיכף וקידש וטיהר את עצמו והלך לפני כותל מערבי והניח שם את המכתב והתפלל למענו.
וכאשר חזר לבית המדרש נפל פחד גדול על האנשים אשר ראו אותו וגם על החכם. ונתנו לו
שלום באימה ויראה. ושאל אותם: "מה יום מיומיים? מדוע לא נתנו לו עד היום שלום?" ויאמרו
"כי אנחנו גם כן לא נדע מה היום מיומיים. ספר נא לנו". ויספר להם מהמכתב שנתן לו רבו להניחו
על כותל מערבי, ולא הניחו עד עתה ומפני זה נענש. אמר לו החכם שחשקה נפשו לראות את
המכתב. וגזר עליו להראות לו את מקום המכתב. והלכו יחד וקראו את המכתב. וזה היה לשון

המכתב: "אחותי כלה! פניה אל השכינה אבקש ממך שתהה לעזרה בצרה לתלמידי יקיריך!"
כאשר ראו את המכתב ידעו שאדם גדול הוא ומינו אותו למורה צדק בעיר הקודש. בזכותם ניושע
בכל מיני ישועות, אמן.

מעשה נורא ונפלאה מהרב הקדוש ר' נפתלי כ"ץ

תוכן

הרב מפוזנא מה שהתיר העגונה שנהרג בעלה
בעיר פוזנא היה עשיר גדול. ורצה לבחור לו בחור הגון ומושלם במעלות ובמדות שיהיה לו לחתן
לבתו. ובחר לו הרב מפוזנא זי"ע מהישיבה בחור מופלג בתורה ויראה לחתן עבור בתו. העשיר
הנ"ל סילק להבחור נדן סך גדול והלבישו והנעילו מלבושי כבוד. ובזמן קצר עשה החתונה כאחד
הנגידים.
ויהיה אחר החתונה זמן קצר, עזב חתנו את בתו ונסע לדרכו, כי לא מצאה חן בעיניו. ולא ידע
איש מקומו. משך שלש עשרה שנה לא ידעו מקומו. ובתו של העשיר קצתה בחייה. העשיר הלך
בכל יום להרב לדרוש את פיו, שיאמר לו ברוח הקדוש איה הוא חתנו. והרב דחה אותו מיום
ליום. העשיר היה לו ידיד שהיה מקורב אצל הרב. והעשיר בכה מאוד מאוד לפניו. אמר לו ידידו
המקורב הנ"ל שילך עמו אל הרב ויבקשו שניהם את הרב שיגיד להם מה יהיה הסוף? וכן עשו
שהלכו שניהם אל הרב וביקשו אותו. והעשיר בכה לפניו, עד שנכמרו רחמי הרב עליו. ואמר לו
שיצא עם בתו לחוץ. והוא יעשה התפעלות למנעם להושיעם. ויהי כאשר יצאו אמר הרב לתלמידיו

שאינו רואה אותו בעולם הזה. וכן אמר לתלמידיו: "ידוע תדעו כי כאשר אני יושב על כסאי תפול
תרדמה עליו ואישן. אז תביטו על צורתי: אם תראו שתשתנה הצורה - אז תצעקו בקול 'רבי!'
'רבי!' עד שתעוררו אותי, עד שאתעורר משנתי. ואחר כך אישן עוד הפעם לערך חצי שעה. וגם
אז תביטו בצורתי. כאשר תראו שתשתנה צורתי כבראשונה - תקיצו אותי בהשתדלות רבה עד
שאיקץ משנתי ותשוב רוחי. פעם שלישית אישן - אז תחשבו שכמעט היא כלות הנפש. ואז
תעוררו ותקיצו אותי מאין הפוגות. ובאם לאו - תדעו שאני בסכנה גדולה. על כן תעוררו אותי
מאוד עד שאקום משנתי".
וכן היה כאשר אמר. והתלמידים עשו כאשר פקד עליהם. וכאשר התעורר משנתו אמר להעשיר
ולבתו שנודע לו איה מקום האברך. וכך אמר להם: "תשכרו לכם עגלה. ותקחו עמכם הבית דין
עם סופר ושני עדים. ותבואו עד חצי פרסה סמוך לוויען וינה, בירת אוסטריה ותראו שם אכסניא
גדולה. ותרדו מעל העגלה ותכנסו באכסניא ותמצאו שלשה שרי צבא. שנים משני הצדדים יהיו
משונים והאמצעי יכיר את האשה, ויאמר להם: "זאת היא אשתי ראשונה" ויקרא אותה בשמה.
ותשאלו אותו: מה זה שעזבה זה שנים רבות ולא נשמע לה. ותבקשו אותו שיתן לה גט ובטח
ימאן. ותפסקו לו מעות הרבה - וגם כן ימאן. תשלחו שליח לוויען לשר הגדול לכוף אותו לגרשה".
ומאמר הרב קיים העשיר הנ"ל. ונסע לשם ומצא הכל כאשר אמר הרב. והפציר בו שיגרשה וימאן
לגרשה. וירץ לוויען לשר הגדול. ויבוא שמה ויפקוד עליו לגרשה ולא שמע לקולו.

ויקצוף האיש האברך על כל שרי הצבא וביזה אותם. וישלפו את חרבם ויחתכו את ראשו. ויאמרו
להאשה: "שוב לא תצטרכי לגט. הלא תראי שאיננו חי". ויבקשו שיתנו להם את ראשו עם גופו
להביאו לקבר ישראל. ויאמרו: "אם תתנו הון רב, ג"כ לא נמלא רצונכם בזה". ושרי הצבא נטלו
אותו ויטמנו אותו עד היום הזה. והאנשים שבו לביתם ויבואו להרב ר' נפתלי זי"ע ויספרו לו את
הכל. ויאמר להם הרב: "תדעו שהאיש כבר איננו בעולם הזה והוא בשאול תחתיות. כאשר עזב
את אשתו נתחבר לאנשים רוצחים וגזלנים, כי רצו להורגו והיה מוכרח להשתתף עמהם. וגם
הוא הרג כמה נפשות. והיה פעם אחת התקוטט עמהם ויהרגו אותו. ובבואו לעולם העליון הורידו
אותו לשאול תחתיה. ומחמת גודל הרחמנות, שנכמרו רחמי על העשיר ועל בתו, עשיתי התפעלות
והעליתי אותו דרך שלשה בתי גיהנם. ושלחו עמו שני מלאכי חבלה שידינו אותו כאשר נהרג
בראשונה".
כל זה פעל הרב והתיר העגונה שתינשא.
בזכותו ניוושע במהרה ובא לציון גואל, אמן.

מעשה נורא מהבעש"ט הקדוש מתחיית המתים שהחיה בסניטיען

תוכן

מעשה היה בכפר סמוך סניטיען שחלתה אישה אחת עשירה בכפר מחלה מסוכנת. ושלחו עגלה
אחר הבעש"ט לטליסט להביאו לכפר, שיתפלל בעד האישה לרפואה שלימה. ויהי בנסוע הבעש"ט

ובא אל פרשת דרכים. דרך אחד פונה לכפר הנ"ל ודרך אחד לעיר סניטיען. ויעמדו הסוסים ולא
רצו לילך אל דרך מבוא הכפר ויטו לדרך מבוא עירה סניטיען. ויכה אותם הבעל עגלה.
ויאמר הבעש"ט הקדוש לבעל עגלה: "הנח להם וילכו כרצונם".
ויסעו ויבואו עירה סניטיען. ויהי בבואם העירה ויעברו דרך בית אחד]בבית הזה היתה אכסניה
שלו בעת שישב סמוך סניטיען[, אשר גם שם חלתה אישה אחת מילדת ומחלתה מחלה אנושה,
עד שהיתה גוססת. והאנשים מאנשי הבית בכו מאוד. ויעמוד שם הבעש"ט ויכנס להבית. ומדי
בואו ביתה חשבו האנשים אשר עמדו סביבותיו אשר כבר יצאה נשמתה. ויכסו את פניה כדרך
המתים והדליקו נרות. ויהי בבואו אמר לגלות פניה. ויבט בפניה ויאמר לכבות הנרות.
ויאמר לה: "אני גוזר עליך שתשבי על מטתך".
ותשב.
ואח"כ אמר לה: "אני גוזר עליך שתתוודי ותאמרי ווידוי".
וכן עשתה.
ויאמר: "עתה תהיה לך רפואה".
ויהי בזמן קצר שבה האישה לאיתנה והאריכה האישה שנים הרבה, מאה ועשר שנים.
וידעו הכל
שחייתה ע"י ברכת הבעש"ט. וכל ימיה הלכה עם שאר המיילדות לכל אישה יולדת וביתה עומד
עד היום סמוך בלית חבורת תהילים.
ואני בעל המחבר ספורי יעקב אומר שם כמעט בכל שנה תהילים. זכות הבעש"ט יגן עלינו.

מעשה נורא מהבעש"ט זי"ע בהיותו בעיר טלוסט

תוכן

בעיר טליסט היו שנים עשר שענקעריס מוזגי יין. בעלי בית מזיגה אשר הם שכרו הרעכט זכויות מאדון העיר. והיה שענקער אחד אשר היה עני גדול ולא היה יכול לשלם הראטע דמי השכירות בזמנו. ויהי אצל האדון קאזאק אחד אשר הוא היה משולח מהאדון לתבוע

הראטעס. והנה הקאזאק ציער תמיד את השענקער הנ"ל. כל מה שראה שביגיעה רבה שילם
הראטע היה הוא לו לנוגש יותר ויותר, עד שהיה כשל כח הסבל ממנו. ויהי היום יום אחד הגיע
זמן פרעון הראטע ולא היה בידו לפורטה אף שווה פרוטה. ויפחד מאוד מפני הקאזאק לבל יהרוג
אותו. וילך להבעש"ט ויבך לפניו במר נפש, כי חוץ מהיסורים שיש לו, יען שאין לו לפרוע הראטע,
פחד לבו מפני הקאזאק אימת מוות.
ויען הבעש"ט ויאמר: "לך לביתך ובל תפחד. היום תפדה תרוויח אי"ה הרבה. ואם יחסר לך בל
תפחד מפני הקאזאק, כי לא יוכל לעשות לך מאומה".
ביום הזה היה יומא דשוקא והיה השפע שלו למכביר. ויהי בצהרים רץ אליו הקאזאק בכעס גדול
אך לדורסו מפני שלא הביא הראטע. ויהי בבואו סמוך לד' אמות שלו נעשה כאבן, ולא היה יכול
לזוז ממקומו. ויבקש מהשענקער לעזור לו. וילך השענקער ויספר להבעש"ט מהמאורע. ויאמר
שפחד לבו מפני האדון לבל ידחה אותו מפרנסתו.
ויאמר הבעש"ט: "צא החוצה ותאמר לו שיקבל עליו לבל יהיה צורר היהודים ושב ורפא לו".
ויצא החוצה ויאמר לו כדברי הבעש"ט. ויאמר תיכף שמקבל עליו לבל יצער עוד שום יהודי כל ימי
חייו. והנה אחרי אומרו דברים הללו וישב כאחד האדם. והוא מנה את המעות שפדה כל היום ויהי
די פרעון הראטע והותר.

מעשה נורא מהבעש"ט בהיותו בטליסט

תוכן

בימי הבעש"ט היה רינדאר חוכר אחד שישב בקרעטשמע פולנית: בית מזיגה; פונדק שנים

רבות. ועמד אחד והסיג גבולו. הרינדאר הראשון הזמינו לדין תורה ולא רצה ללכת, כי היה איש
בליעל. והרינדאר הראשון בכה וצעק והבליעל לא שמע לצעקתו. הרינדאר הראשון היה לו ידיד
שנסע להבעש"ט.
אמר לו: "בוא נא אל הבעש"ט ותראה אשר הוא יושיעך מצרתך".
וילך הרינדאר להבעש"ט ויספר לו המעשה. הלך הבעש"ט ושלח לו הזמנה שילך עמו לדין תורה.
ויהי כבואם עם ההזמנה פנה אליהם עורף ועשה חוכא ואיטלולא צחוק . חזרו וסיפרו להבעש"ט.
אמר: "בל תפחדו. הוא לא ישחק עוד".
ביום מחר חלה הבליעל ונעשה גילעהמט יידיש: משותק וידעו הכל שהבעש"ט ענשו. ותבוא
אשתו לפני הבעש"ט שיתפלל בעדו. ויען הבעש"ט ויאמר שתביא אותו העירה. וישימו אותו על
עגלה והביאו אותו לבעש"ט.
ויאמר הבעש"ט: "תוכל לקבל עליך שתחזיר לו הקרעטשמע?".
ויאמר: "הן".
ויאמר: "למען רפואתך אני מוכרח לילך למקווה לטבול".
אז היה בחצי הלילה. וילך עם הגבאי לטבול למקווה. ויהי בבואם כבה שם הנר ונאבד ולא היה
במה להדליק. ויהי חושך והבעש"ט לא היה יכול לטבול. אז היה חורף. ויאמר הבעש"ט לגבאי:
"תקח חתיכת כפור, הנקרא סטראמפיל גליד , ותדליק אותו. ומי שאמר לשמן שידליק, יאמר
לכפור וידליק" השווא תענית כה ע"א: "מי שאמר לשמן ידליק יאמר לחומץ וידליק" . ויהי כן.
ויקח המשמש את הכפור וידליק אותו ויהי אור.
זכות הבעש"ט יגן עלינו ועל כל ישראל.

מעשה נורא מהבעש"ט מעלילת דם בטליסט

תוכן

הבעש"ט, בישבו בטלוסט אחר מעשה הקאזאק הנ"ל, ויקצפו הערלים על הבעש"ט. ויגמרו
ביניהם להרוג ערל בחור אחד ולהשליך אותו בקאממער חדרון של הבעש"ט ולהעליל על הבעש"ט עלילת דם בליל ראשון של פסח. ויעשו כן. ויהרגו את הערל ויתנו אותו בקאממער
ולא ידע איש מזה.
הבעש"ט בבואו מביהכנ"ס אמר להרבנית אשת הבעש"ט: "אני מרגיש בביתי ריח נבילה".
וילכו לחפש מחופש ויחפשו אחריו וימצאו אותו בקאממער. ויאמר הבעש"ט להלבישו מלבוש,
הנקרא קאפטין מעיל עליון וגם כובע, הנקרא קאפיליש כיפה . ולישב אותו אצל השלחן.
והבעש"ט ישב אצל השלחן ולא ערך הסדר עדיין. ויהי בלילה ההוא באו הערלים עם זשאנדארין
שוטרים ויפלו על ביתו. ויחפשו בקאממער ולא מצאו אותו. ולא עלה על דעתם על היושב אצל
השלחן כי הוא זה. ויהי כאשר פשפשו ולא מצאו הלכו לדרכם. אח"כ צווה הבעש"ט לעושי דברו
להשליך אותו לאיזה נהר וכן עשו. ואח"כ ערך הבעש"ט הסדר בהתלהבות כדרכו.
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

מעשה נורא מהבעש"ט בכפר סמוך יאזאלוויץ

תוכן

בימיו היה עני גדול ומדוכא ביסורים. והיה מסתפק במה שיש לו. וכל ימיו לא דאג ולא נאנח ואמר
"גם זו לטובה". הבעש"ט הקדוש ראה ברוח הקודש אשר להעני הזה מוכן לפניו עושר גדול זה
כ"ב שנים. והעכוב הוא מפני שלא יחסר לו מאומה ואם היה נאנח אנחה אחת ישיג העשירות.

והוא לא נאנח.
הלך הבעש"ט עם התלמידים שלו, ערך עשרה אנשים, לכפר ויבואו לביתו. וחשב הבעש"ט
שכאשר יראה אותם ולא יוכל להאכילם - יאנח. ולא כן היה, כי בראותו אותם רץ כצבי לכפר
והביא משאר יהודים חמאה וביצים ולחם עבורם. וגם ביער כל הלחם שלו ולא השאיר לילדיו
כלום, והאכילם והשקם.
ויהי בבוקר ויאמר בלבו: בודאי הבעש"ט עם התלמידים יסעו לדרכם.
אבל הבעש"ט רצה התכלית. ויתפללו שם תפילת שחרית. וירא האיש כי הבעש"ט גמר תפילתו
וירץ עוד הפעם לכפר, והשתדל בכל עוז ויביא להם לחם לאכול עם חמאה. וילדיו לא אכלו כלום
וישאלו ללחם - ואין פורש להם.
בלילה לנו ג"כ בביתו. וילך וילווה לו מעות על משכון ויביא להם אכילת ערבית. וישכימו בבוקר
וילכו לדרכם.
ויהי בבוקר ויאמר האיש העני לאשתו: "נעשיתי בעל חוב מהסעודות ומאין יבוא עזרי לשלם
החובות ובביתי אין לחם ושמלה".
ויאנח משברון לב.
בלילה ההוא בא אליהו הנביא והתחפש כערל ויבוא אל בית עני הנ"ל. ויבקש ליתן לו צלוחית יי"ש
יין שרף .
ותאמר האישה אל בעלה: "תן מעט מים בכד של היי"ש שהורקנו אותו אתמול. ובודאי יהיה בו
טעם וריח היי"ש. אולי נקח ממנו כמה גדולים" גדולים הוא מטבע קטן, שלושים בזהוב .
ויעש כן וייתן לו צלוחית יי"ש.
ויאמר: "מה טוב וחזק הוא היי"ש. תן לי עוד אחד".
וייתן לו.

ויאמר לו: "לשלם מעות אין לי. רק שיש לי שני גביעים קח אותם ותמכור ויהי לך די והותר".
ויהי למחר הלך העירה וילך לצורף להראות לו הגביעים להעריך אותם. והצורף רצה לקנותם
בעצמו. ויאמר שהם שווים שני אדומים זהובים .
וכאשר שמע שרוצה ליתן בעדם שני אדומים אמר בליבו: בודאי הם שווים יותר. ולא רצה למוכרם.
ויאמר שיתן לו שלושה, ארבעה. ולא רצה, עד שנתן לו עשרים אדומים ומכרם לו. ויצא שמח
שקנה לו יי"ש ופרע חובותיו והביא טרף לביתו. בלילה השני בא הנ"ל עוד הפעם. ויאמר שיתן לו
יי"ש ויתן לו.
ויאמר "כמה נתנו לך בעד הגביעים?"
ויאמר לו כך וכך.
ויאמר: "הם שווים יותר".
ויאמר: בוא עמי ליער ושם עומדים שנקי שקים עם כלים כאלו והם מוכנים לפניך". וילך עמו כדבריו
וישא אותם לביתו ונעשה עשיר גדול מאוד.
כך נוושע אנחנו בישועות ונחמות.

מעשה מהרב הצדיק ר' אלימלך מליזשענסק

תוכן

הרב הצדיק ר' אלימלך הלך לגלות והיה נע ונד. כדרך המקובלים הסגפנים . בדרך הליכתו נכנס
לקרעטשמע בית המזיגה לרחוץ ידיו ונכנס לבית התנור]קעך מטבח[ורחץ ידיו ויצא והלך
לדרכו. והנה הזמן שהיה בקעך רדו את הפת והניחו אותו על השלחן. ואחר שיצא ר' מלך כך
קראו מתוך חיבה זי"ע ועכ"י נכנס ערל וגנב פת אחת. ויהי בראותם אחר כך שנגנבה פת אחת

אמרו "בודאי איש העני שהיה פה ונטל ידיו - הוא גנב את הפת". ויקצוף הרינדאר - החוכר
מאוד ושילח אחריו עבדו הערל. וירכב על סוס לרוץ אחריו ולהוכיחו ולהכותו כגנב. הערל העבד
עשה שליחותו והכה את רבי מלך זי"ע והוא קיבל היסורים באהבה. בשעה זו שהעבד הכה את
הרב הצדיק ר' מלך נפלה דליקה בקרעטשמע ולא היה באפשרות לכבות. והרגיש הרינדאר תיכף:
אולי זה הוא עונשו, יען ששלח להכות את היהודי? ויקח תיכף סוס אחד לרוץ אחריו לפייסו. ופגע
בהערל העבד. והתפאר העבד שהכה אותו מכות נמרצות והנה הוא ביער הנוכחי. וירץ תיכף אליו
ויצאהו והנה עומד פניו אל האילן וצועק:
"רבונו של עולם לא אתפלל מנחה לפניך עד אם תכבה את בית היהודי". כך אמר כמה פעמים.
והרינדאר נשתטח ונפל לפני רגליו למחול לו. הרב הצדיק ר' מלך עבר על מדותיו ומחל לו תיכף.
ובבואו לביתו כבר כבתה האש.
זכות הרב הצדיק ר' מלך יגן עלינו.

מעשה נוראה ונפלאה מהבעל שם טוב הקדוש

תוכן

בימי הבעש"ט הקדוש היה לו חסיד אחד אשר היה עני גדול, שלא היה לו כמעט על מזון סעודה
אחת. והנה הציעו לפני האיש הזה כי קרעטשמא בית מזיגה קטנה עומדת בשדה שישכור
אותה, אולי יכול להספיק לביתו לחם צר ומים לחץ. והנה מפני שלא היה לו בביתו כלום הלך
אל האדון דשם וביקשו להשכיר לו את הקרעטשמאלע לשון הקטנה האדון שמח לנגדו, כי שום

אדם לא רצה לשוכרה. ולא שאל אותו על כסף שכרה, כמה יתן לו. ויאמר "כמה שתתן לי - אקח".
וללווה לו על משכון וקנה לו יי"ש. וקבע דירתו בהקרעטשמע ויתפרנס שם בדוחק ובצער.
ויהי היום בא הבעל שם טוב הקדוש לביתו אחר ימים טובים בחודש כסליו וישמח מאד עם הבעל
שם טוב. ויאמר הבעל שם טוב להכין סעודה גדולה עבורו ועבור משמשו. ויתאמץ מאוד ויכין
סעודה טובה והכין סעודה עבורו ועבור המשמש. ויהי קודם מהסעודה ויאמר הבעל שם טוב אליו:
"הנה אבדתי ביער את הפישקאלע מן טאבעקי קופסת הטבק שלי הנחוץ לי מאוד. על כן קח את
הסוס שלי ותרכב עליו עד אם היער ותחפש את הפישקאלע". והנה בחוץ היתה חשכות גדולה, אל
על פי כן רץ תיכף עם הסוס ליער לחפש את הפישקאלע עם נר ולא מצא.
והנה מרחוק שמע קול יוצא מהיער, קול של אדון, בקול מר: "אנא הצילו נא אותי, הצילו נא אותי".
וילך אחר הקול וירא והנה אדון גדול משוקע עם הסוסים ועם מרכבתו ועם עבדו ברקק של מים
וטיט וקשה להם לצאת משם. וירץ אליהם ויקח הסוס שלו ויקשור אל מרכבתו והסוס שלו הוציאם.
ויהי בהוציאו אותו משם וישאל את האדון: "מי אתה?" ויאמר: "הנה אנכי קראנפרינץ" נסיך
הכתר וירא כי הוא מצונן מאוד ודא לדא נקשן כי כבר היה שם כמה שעות. ויאמר: "בוא נא
לקרעטשמע שלי ותחם עצמך" וישמע לקולו וילך אחריו. ויאמר הבעל שם טוב: "הסעודה שהכנת
למעני תתן להפרינץ, כי הוא תועה כל היום ולא אכל מאומה". ויתן לו הסעודה ויאכל.
ויהיה בבוקר אמר הבעל שם טוב להאיש: "אם הפרינץ ירצה ליתן לך מעות - לא תקח ממנו
מאומה". וכן היה, הפרינץ קודם נסיעתו קרא להאיש ויאמר: "הא לך שני אלפים רובל כסף".

וימאן לקחתם ויאמר: "אולי רצונך יותר. הא לך עשרת אלפים". וימאן. ויאמר "הא לך מאה
אלפים". והנה האיש בשמעו כך עמד משתומם. וירץ תיכף לדרוש את פי הבעל שם טוב, אם
יקח ממנו. ויען הבעל שם טוב ויאמר: "כבר אמרתי לך אשר אם מחוט ועד שרוך נעל בל תקח
ממנו מאומה".
וילך אל האדון ויאמר לו: "הכסף קח לך, כי לא עשיתי הדבר לתשלום גמול". ויאמר: "אתן לך
כמה גיטער" אחוזות וימאן. וירא כי הוא מפציר בו והוא מסרב. אמר לו שיאמר לו שמו ושם
אשתו ובניו ויכתוב לו בספרו לזכרון. ויסע משם. ויהי בנסוע האדון משם ויאמר לו הבעל שם
טוב: "נוסעים אנחנו לדרכנו, יש לך כמה פרוטות על פדיון? ויאסוף כמה שהיה ויתן להבעל שם
טוב. והבעל שם טוב בירכו שיתרומם קרנו ומזלו. והבעל שם טוב נסע לדרכו. והנה אשתו ישבה
ונאנחה: "כסף הון רב עזבנו ולא לקחנו. וגם יתר הפרוטות נטל הבעל שם טוב ואותנו עזב לאנחות
אין כל". ויהי בדברה בא ערל לקנות יי"ש ולא היתה בביתם אף צלוחית יי"ש. ויאמר לאשתו: "קחי
מעט מים ותני לחבית של יי"ש. אולי יהיה בו טעם יי"ש". ותעש כן ותתן לערל וישת. ויאמר: "היי"ש
הוא טוב וחזק". ויאמר ליתן לו עוד צלוחית אחת וישת. ותותר עוד ומעט היי"ש היה חזק וישפוך
עוד מים. והמים נהפך ליי"ש. וירבה היי"ש בכלי והוא אסף מעט מעט הון רב מזה.
ואחר כך קנה הקרעטשמע וחידשה ועשה קרעטשמע גדולה. וחבית מהיי"ש לא כלה, והוא הלך
וגדל עד שנעשה עשיר גדול.
ויהי היום נעשה שם אכסניא גדולה. ובאו לשם סוחרים ערלים ויתאכסנו בביתו בחדר מיוחד.

ויקצוף אחד על השני ויהרוג אותו. וינס החוצה ויאמר: "הנה שכבנו שנינו ומצאתי אותו הרוג.
ובטח הרג אותו הבעל בית". הדבר בא לפני השופטים ויצא חייב במשפטו, אחת דתו להמית.
והנה הקראנפרינץ הנ"ל, אחר שארכו כמה שנים מת המלך ומילא הוא מקומו. והנה בדיניהם
מי שחייב הריגה למלכות אינו יוצא להריגה עד שיחתום המלך את דינו. והנה בבוא המשפט
לפני המלך הנ"ל, וראה את שמו ואת שם עירו ממעשה הנ"ל, וזכר את האיש ואת אשר עשה
ואת אשר נגזר עליו. אמר שלא יחתום הפסק דין, עד שיראה אותו בעצמו. ויצו להביאו לפניו. ויהי
בבואו חקר ודרש אם הוא איש הלזה. והנה נודע לו הדבר אשר הוא זה האיש, אשר הציל אותו
מהמות. ויאמר המלך לחכמיו: "הנה זה האיש אשר הציל אותי ממות. ורציתי ליתן לו מאה אלפים
רובל כסף ולא רצה לחתום בזמן היותו עני ומדוכא מחוסר לחם. ועתה, כאשר הוא עשיר, האם
יוכל להיות שהאיש כזה יהרוג נפש חנם? ויאמרו לו חכמיו: "כנים דברי אדונינו המלך".
ויצו המלך
לחקור ולדרוש וימצא שהערל השני הרג אותו אחר חקירות ודרישות. ויצו לתלות את הערל על
העץ אשר הכינו לו והכסף שלא רצה ליקח אז נתן לו עתה וגם כמה גיטער ושילחו לביתו לשלום
בכבוד גדול.
זכות הבעל שם יגן עלינו ועל כל ישראל.

מעשה מבעל שם טוב עם תרנגול

תוכן

רחוק מן הבעל שם טוב היה דר בכפר איש אחד, ושלח ביום ה' את משרתו עם תרנגול, כי ילך

להשוחט לשחוט את התרנגול. וכאשר שחט השוחט את התרנגול ראה את התרנגול טריפה.
ולא אבה השוחט לסמוך על עצמו, ויאמר להמשרת כי ילך אל הרב. והרב גם כן פסק כי התרנגול
טריפה. ובתרנגול הזה היה גלגול וחשב: אם יאכל יהודי את התרנגול הזה לכבוד שבת, אז יהיה
לו תיקון. ובאמת היה התרנגול כשר. ובא הגלגול לפני הבעל שם טוב הקדוש וסיפר לו, כי בעבור
השוחט והרב לא יהיה לו תיקון. וביקש מהבעל שם טוב כי יסע לשם, להרב.
הבעל שם טוב נסע ביום ו' ערב שבת קודש לשם להכפר והתפלל שם. ואחר כך שאל אם יוכל
לסעוד פה, ויאמרו לו כי מאכלי חלב יוכל לאכול. וימאן הבעל שם טוב באמרו כי ביום ו' ערב שבת
קודש אינו אוכל מאכלי חלב. אז שאלוהו הבן כפר: "מי אתה?" ולא חפץ לגלות את שמו, כדרכו.
אז אמר הבן כפר: "אני איני מכיר את כבודו, לכן אינני אוכל לסמוך על איש אשר לא נודע לי.
וכאשר בא הרב התחילו לפלפל זה עם זה. והרב הוכיח מן ה'ראשונים' וה'אחרונים', כי התרנגול
טריפה. והבעל שם טוב הוכיח כי התרנגול כשר. אז אמר הרב: "אם היה לנו איש שלישי - היה לנו
למוכיח. אבל עכשיו שאין לנו מוכיח - מי יוכיח?" ואמר הבעל שם טוב: "בזה אני מסכים לדבריכם.
אבל מן השמים יסכימו למי הצדק". וצוה הבעל שם טוב ליתן קערה וכפה את הקערה עם מפה.
והבעל שם טוב ישב בקצה השלחן, שלא יאמרו שהוא כתב זאת. והרב ישב אצל הקערה. וכמו
רבע שעה הגביהו את המפה וראו כתב בזה הלשון: "התרנגול הזה כשר על פי מתיבתא דרקיע
ולית מאן דפליג עליה".

אז אמר הרב כי זאת לא יכול איש לעשות, כי אם הבעל שם טוב. ובקש מהבעל שם טוב כי יאמר
מי הוא זה? והודה כי הוא הבעל שם טוב. ואכלו שם סעודת הבוקר את התרנגול. ואחר כך בקש
הרב מהבעל שם טוב כי יהיה אצלו על שבת. ואמר הבעל שם טוב כי אין לו בגדי שבת ונסע הבעל
שם טוב לביתו. והגלגול בא אל הבעל שם טוב ונתן לו תודה, באומרו כי אם היה התרנגול טריפה
- לא היה לו תיקון, ואז היה עוד נצרך להיות בעולם התוהו. ועכשיו שהבעל שם טוב אכל להתרנגול, אז היה לו תיקון גמור.
זכותו יעמוד לנו ונושע במהרה בכל הישועות, אמן כן יהי רצון.

מעשה נורא ששמעתי מר' אלעזר צבי

תוכן

בימי אדומו"ר רבי ר' בער מגיד מישרים דק"ק מעזריטש זי"ע אירע שישב רינדאר חוכר זקן
בכפר אחד. והיו לו שמונה בנים נשואים. וכל אחד שכר לעצמו קרעטשמי בית מזיגה וישב
שם. וכל בניו היו נגידים. והאב הזקן ישב בכפר שלו ועסק במסחר עם הערלים שנתן להם מעות
קדימה על דבש ועל תבואה. ובתחלת הסתיו גבה מהם המגיע לו. והיה לו בכל שנה למכור כמה
חביות דבש.
ואירע שסוחר אחד נסע עם עגלה טעונה דבש והדרך היה רע מאוד בתחילת הסתיו, רפש וטיט.
ועלה בדעתו להפקיד את הדבש אצל הרינדאר החוכר הזקן עד עת שהדרך יהיה טוב, ויבוא עם
עגלה זוחלת מזחלת ויקח לביתו את הדבש.
וכן עשה. ודיבר עם הזקן והשוה עמו על שכר המאגאזין מחסן, חדרון בכל חודש ונסע לביתו.

אחר כך חלה הרינדאר הזקן. ויהי כראות אשתו הזקנה כי נטה למות ותצו את הערל המשרת
שלה ליסע לרכוב על סוס ולהודיע לכל בניו שיבואו. ויבואו כולם לאחר פטירתו וישבו שמה שבעה
ימי אבלות. ואחר כך חלקו עם העזבון הנמצא תבואה ודבש וכדומה. וכאשר הדרך היה טוב
מתאים לנסיעה במזחלת בא הסוחר אשר הפקד הדבש שלו שמה - ואין. והזמין את האחים
לדין תורה. וטענו: "אמת שחלקנו בינינו עם הדבש. ומי יאמר שהדבש היה שלך? הלא אבינו
בעצמו מכר בכל שנה הרבה דבש". ויצא הפסק מבית דין, שהאחים ישבעו "שבועה שלא פקדנו
אבא" ונשבעו באמת. ואמנם הזקנה אמרה: "ראיתי שדברת עם בעלי ולא ידעתי מה. אחר כך
ראיתי שהערלים נשאו את הדבש להקאמער חדרון שלי. ואני לא אדע אם פקדת שמה את הדבש או מכרת לבעלי". בקיצור, הסוחר יצא נקי. ויבוא הסוחר בקובלנא לפני המגיד הצדיק ר'
בער מעזריטשער וצעק: "התורה בעצמה הוא גזלן, הבית דין פסקו הדין תורה כמבואר בשלחן
ערוך והאחים נשבעו באמת, והשם יתברך יודע שהדבש היה שלי. ואיך אפשר שהתורה יהיה
גזלן?!" ואמר לו רבי ר' בער שזה בסוד הגילגול. "אתה היית חייב להאחים בגילגול ראשון סך כזה
כפי שוויו של הדבש. וסיבב השם יתברך שתשלם להם. והדין דין אמת והתורה הקדושה אמת".
ור' אלעזר צבי אמר לי ששמע המעשה הלז בין החסידים מסטרעליסק.

לקט מתוך 'ספורי חסידות צ'רנוביל'

תוכן

תוכן:

א. מעשה נפלאה מרבי אליעזר, אבי-הבעש"ט

ב. השפעת הבעש"ט על בעלי חיים
ג. ר' שמואל מסאטינוב נעשה תלמיד הבעש"ט
ד. ר' וולף מציל את רבו
ה. הבעש"ט מייבש נהר
ו. האנוס שהקריב לחם הפנים
ז. ר' ליב שרה'ס מציל ממונו של סוחר
ח. קריאת שם לנולד

א. מעשה נפלאה מרבי אליעזר, אבי-הבעש"ט

תוכן

כתב בספר רחמי אב, סי' נ, וז"ל: ספרו מעשה נפלאה מרבי אליעזר, אבי-הבעש"ט, שהיה דר
בכפר והיה מכניס אורח גדול. והושיב שומרים בקצה הכפר וצוה להשומרים מיד שיבא איזה
אורח יאמרו לו שילך אצלו, ושם יהיה לו טוב, כדי שלא ידאג האורח אנה יפנה במקום שאין לו
מכירין.
ואחר שבא האורח אליו נתן לו נדבה הגונה מיד קודם שאכל, כדי שיאכל בשמחה וידע מה פעל
כאן. כי העני עיקר מגמתו להשיג פרוטות ויביא טרף לביתו.
ופעם אחת שבחו מאד בשמים הנהגות טובות שלו, והסכימו בשמים לנסותו באיזה דבר. ואמרו:
"מי ילך לנסותו?" ואמר הס"מ השטן, המקטרג : "אני אלך". ויאמר אליו אליהו הנביא זכור לטוב:
"לא טוב שתלך אתה, רק אני אלך". והלך אליהו ז"ל אליו בשבת אחר חצות, בדמות עני במקלו
ותרמילו. ובא ואמר: "שבתא טבא" כנהוג. ומהראוי היה לגרשו לחוץ כמחלל שבת, אבל ר' אליעזר
הנ"ל היה סבלן, ולא רצה לביישו. ונתן לו מיד לאכול סעודה שלישית בכבוד. וכמו כן סעודת מלוה

מלכה. וכן ביום א' בבוקר נתן לו גם כן נדבה הגונה, ולא הזכיר לו כלל מענין חילול שבת שלא
לביישו. וכאשר ראה אליהו ז"ל את מנהגו הטוב בזה גילה את עצמו אליו. ואמר לו: "דע לך שאני
אליהו הנביא, ובאתי לנסותך. ובשכר זה תזכה לבן שיאיר עיני בני ישראל". וזכה להבעל שם טוב.

ב. השפעת הבעש"ט על בעלי חיים

תוכן

בימי בחרותי שמעתי מזקן אחד ממדינת עסטרייך כי כשבא הרב הקדוש ר' ישראל מרוזין זצוק"ל
למדינה הנ"ל, בברחו לשם כידוע, אז תיכף בבואו שמה שאל ודרש אם נמצא שם איזה אדם
שראה את הבעל שם טוב. כידוע, כי הבעל שם טוב היה מקודם במדינה הנ"ל, ושם התבודד כמה
זמנים ואחר כך נתפרסם בעולם. ויחפשו ולא מצאו שום אדם כזה. ויאמר להם הרב הקדוש הנ"ל:
"אולי ימצאו על כל פנים איזה נכרי שראה את הבעל שם טוב, יביאו אותו אליו". ויחפשו וימצאו
נכרי אחד זקן, אשר בנערותו ראה הבעל שם טוב. ויביאו אותו להרב הקדוש הנ"ל. וישאל אם יודע
איזה ענין מהבעל שם טוב ויספר לו הנכרי הנ"ל, כי בנערותו היה רועה צאן במקום שהיה מתבודד
שם הבעל שם טוב. ופעם אחת בערב שבת לפנות ערב היה רץ הבעל שם טוב אנה ואנה, והיה
מרחש בשפתיו. וכשהגיע לקרוב להבהמות הגביהו כל הבהמות רגליהם הראשונים למעלה ועמדו
רק על רגליהם האחרונים. והנכרי הנ"ל הכה אותם שיציגו גם רגליהם הראשונים על הארץ, ולא
הועיל לו כלל עד שעבר הבעל שם טוב מעליהם, אז הציגו רגליהם על הארץ. וכשבא הבעל שם

טוב בפעם השני אצלם הגביהו עוד הפעם רגליהם כן היה כמה פעמים. כן שמעתי מהזקן הנ"ל.
אחר כך הדפיסו ספר בית אהרן מהרב הקדוש ר' אהרן מקארלין זצוק"ל וראיתי שם בפ' בא
שכתב וז"ל: שמעתי אומרים בשם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע ועל כל ישראל אשר פעם אחת
קיבל שבת על השדה. והיו שם צאן רועים על פני השדה. והגביהו בשעת מעשה את רגליהם
הראשונים למעלה ועמדו רק על שני רגלים האחרונים כעמידת איש. ואומרים בשם צדיקים טעמו
ונימוקו עמו מחמת שקידש את כל העולם, והעלה בשעת מעשה את כל העולם למקורו הראשון,
אזי ממילא גם כל הברואים שהיו עומדים אצלו הגם שאין בהם דעת, מכל מקום כיון שמעט החיות
המלובש בהם נתעלה למקורו הראשון - ממילא הגביהו את עצמם, והלא אינם מדברים, רק הם
בעלי חיים, ואין בהם שום דעת, והשיגו השגה גדולה כך כך מרוב קדושתו ואורו שהכניס הצדיק
בזה העולם.

ג. ר' שמואל מסאטינוב נעשה תלמיד הבעש"ט

תוכן

סיפר הרב החסיד המפורסם ר' ברוך מאיוועניץ ז"ל, שהיה נכד הרב הקדוש ר' ברוך ממעזבוז
זצוק"ל, והיה חתנו של הרב הקדוש ר' משה מקאראסטשוב זצוק"ל, ששמע מפי זקנתו הצדקת
מרת אדיל, שהיא שמעה מפי אביה הרב הקדוש ר' ברוך ממעזבוז הנ"ל, נכד הבעל שם טוב,
כי האחים הקדושים הרב הקדוש ר' יוסף מקאמינקע והרב הקדוש ר' יצחק סופר ממעזיריטש

זצוק"ל, בני האשה הצדקת המפורסמת בשמה די פרומע ריבעלע מעיר סאטינוב, אשר האחים
הקדושים הנ"ל היו מתלמידי הבעל שם טוב, היה להם עוד אח אחד צדיק גדול, שהיה שמו ר'
שמואל, שלא היה מאמין בהבעל שם טוב. והבעל שם טוב רצה למשוך אותו אליו. ויבקש כמה
פעמים מהאחים הקדושים הנ"ל שידברו על לב אחיהם שיתקרב להבעל שם טוב. והם עשו
כדבריו ולא פעלו מאומה. ולימים חלה הרב הקדוש ר' שמואל הנ"ל מאד, עד שנטה למות רחמנא
ליצלן, והרופאים חתרו למצוא רפואה למחלתו ולא מצאו, ותבקש אמם הקדושה מבניה הקדושים
שיבקשו מרבם הבעל שם טוב שיתפלל עבורו, שישלח לו השם יתברך רפואה. ויאמרו לאמם, כי
הם יראים להזכירו לפני הבעל שם טוב, כי הוא מתנגד גדול להבעל שם טוב. ולא ידעו לשית עצה
בנפשם. והבעל שם טוב הרגיש בזה ויבא לעיר קאמינקע, אשר שם היה החולה הנ"ל, ותבא אמו
של החולה לפני הבעל שם טוב ותבך לפניו מאד שיעורר רחמים על בנה. ויאמר לה הבעל שם
טוב: "אמור לבנך שיקבל על עצמו להתקרב אלי - ואז יתרפא מיד". ותלך ותאמר לבנה החולה
דברי הבעל שם טוב. אז חגר החולה ר' שמואל הנ"ל את שארית כחו, ויבך בכיה רבה לפני השם
יתברך. ויאמר: "רבונו של עולם. חזקני ואמצני, שלא אתפתה אחריו, להתקרב אליו". כי חשב
בדעתו שאין בו ממש ח"ו בהבעל שם טוב, או שהוא משתמש בשמות המלאכים ח"ו. ויאמר
הבעל שם טוב עוד הפעם לאמו הקדושה של החולה: "תדע, כי בנך מבקש עתה מהשם יתברך

שיעזור לו שלא יתפתה להתקרב אלי, והוא ירא להתפלל בדבור במוצא שפתים, כדי שלא ידעו
המלאכים מזה ויודיעו לי, על כן הוא מתפלל רק במחשבה, ומסר תפלתו ביד השם יתברך לבדו.
לכן אמור לו כי גם זאת אני יודע ברוך ה'. ואם יקבל על עצמו להתקרב אלי יתרפא רפואה שלמה
וישיג השגה גדולה בעזרת ה'". אז הודה הרב הקדוש ר' שמואל לדברי הבעל שם טוב, ומאז
נעשה מתלמידי הבעל שם טוב.

ד. ר' וולף מציל את רבו

פעם אחת נסע הסבא קדישא, הנקרא בפי כל דער שפאלער זיידע הסבא משפולה, זצוק"ל
עם זקן אחד, אשר היה מכיר היטב את הבעל שם טוב. ובנסעם בדרך אמר הסבא קדישא הנ"ל
להזקן הנ"ל: "כאשר הכרתם היטב את הבעל שם טוב", על כן ספרו נא לי איזה דבר מהבעל שם
טוב. ויספר לו הזקן מעשה שעלה על זכרונו, כי פעם אחת ביום הכיפור אחר תפילת שחרית קרב
הבעל שם טוב אל הרב הקדוש ר' וואלף קיצעס זצוק"ל וילחש לו באזנו דבר מה. וביום הזה היה
השמש מאיר מאוד. ובעת תפילת נעילה נתקדרו השמים בעבים ויתפללו וגמרו תפילת נעילה
ותפלת ערבית ולא יכלו לקדש הלבנה, כי הענן היה כבד מאד. והבעל שם טוב הבדיל על הכוס
ויטעום מאומה. וכן עשו תלמידיו הקדושים. וישמחו התלמידים שמחה גדולה ויעשו ריקודים
כדרכם בקודש, עד שהבעל שם טוב רקד גם כן עמהם. ואחד מהתלמידים השגיח, כי הרב הקדוש
ר' וואלף קיצעס איננו ביניהם. וישאל: "היכן הוא וואלף?" וירמוז לו הבעש"ט שיעשה את עצמו

כאלו לא ידע. ואחר כך הלכו משם וישכיבו את עצמם כל אחד על משכבו. ויבא הרב הקדוש ר'
וואלף הנ"ל וידפוק בחלון בית רבו הקדוש הבעל שם טוב. ויאמר לו: "רבי, קומו ונקדש הלבנה, כי
נתפזרו העבים". ויקם הבעל שם טוב, וגם כל התלמידים שלו, ויקדשו הלבנה בשמחה רבה. ואחר
קדוש הלבנה שמח הבעל שם טוב ותלמידו הרב הקדוש ר' וואלף הנ"ל שמחה גדולה וירקדו. וכל
התלמידים רקדו עמהם ולא ידעו דבר, אך הבינו כי דבר פלא הוא. ויספר להם הבעל שם טוב,
כדרכו בקודש בכל מוצאי יום הכפור לספר להם מה נעשה ביום זה בעולמות עליונים. ויאמר להם,
כי בעת שהתפלל תפלת שחרית הודיעו לו שיש עליו קטרוג גדול ומוכרח הוא להעדר מעולם הזה
בקרוב. ויתנו לו סימן, כי עת תפלת נעילה יתקדרו השמים בעבים ולא יוכלו לקדש הלבנה. ולכן
לחש דבר זה באזני הרב הקדוש ר' וואלף. והרב הקדוש ר' וואלף התאמץ בתפילה עד שפעל בעד
רבו לטוב.
ובהתימו לספר המעשה הזאת אמר הסבא קדישא להזקן הנ"ל: "מהמעשה ניכר כי היא אמיתיית,
כי האמת ניכר".

ה. הבעש"ט מייבש נהר

תוכן

בפלך בעסאראביע בסרביה, רומניה במקום אחד שהיה הולך שם נהר בתמידות, אירע פעם
אחת שנסעה כלה מאיזה כפר, קודם החופה, למקום אחר לטבול שם. ועברה דרך אותו נהר
ונטבעה שם. ונודע זאת להבעל שם טוב וילך הבעל שם טוב אל הנהר ויגזור עליו כי בשביל

מעשה זה יתייבש ויעשה ממנו אגם מים קצר. וכן היה. אחר כך, אחר פטירת הבעל שם טוב,
פעם אחת נסע דרך שם אחד מבני הבעל שם טוב, ובעברו דרך אותו אגם נתרחב האגם הנ"ל
ורצה לשטוף ולטבוע את האיש הנ"ל מבני הבעל שם טוב. ויבא הבעל שם טוב בעצמו מעולם
העליון ויציל אותו וישאר בחיים. ויאמר לו הבעל שם טוב כי אם היה יודע עתה איך הוא האויר
מעולם הזה לא היה בא לעולם הזה להצילו, כי קשה עליו מאד לסבול האויר מעולם הזה.
המעשה הזאת שמעתי מאיש אחד שהיה שם אצל אותו אגם מים, ושם ספרו לו המעשה הזאת.

ו. האנוס שהקריב לחם הפנים

תוכן

כתב בספר משנת חכמים מהרב הגאון ר' משה חאגיז זצ"ל, סי' ר"כ, וז"ל: וכבר סופר לי מפי
מגידי אמת וזקני אותו דור, דור דעה, שבימי האריז"ל היה מעשה שאחד מן האנוסים שבא
מפורטיגאל לגליל העליון בהעיר הקודש צפת תבנה ותכונן במהרה. ושמע מן הרב שבא מהקהילות הקדושות אשר שם, שדרש מענין לחם הפנים, שהיה קרב במקדש מידי שבת בשבתו
וכפי הנראה אותו רב נאנח בדרשתו ונצטער מאד ואמר: "ועכשיו בעוונותינו הרבים אין לנו דבר
מוכן כדי שיחול השפע גם על הבלתי מוכן". ואותו אנוס ששמע את הדבר הלך בתום לבבו לביתו,
וצוה את אשתו שעל כל פנים תכין לו שתי ככרות לחם מנופה י"ג פעמים, ושיהיה נילוש בטהרה
ובכל מיני יופי, ומבושל בטוב בתנור שבבית, לפי שהיה רוצה להקריבו לפני היכל ה', אולי יתעשת
האלהים לו ויקבלם ויאכל את העולה ההיא.

וכאשר דימה כן עשתה לו אשתו. ובכל יום הששי היה מוליך אותם שתי הלחם לפני היכל ה',
ומתפלל ומתחנן לפניו יתברך שיקבלם ברצון טוב ויאכל אותם ויערב לו ויבושם לו. וכיוצא מדברים
הללו היה מדבר ומתחנן כבן המתחטא על אביו ומניח הלחמניות והולך לו. והמשמש היה בא
ולקח שתי הלחם מבלי דרישה וחקירה מהיכן באו, ומי הביאם, ואוכל ושמח בהם כשמחה בקציר.
ובשעת מעריב היה רץ אותו האיש ירא ה' אל היכל ה', וכיון שלא היה מוצא שם הלחמניות, היה
שמח שמחה רבה בלבו. והולך ואומר לאשתו: "השבח והודאה לאל יתברך כי לא בזה ענות עני
וכבר קבל הלחם ואכלו חם. למען השם יתברך אל תתרשלי בעשייתם והזהרי מאד, כי הואיל ואין
בידינו במה לכבדו, ואנו רואים דלחם זה ערב לו, חובה עלינו לעשות לו נחת רוח בהם". והיה
הולך ומתמיד בזה זמן מה.
ויהי היום ויקר מקרה דאותו רב של הקהילה קדושה; שהיה מביא זה האיש הלחמניות על פי
דרשתו ששמע, היה ביום הששי בבית הכנסת עומד על הבימה וחוזר הדרש שהיה לו לדרוש
למחרת בשבת קודש. והנה האיש ההוא בא כמנהגו הטוב עם הלחמניות וקרב אל היכל הקודש.
והתחיל לסדר דבריו ותחינותיו כנהוג, מבלי הרגש שהרב היה עומד על הבימה, מרוב התלהבות
והשמחה שהיה לו בעת שהיה מביא דורון זה לפני המקום. והרב החריש לו והביט וראה ושמע
את כל מה שהאיש דבר ועשה. וחרה לו מאד, וקראו וגער בו, ואמר לו: "שוטה, וכי האלוה שלנו
הוא אוכל ושותה? ודאי השמש לוקח זה. ואתה סבור שהאלוה הוא המקבלם. וזה עון גדול לייחס

שום גשמיות בהאל יתברך, שאין לו דמות הגוף ואינו גוף". וכיוצא מדברי מוסר השמיע לאזניו, עד
שבא השמש כמנהגו לקחת הלחמניות. והרב כשראה אותו, קראו, ואמר לו: "תן תודה לפני האיש
על מה באת, ומי היה לוקח השתי הלחם שזה האיש מביא בכל יום ששי פה בהיכל הקודש".
והשמש הודה ולא בוש. והאיש כששמע בדבר התחיל להיות בוכה ואומר בפני הרב שימחול לו,
שטעה בדרוש שלו וחשב לעשות מצוה, ולא עשה אלא עבירה, כפי דבריו.
ובתוך המשך כל אלה הדברים בא לו להרב שליח מיוחד מאת האריז"ל ואמר לו בשם הרב האלקי
ז"ל: "לך לביתך וצו לביתך, כי למחר בעת שהיה לך לדרוש - מות תמות. וכבר הכרוז יצא על זה".
הרב נבהל על השמועה אשר לא טובה, והלך אצל האריז"ל שיגיד לו מה פשעו ומה חטאתו?
והשיב לו האריז"ל: "שמעתי, לפי שבטלת נחת רוח שהיה לו להקב"ה, שמיום שחרב הבית לא
היה לו נחת רוח לפניו כמו באותה שעה שאנוס זה היה מביא שתי הלחם בתמימות לבו ומקריבם
לפני היכלו, וסבור היה שהשי"ת קבלם ממנו. ומפני כך, שבטלת אותו מלהביאם, נגזר עליך מיתה
בלי שום פתח הצלה לפניך".
והלך הרב בעל הדרוש ויצו לביתו. וביום שבת קודש, בשעה שהיה לו לדרוש, נפטר לבית עולמו,
כאשר הגיד לו איש האלהים האריז"ל. עכ"ל הספר משנת חכמים.

ז. ר' ליב שרה'ס מציל ממונו של סוחר

תוכן

כתב בספר רמתיים צופים, כי הרב הקדוש ר' ליב שרה'ס זצוק"ל היה פעם אחת בקאזניץ והיה

מתאכסן אצל אחד, לכל יכירו אותו. והיו סבורין שהוא סוחר מעצים אצל הנהר ווייסעל ההולך
שם. והבעל הבית הבין כי הוא מהצדיקים הנסתרים. וכאשר הכין את עצמו ליסע משם, ביקש
ממנו הבעל הבית שיקנה ממנו איזה סחורה מחנות שלו להביא לביתו. וכוונת הבעל הבית היה
כדי שילך לחנותו. ועשה הרב הקדוש ר' ליב רצונו והלך להחנות. וראה שם כל הסחורה. ואחר
שלקח כל חתיכה בידו ממש אמר על כל דבר שאין זו סחורה, רק על בתי ידים כפפות אמר
שזה היא סחורה, רק שאין זה שייך שיקנה הוא בתי ידים. ואחר כך נסע משם לדרכו לשלום.
ובשנה זאת היה מלחמה במדינה זו, ובעיר קאזניץ שללו את כל העיר, ופתחו כל האוצרות
והחנויות מהעיר, והחנות הזאת, שהיה שם הצדיק הנ"ל, לא לקחו מאומה, רק הבתי ידים.

ח. קריאת שם לנולד

תוכן

הנה ידוע, כי המנהג הוא אצל הרבה אנשים המאמינים בצדיקים, כאשר אשתו מעוברת הוא
שואל ודורש אצל הרבי שלו איזה שם יקרא להוולד שתלד אשתו. ונזדמן פעם אחת שעמדתי לפני
אדמו"ר מסקווירא כאשר בא לפניו שאלה כזאת. והיה משיב להשואל: "אם תלד אשתך בן זכר -
תקרא שמו כך וכך, ואם נקבה תלד - תקרא שמה כך וכך". ופעמים אחדים נזדמן ששמעתי מפי
קדשו שלא אמר להשואל רק שם אחד. לדוגמא שם לזכר, ואם היה השואל בר דעת לא שאל עוד
מאומה לאדמו"ר, והיה מאמין שתלד אשתו בן זכר. אמנם, אם היה השואל שואל שלא מדעת

ושאל לאדמו"ר: "ומה יהיה אם תלד אשתי נקבה?" אז אמר לו אדמו"ר שם לנקבה גם כן. כן
נזדמן לי פעמים אחדות.
ופעם אחת דברתי מענין זה עם איש אחד שהיה נוסע לאדמו"ר הנ"ל. וסיפר לי אותו האיש, כי
פעם אחת היה אצל אדמו"ר בעת שהיתה אשתו מעוברת. ושאל לאדמו"ר איזה שם יקרא להוולד
שתלד אשתו. ואמר לו שם של זכר. ושאל הוא עוד לאדמו"ר: ומה יהיה אם תלד נקבה? איזה
שם אקרא לה?" ואמר לו אדמו"ר שם של נקבה. ואמר האיש הנ"ל לאדמו"ר כי אמו קוראים אותה
בשם זה שאמר אדמו"ר, והיא בחיים חיותה, על כן אינו יכול לקרוא לבתו בשם זה כמובן. אמר לו
אדמו"ר: "אם כן בהכרח שתלד אשתך בן זכר". ויסע האיש הנ"ל לביתו ואשתו ילדה בן זכר, כאשר
אמר אדמו"ר. ואחר כך עבור תשעה שנים שעמדה אשתו מלדת. ואחר התשעה שנים ילדה בת.
ותיכף כשנולדה בתו מתה אמו רח"ל קראו שם כשם אמו, כאשר אמר אדמו"ר מקודם.

לקט מתוך 'התגלות הצדיקים' לשלמה גבריאל רוזנטל

תוכן

תוכן

מעשה נפלאה מרבינו הקדוש רבי ר' אלימלך מליזענסק הנ"ל נבג"מ
מעשה נפלאה מהרב הקדוש רבינו נחום מטשערנאביל זצוק"ל
מעשה נורא מהרב איש אלקים קדוש ונרא הרבי ר' זושא מהאניפלע זצוק"ל
מעשה נפלאה מרבינו הגאון הקדוש ר' לוי יצחק זצוק"ל מבארדיטשוב
מעשה כזו מהרב הקדוש ונורא מאוד הרבי ר' פנחס מגניוושאוו זצוק"ל
מעשה נפלאה מהרב הגדול והקדוש המפורסם הרבי ר' ליביש מאפאלעט ואוזריב זי"ע

מעשה נפלאה מרבינו הקדוש רבי ר' אלימלך מליזענסק

תוכן

סיפר כבוד אדוני אבי מור"ר הרב הגדול, חסידא ופרישא, מוהר"ר מרדכי זאב זצוק"ל האבד"ק
קאליביעל, בעל המחבר קול הרמ"ז, כי בימי הרב ר' אלימלך קרה מקרה אשר הקיסר של מדינת
עסטרייך אוסטריה גזר גזירה רעה, אשר מי שיש לו בת המגיעה לפרקה פרק 'בתולה נישאת',
ורוצה להשיא אותה לאיש, איננו רשאי כי אם שיתן קודם לאוצר המלך ארבע מאות זהובים. וזאת
ידוע, כי בימים ההם היו ארבע מאות זהובים נחשבים לסכום גדול מאוד, עד מי שעלה מזלו
והצליח להיות לו סכום כזה לאיש אמיד נחשב. לזאת, כאשר נתפשט הגזירה רעה הזו על פני
המדינה, נהייתה רעה גדולה אשר הרבה בתולות נשארו וישבו עגונות וגלמודות ולא יכלו לישא
לאיש, מחמת הסכום מעות הזה שלא היה לאביה לתן כנ"ל. ותהיה צעקה גדולה ומרה בהארץ
הזאת ותעל שוועתם השמיימה.
ובכפר אחד סמוך לליזענסק היה דר שם איש אחד הגון וירא אלקים. והיה עני וגם לו היה בת
אחת בוגרת שהגיעה מכבר לפרקה, פרק 'בתולה נשאת'. וקרה לו עבורה שידוך טוב והגון, אשר
היה ביכולתו להשיא אותה, כי המשודך לא רצה ממנו שום מוהר ומתן. אולם הדבר הזה היה לו
למניעה מחמת שלא היה לו ליתן הסכום הנ"ל לאוצר המלך. והיה לו מזה צער גדול ועגמת נפש
הרבה, כי ידע כי עוד לא יעברו שנים כבירים לא ירצה שום אדם לישא אותה, מחמת רוב שניה]![

ורוב עניותה. וכעת הזמין ה' לפניו שידוך הגון ורוצים לישא אותה בלי שום מעות. והגזירה רעה
הלזו עומד לשטן לו. ויהי פעם אחת ישב האיש הנ"ל במר נפשו וברוב יגון ואנחה על דבר הזה,
עד שמעט נעשה חסר לב. ורץ במרת נפשו לליזענסק להרבי ר' אלימלך. וכאשר דרך על מפתן
קדשו אמר מחמת צערו בבהלה בזה הלשון: "רבי, יש לי דין תורה עם השי"ת". וכאשר אמר
הדברים האלה התיישב תיכף: "מה זה שדיברתי כל כך בעזות ובחוצפה כלפי שמיא. ולפני מי
דיברתי זאת?!" והתחרט מאוד על הדיבורים האלה, וחשב שבודאי הרבי ידבר אתו קשות
ויענישהו על ככה ח"ו וידחפהו בשתי ידיו מביתו. ורצה תיכף לרוץ בחיפזון מבית הרבי. אולם
קול דממה דקה נשמע מפי הרבי ר' אלימלך: "עמוד, בני, עמוד! אתה, בני, אמרת שרצונך לדון
בדין עם השי"ת. טוב הדברו! אולם ידוע מה שאמרו חז"ל: 'אל תהי דן יחידי'. לזאת לך אל שני
הדיינים שלי ואמור להם בשמי שיבואו אלי לישב עמי בדין". אז נתפחד האיש ההוא מאוד. אולם
מה יעשה? דברי הרבי אין להשיב. כי אז בימים ההם היו יראים כל העולם מהרבי ר' אלימלך
ומכל מה שאמר לא נפל ארצה אף כצרור. לזאת הלך האיש בעל כרחו במר נפשו אל הדיינים.
ואמר להם בשם הרבי שתיכף יבואו אליו, כי צריך להם לישב עמו בדין תורה. וכן עשו. והלכו תיכף
עם האיש להרבי וישבו שם. אחרי זה אמר הרבי להאיש: "סדר טענתך ודבר ונשמעה". אז התחיל
האיש לטעון: "הנה השי"ת נתן לנו תורה הקדושה ובה יש תרי"ג מצות אשר צוה לנו השי"ת
לשמור ולקיים אותם. והנה המצוה הראשונה מהתרי"ג מצות היא שצוה לנו השי"ת על פריה

ורביה, כדכתיב: 'ויאמר להם אלקים פרו ורבו ומלאו וגו' ועתה גזר הקיסר על מדינתנו שלא להשיא
איש את בתו הבתולה עד אשר יתן ארבע מאות דינרים לאוצר המלך. ומי נמצא בדורותינו אשר
ביכלתו ליתן סך עצום כזה? ולזאת ישבו הרבה בתולות עגונות וגלמודות בבית אביהן. וגם לי יש
בת בוגרת להשיא אותה לאיש. וכעת הזמין השי"ת לפני שידוך טוב והגון והדבר הזה מונע ואם כן
כביכול אתה עושה תורתך פלסתר וחס ושלום יבוטל מצות עשה זו הראשונה. לזאת יעשה השי"ת
שיבוטל הגזירה רעה הזאת".
ויהי כאשר הפסיק האיש לטעון, פתח רבינו איש אלהים הנ"ל את פיו הקדוש ויאמר: "הנה מה
שהשי"ת כביכול טוען את זה אנו יודעים בעצמנו. והנה על פי דין צריכין הבעלי דינים לילך לחוץ,
בעת אשר הדיינים נושאים ונותנים בהדין. אולם השי"ת 'מלא כל הארץ כבודו' ולית אתר פנוי
מניה אין מקום ריק ממנו . וגם מי יכול להיות ולחיות אפילו רגע אחד בלי השי"ת?! וע"פ הדין
אין רשאים לצות לבעל דין אחד שישאר בבית דין בעת אשר הדיינים מעיינים בדין ובעל דין אחד
ילך לחוץ. לזאת גם אתה תשאר בכאן בעת עיון הדין". ויותר לא דיבר הרבי, רק ישב על כסאו
בדביקות נפלא להשי"ת ובעינים סגורות. ופניו כלפיד אש בוערות. ושהה כן כמו רבע שעה. אח""ז
התעורר הרבי ואמר בהתעוררות נפלא: "לכו והביאו לי גמרא גטין". והביאו לפניו ופתח הגמרא
בדף מ"א וצוה להדיינים שיאמרו עמו. והתחילו עמו לאמר שם הגמרא: "מי שחציו עבד וחציו בן
חורין וכו' לישא שפחה אינו יכול משום צד חירות, ולישא בת חורין אינו יכול משום צד עבדות.

ליבטיל מפריה ורביה? והלא כתיב: 'לא תהו בראה רק לשבת יצרה' אלא כופין את רבו ועושה
אותה בן חורין". ובתוך הדברים, בעת אשר אמר 'כופין את רבו' נשא ידיו ועיניו לשמים. ותיכף
אמר מרן הקדוש להאיש הנ"ל: "לך לביתך, כי כבר ביטל הקיסר את הגזירה". ונסע לביתו ועדיין
לא היה באמצע הדרך שמע קול ששון ושמחה מבני ביתו שהלכו לנגדו לבשרו בשורה טובה הלזו.
כן יבשרו לנו מן השמים בבשורות טובות ישועות ונחמות. אמן יהי רצון.

מעשה נפלאה מהרב הקדוש רבינו נחום מטשערנאביל

תוכן

פעם אחת היה הרב הקדוש המפורסם הזה באיזה עיר שבת קודש וישב על הסעודה בשבת
קודש עם אנשים כדרכו בקודש. ובערב שבת קודש הביא איש אחד לכבוד האורח הקדוש הזה
עוף שנקרא "קראפאטווי" עוף הנקרא על שם הזפק, המוראה וביושבו על הסעודה בליל שבת
קודש רצה המשמש ליתן לפניו לאכול העוף הזה, אולם הרב הקדוש הנ"ל צוה להמשמש להשאיר
העוף הזה למחרת על סעודת שחרית. ונטל המשמש והעמיד העוף בתיבה סגורה, אשר עומדת
בחדר אחד מהבית. והמפתח הביא אצלו. ואחר הסעודה הלך הרב הקדוש לישון וגם המשמש
הלך לישון. וגם המשמש ישן על מטתו.
ויהי בחצי הלילה קם הרב הקדוש ממשכבו וקרא בחיפזון להמשמש והקיצו משנתו. ונטל את
ידיו וצוה עליו להביא לפניו תיכף העוף הנ"ל. והתפלא המשמש מזה מאוד: למה לו העוף כעת
בחצות הלילה? הלא לא עת זמן אכילה עתה? וחשב שהצדיק חושש: אולי אינו עומד העוף

במקום מוצנע ומוסגר, ויכולים לגנבו. לזאת השיב לו המשמש: "הלא אנכי בעצמי סגרתי התיבה
ויש בידי המפתח, וגם הבית סגור ומסוגר והדלתות הם שלמים". אז צעק עליו הרב הקדוש בקול
רם: "לא העת היא לדבר! רוץ מהרה, חושה אל תעמוד, והביא לפני תיכף את העוף בלי שום
תירוץ". אז נבהל המשמש ורץ במהירות להחדר אשר שם עומד בתיבה, אשר בתוכה מונח העוף
הנ"ל. וכבואו שם להתיבה עמד נבהל ומשתומם ברואו חתול עומדת בהתיבה והדלתות פתוחים.
והחתול התחילה לאכול מהעוף. אז גרש המשמש את החתול ונטל העוף והביא בזריזות להרב
הקדוש. ותיכף נטל הרבי את העוף והתחיל תיכף לאכול אותו ביושבו על מטתו. ואכל גם העצמות
של העוף עד גמירא, ולא השאיר מאומה. וראה הרבי שהמשמש עומד ומשתאה מאוד בהתפלאו
על דבר הזה הזר, אשר עדין לא ראה מעשה כזאת אצל רבו הקדוש. לזאת אמר לו הרב הקדוש:
"אספר לך גופא דעובדא ותדע למה עשיתי כל זאת:
הנה אנכי צויתיך להשאיר העוף הזה על סעודת שחרית, כי היה בהעוף הזה נשמה של איזה איש
חסיד אשר לא ניתן שמו להגלות אשר היה צריך תיקון. ובא אלי וביקש אותי שאוכל מאותו העוף
לתקן אותו. לזאת, יען כי בלילה הייתי יגע מעט, לא היה בכוחי אז לתקן הנשמה, לזאת צויתיך
להשאיר העוף על סעודת הבוקר, כי אנוח מעט מיגיעתי ואז אוכל לתקן הנשמה. אולם בחצות
הלילה בא אלי נשמת אותו האיש וצעק אלי בקול מרה: 'איך לא תחוס עלי? הלא כמה יסורין
ויגיעות סבלתי עד שזכיתי לבוא לעוף טהור וזכיתי שתבוא העוף לידיכם. ואיך לא תרחמו עלי

כי אבוא עתה לפני דבר טמא, כי חתול עומדת ואוכלת מבשרו ועוד מעט ותאכל כולה, ואנא אני
בא?" אז קמתי בזריזות והכרחתי לאכול כל העוף ביושבי על מטתי, כי לא הספקתי ללבוש את
עצמי, כי אולי בין כך ובין כך חלילה תאכל החתול כל העוף. ולזאת אכלתי תיכף כל העוף, אפילו
העצמות היבשים, יען כי החתול באוכלה מעט ממנו קלקלה הרבה, והכרחתי לתקן זאת בשני
דברים האלו: במה שאכלתי תיכף ביושבי על מטתי, ובמה שאכלתי אף דברים שאינם נאכלים".
אתה, קורא נעים, מוסר השכל יעלה על לבך ברואך איך צריכים לתקן את דרכינו בעולם הזה.
וצא וראה כמה גדולים מעשה צדיקים לשם שמים. ודי לחכימא ודי למבין. הרמ"י זצ"ל בשם
חותנו הנ"ל

מעשה נורא מהרב איש אלקים קדוש ונורא הרבי ר' זושא מהאניפלע

תוכן

סיפר אדוני אבי מו"ר הרב הגדול, חסידא ופרישא, מוהר"ר מרדכי זאב זצוק"ל, האבד"ק קעלביעל, בעהמ"ס קול הרמ"ז, כי פעם אחת היה סביבות העיר הנ"ל לימוד מלחמה בין האנשי
חיל, שקורין "מנעורי" תרגיל צבאי . והמנהג הוא שהולכים ב' מחנות אנשי חיל זו לנגד זו, והן
עושין כעין מלחמה, והמחנה הזאת שמנצחת את חברתה ישיגו מתנות וברכות תודה מהשרים
הגדולים שלהם. וקרה אז שהמחנה המנצחת הלכו לדרכם בחזרה מהמנעוורי דרך עיר האניפלא
הנ"ל. וכפי המובן באו להעיר בקול רנה, שמחים וטובי לב עד אין לשער. והלכו לבית מזיגה אחת

גדולה, שקורין "קרעטשמי" בית מרזח ושתו שם כל המשקאות שהיו שם, ולא רצו לשלם. ועוד
רצו לשתות, אולם לא היה שם עוד כלום. לזאת נתרגזו ועשו שם היזקות והפסידות גדולות. ושברו
כל הכלים שהיו שם בבית. ועוד לא שככה חמתם והתחילו להכות את אנשי הבית ואת כל מי
שראו, עד שאמרו שיכו אותם עד מות ר"ל. והאנשי בית ראו שלא טוב הוא, רצו תיכף להרב
הקדוש ונורא הרבי ר' זושא הנ"ל, והקבילו לפניו על המעשה הנוראה הזאת. והרב הקדוש לא
התמהמה מאומה, רק רץ תיכף לבית המזיגה הנ"ל ועמד שם אצל החלון והביט בפני האנשי חיל.
וצעק בהתלבות גדול: "ובכן תן פחדך ה' אלקינו על כל מה שבראת".
ויהי כאשר צעק כן ג' פעמים נפל פחד ואימה גדולה על האנשי חיל, עד שרצו כולם מבית המזיגה
וגם מחמת הפחד והאימה שהיה הולך וגדל עליהם לא יכלו כולם לרוץ דרך הפתח עד ששברו
החלונות ורצו דרך החלונות, ועזבו כל החפצים שהיה להם בבית המזיגה. ורצו כך בהרחוב
מבוהלים ודחופים כמשוגעים לא ידעו אנה. עד שפגע בהם השר הראשי שלהם, ולא השגיחו בו
כלל, ולא נתנו לו אותות הכבוד השייך לו, רק רצו הלאה. וצעק עליהם השר הראשי בקול רעש
גדול: "מה הדבר הזה?" עד שהוכרחו לעמוד ולהודות לו האמת מה שעשו בבית המזיגה. ואמרו
שבא אליהם איש אחד יהודי זקן, וצעק עליהם 'פחדך' פחדך', עד שנפל עליהם פחד גדול ולא יכלו
עוד לעמוד על רגליהם והכרחו לרוץ משם. ועדיין הפחד הולך וגדל עליהם ולא ידעו מה הוא. ובעל
כרחם הוכרחו לחזור עם הראש שלהם לבית המזיגה ושלמו בעד כל היזקות והפסדות שעשו שם.

וגם הראש שלהם העניש אותם עונש המגיע להם ונטלו החפצים והלכו לדרכם.
זכות הקדוש עמוד עלינו עעוסא"ס.
מעשה נפלאה מרבינו הגאון הקדוש ר' לוי יצחק מבארדיטשוב
הרב הצדיק, בוצינא קדישא, המפורסם מרן ר' יחזקאל מקאזמיר זצוקללה"ה ישב פעם אחת
בסעודה עם אנשי שלומיו ביומא הלולא של רבינו הגאון הקדוש זצוק"ל מבארדיטשוב הנ"ל ושאל
הרה"ק ר' יחזקאל לאנ"ש אם יש בכאן איש שהכיר את הקדוש מבארדיטשוב הנ"ל? וחיפשו ולא
מצאו, רק איש זקן אחד עני מזעליחאוו. וצוה הרבי מקאזמיר הנ"ל להביאו אליו. וכאשר בא העני
שאל אותו הרה"ק: "אם הכרתם את הקדוש מבארדיטשוב, אשר היה מקודם רב אב"ד בעירכם
זעליחאוו?" והשיב העני: "רבי, בטח אתם סבורים את הרב ר' לוי יצחק. אני הכרתי היטב את ר'
לוי יצחקיל. ואני אספר לכם מעשה נפלאה שעשה עמי בעצמי, בעת שהיה אב"ד בזעליחאוו. דרכו
בקודש היה לסבב על הכפרים לקבץ מעות בהשבוע של חנוכה. ואני הייתי דר אז בכפר סמוך
לזעליחאוו. ובא הרב ר' לוי יצחקיל אצלי לעת ערב ונתתי לו הנדבה. ורצה לילך לביתו, אולם
החושך כסה את פני הארץ וגם קור גדול היה אז. לזאת בקש לי מקום ללון בביתי. והשבתי לו
שאני מרוצה לזה, רק שאין לי שום מקום, כי אם באופן שיישן עמי במטה אחת. וגם זאת באופן
שהוא יישן אצל הכותל, כי בשום אופן איני יכול להניח אצל הכותל, רק אל פני הבית". והשיב לי
הרב שהוא מרוצה לזה. והניח לי לישון אצל הכותל. ועששית קטנה היתה דולקת כל הלילה.
וכאשר הרגיש הרב שנרדמתי קצת, תיכף יצא מהמטה והלביש עצמו. והלך בבית כל הלילה,

אחת הנה ואחת הנה, ודיבר ונהם כדבורה. ואני לא הייתי יכול לישון כל הלילה מחמת נהמותיו.
ונתתי תודה כאשר בא הבוקר והרב ר' לוי יצחק נסע לביתו.
ויהי אחר זה בין פסח לשבועות הייתי אצל האדון שלי. ואמר לי שלא ישכיר לי עוד הפאקט
חכירה מחמת שאיני משלם הראטעס דמי חכירה בזמן הראוי, וגם החוב שאני חייב לו, איזה
מאות זהובים, אראה ליתן לו תיכף, ואעזוב את דירתי משם וישכיר לאיש אחר. ואם לא אעשה כן
- ישים אותי במשמר. וראיתי שלא טוב הדבר. התישבתי בדעתי: אני עשיתי טובה להרב ר' לוי
יצחק שהנחתי לו לישון עמי במטה אחת, וגם הנחתי לו להיות אצלי כל הלילה, ואני יודע שר' לוי
יצחק הוא צדיק, לזאת אלך אליו, אפשר יעשה לי טובה בזה.
וכן עשיתי. ובאתי אליו וסיפרתי לו כל הנ"ל. וצוה לי להביא בוגין גיליון נייר חדש וחלק. והוא
היה דר בדירה אחת, וגם פתח היה נפתח מהדירה לקאמיר חדרון . ונטל הרב אצלי הנייר והלך
להקאמיר, ושהה שם כמו רבע שעה. ויצא מהקאמיר ונתן לי הנייר בחזרה, רק שנתן לי מכופל]![
כמו מכתב. ואמר לי: "לך להאדון ותתן לו הפתקא הזו". וכן עשיתי והלכתי אל האדון. ובדרך
התישבתי בדעתי: הלא לא ראיתי אצלו שום דיו וקולמוס. וגם בהקאמיר חושך הוא, כי בקאמיר
איננו עשוי שום חלון. ואם כן איך כתב? ואפשר שלא כתוב בה כלום, לזאת אראה מה בתוכו?
ונטלתי הנייר ופתחתי אותו וראיתי שהוא חלק כמקדם ואין בו שום כתב. ונשתוממתי על המראה.
ורציתי לילך אל הרב בחזרה ולאמר לו: "מה עשיתם? הלא כאשר אתן הנייר החלק הזה להאדון

יראה שאני מהתל בו, ויהרוג אותי תיכף בקנה השרפה אקדח . אולם אחרי שובי נחמתי: בודאי
איש ירא אלקים וצדיק כזה בודאי לא יסכן אותי, ומסתמא יודע הוא מה עושה. והלכתי בכח אמונה
זו להאדון. וכאשר באתי להאדון נתתי אליו הנייר. ונטל האדון הנייר ופתח אותו. והתחיל לקרות
בו כאדם שקורא באיגרת ואני לא ידעתי מה קורא, כי לא שמעתי חיתוך אותיות, רק קול קריאה
בעלמא. וכאשר הפסיק מלקרות, אמר לי האדון: 'תדע, שישבתי בדעתי: הלא כל הפאקטערס
חוכרים אינם אנשים נאמנים, ולמה לי ליקח אצלי אנשים חדשים, אולי יהיו גרועים ממך? טוב
וישר אצלי שאתה תשאר אצלי. והמעות המגיע אצלך - אני נותן לך במתנה, רק שמהיום והלאה
תשלם לי הרטעס בזמן הראוי'. ופטרני לשלום והלכתי לביתי בשמחה. ונטלתי גבינה וחמאה
והלכתי להרב ר' לוי יצחקיל ליתן לו מתנה ותשואות חן עבור זה. וכאשר הלכתי אליו פגעתי אותו
שעומד בפרשת דרכים וממתין ומצפה על ביאתי. סיפרתי לו כל המאורע. וכאשר שמע זאת אמר
לי בהתלהבות בזה הלשון: 'סערצי כינוי חיבה אמור לי האמת: מה עשית בהמכתב קודם שהגיע
ליד האדון?' אמרתי לו שפתחתי אותו בהדרך כנ"ל. אז השיב לי באנחה רבה: "אוי, מה עשית?
הלא היה יכול להיות הפאקט אצלך לאחוזת עולם, לך ולבניך ולבני בניך, על ידי מכתב הזה. ובמה
שפתחת אותו על הדרך, והבטת בו, קלקלת דבר הזה".
כן סיפר האיש הזקן הזה לפני מרן הרב הקדוש ר' יחזקאל, הרבי מקאזמיר.
ואתה, הקורא נעים, הבט וראה עד כמה צריכים להתחזק באמונת הצדיקים. זי"ע.

מעשה כזו מהרב הקדוש ונורא מאוד הרבי ר' פנחס מגניוושאוו

תוכן

סיפר לי רב אחד ששמע מאיש חסיד ונאמן, מנכדי רבינו ה'מגיד' הקדוש מקאזניץ זצוק"ל, איך
שהרב הקדוש והנורא ר' פנחס מגניוושאוו זצוק"ל השתוקק מאוד לספר תנא דבי אליהו עם
הפירוש הקדוש ספר זקוקין דנורא. אולם לאשר היה עני, לא היה לאל ידו לקנותו. פעם אחת
בערב שבת קודש אחר חצות, בא אליו איש אחד, ועל כתיפו היה שק מלא ספרים. ובתוכם היה
גם כן התנא דבי אליהו עם הזקוקין. ואמר להרב הקדוש ר' פנחס הנ"ל: "שמעתי שמעלת כבוד
תורתו רוצה לקנות התנא דבי אליהו עם הזקוקים. ובכן יוכל לקנות אצלי". אמר לו הרב הקדוש
ר' פנחס כי אין לו מעות לעת עתה. והשיב לו האיש: "הלא תוכלו לעיין בו עד אחר שבת קודש
שאסע לדרכי. ואז אם יהיה לכם מעות תוכלו ליתן לי, ובאם לאו תתנו לי הספר בחזרה". ולא רצה
הרב הקדוש ר' פנחס ליקח, והפציר בו האיש מאוד ולקח הספר מידו ולמד בו. ואחר שבת קודש
רצה הרב הקדוש ר' פנחס להשיב התנא דבי אליהו ליד האיש הנ"ל, או לשלם בעדו. וחיפש
להאיש הנ"ל בכל העיר ולא מצאו. וגם כל בני העיר אמרו שלא ראו בפה שום איש זר עם ספרים.
ויהי כאשר בא הרב הקדוש ר' פנחס הנ"ל למורו רבינו הקדוש ה'מגיד' מקאזניץ, כדרכו בקודש,
אז תיכף כאשר נתן לו ה'מגיד' שלום, אמר לו בזה הלשון: "תדעו, כי אליהו, זכור לטוב, הטריח
את עצמו להביא לכם את ספרו תנא דבי אליהו עם הפירוש הזקוקין, מחמת רוב השתוקקות

שלכם". ענה הרב הקדוש ר' פנחס זצוק"ל לרבינו ה'מגיד' הנ"ל: "אם ככה הוא אני נותן לכם
הספר במתנה".

מעשה נפלאה מהרב הגדול והקדוש המפורסם הרבי ר' ליביש מאפאלעטואוזריב

תוכן

סיפר הרב הגדול, חסידא ופרישא, ר' מאיר יהושע זצ"ל, האבד"ק קלימנטוב, כי פעם אחת ביום
הושענא רבה בא השוחט לבית חותנו הרב הקדוש המפורסם הרבי ר' ליביש מאפלע ומאוזראוו
זצוק"ל לשחוט העופות על יום טוב שמיני עצרת ושמחת תורה. והיה שם לערך שלשים אוזות.
כי על יום טוב האחרון של חג היו תמיד מתאספים איזה מאות חסידים, אנשי מעשה, להיות שמה.
וגם ביום הושענא רבא היה שם באמת מה לראות, דברים נפלאים ומלהיבים עיני הרואים, עבודתו
הגדולה בהתלהבות נמרץ ובדביקות נפלאה נענועיו בהארבעה מינים ובעת אמירת ההלל ובעת
הקפתו סביב הבימה באמרו ההושענות. גם מי שלא ראה דביקותו והשמחה הנפלאה אשר הראה
לעין כל בעת ההקפות בליל שמיני עצרת ובשמחת תורה, וגם הרקודין, ממש לא ראה שמחה
כזאת בעבודת השי"ת מימיו. לזאת נהרו חסידים הרבה על יום טוב הקדוש הזה לראות כל זאת.
"אשרי עין ראתה כל זאת".
וכאשר בא השוחט לבית הרב הקדוש הנ"ל לשחוט האוזות בהושענא רבא בבוקר, אז קרא הרב
להמשמש וצוה לו שישאיר אוזא אחת שלא ישחוט אותה השוחט היום, רק ביום שמחת תורה.

וכששמע המשמש את דבריו חשב שבטח כוונת הרב הקדוש הוא למען יהיה לו על שמחת תורה
רוטב חדשה מבשר הנשחט ביומו. וגם הבשר יהיה רטוב וטעמו עוד יהיה בו וריחו לא יהיה נמר.
כן חשב המשמש אשר מפני טעם הפשוט הזה צוה הרב הקדוש להשאיר אוזא אחת. לזאת
התרשל המשמש ואמר בלבו: הכל אוכל עוד ליתן להרבי רוטב ובשר חדש מאיזה עוף יפה,
אשר עוד תזדמן לידו וישחטו בשמחת תורה. לזאת לא השאיר כלום והשוחט שחט את כל
האוזות. וכאשר גמר שחיטת כל האוזות נתהוה באיזה אוזא שאלה, דהיינו שמצאו גמי בוושט.
והשוחט שאל שאלה להרב המורה צדק היה שמה קבוע בבית הרב הקדוש. וכאשר לא היה
יכול בעצמו לדון בדעתו בשאלה הנ"ל, כי הוא דבר חומרא, אז נכנס אל הקודש לשאול את הרב
הקדוש דבר ה' - זו הלכה.
ויהי כשמוע הרב הקדוש השאלה מפי השוחט נתמלא חרדה ופחד. וצעק בקול גדול להמשמש
שיבוא לפניו. ובא לפניו השמש ושאלו אם השאיר אוזא אחת, כאשר צוה? והמשמש אחזוהו צירים
כיולדה. וירא מאוד לנפשו לאמר לרבו, כי לא עשה כדבריו, על כן נשאר עומד על עמדו כאלם לא
יפתח פיו ואין משיב דבר. אז צעק עליו הרב הקדוש בחרי אף: "אמור לי האמת אם עשית כאשר
ציויתיך?" והוכרח להודות לו על האמת, כי שכח, או נאנס, ולא מילא את דבריו הקדושים. אז
התחיל הרב הקדוש להתמרמר בקול יגון ואנחה: "איך ימצא איש כזה און בנפשו להמר את ציווי
ולעבור על דברי?" אח"ז קרא הרב הקדוש לכל המופלגי תורה מכל חסידיו אשר היו שמה אצלו,

ושאל לכל אחד ואחד: "אולי יודע מי מכם איזה קולא להשאלה הנ"ל, להכשיר את זו האוזה, כי
מאוד צר לי לאסור את האוזא זו". אולם לא מצאו כולם שום סניף וצד היתר. אולם הרב הקדוש
לא נח ולא שקט, והיה טרוד בזה כל היום ההוא הושענא רבה עד ערב. ואולי ימצא בהם איש,
אשר שמע או ידע איזה צד היתר להאוזא הזו. אולם גם בתוכם לא היה מי שיכשיר והוכרחו
לאסור את האוזא. ועשה על זה כמה בכיות וצעקות, עד שהלך להתפלל ערבית ביו"ט שמיני
עצרת בהתלהבות כדרכו בקודש, ועשה הקפות כנהוג. וכאשר ישב על השולחן, אחר הקידוש,
אמר הרב הקדוש להחסידים: "עתה אספר לכם מה היה הדבר ומה כל הרעש הגדול הזה, אשר
הרעשתי בשביל האוזא הזאת:
הנה ידוע תדעו, בני, כי בדבר טהור לפעמים נמצא שם איזה נשמה הצריכה תיקון. וכשיזדמן
הדבר להאיש יהודי האוכלה בברכה, או על סעודת שבת, ושאר סעודת מצוה, אז נתקנה כראוי.
ואם תטרף העוף, או הבהמה, הוא מחמת כי בבית דין של מעלה דנין על הנשמה ההיא, אם
הגיע זמנה לתיקון ולבוא על מכונה, ואם, חלילה, תצא מבית דין של מעלה חייבת - אז נטרפת
הדבר ההוא. ואם יוצאה מבית דין של מעלה זכאה - אז ממילא נעשה פה איזה צד קולא ומכשירין
הבהמה, או העוף. ואם נתהוה שנטרף איזה עוף מפני גמי בוושט, זה הוא מפני אשר באמת
הנשמה היא זכאה, אולם עדיין לא הגיע זמנה לתקן, צריכה עוד איזה זמן מועט. כי באמת העוף
הוא כשרה ובריאה, רק נתעכב על איזה זמן קצר. ובאם שוחטין אותו בזמן מועט מאוחר אז

נבלעה הגמי במעיה והעוף כשר וישר. לזאת הרגשתי בתוך האווזות, אשר באוזא אחת נמצא
נשמה אחת זכאית, אולם עדיין היתה צריכה להמתין עוד מעט. לזאת ציויתי להמשמש שישאיר
אוזא אחת, וממילא בין כך ובין כך היתה בולעת הגמי במעיה והיתה כשרה. ואם תשאלו אותי
מהיכן היה יודע המשמש איזה אוזא להשאיר, את זה הייתי בטוח ומקובל שבאם היה הרצון
המשמש לעשות כמו שציויתי ולהשאיר אוזא אחת, היה בודאי אותה האוזא, אשר נשמה הלזו
בקרבה, משמטת מתחת ידי השוחט, והיתה נשארת לבסוף. וזה השוטה עיוות במה שעבר על
ציווי. לזאת היה לי יגיעות גדולות והוכרחתי לעשות הרבה פעולות, עד שעזרני השי"ת שנתקנה
הנשמה הנ"ל".
ואתה, קורא נעים, אם בעל נפש אתה תסמר שערות ראשך ומוסר השכל יעלה בלבך ברואך איך
שצריכין לתקן דרכו בעולם הזה. וגם תתבונן מאוד על כח פעולות הצדיקים, וגם תדע איה דרך
ישכון אור ותחי נפשך לנצח. וד"ל אכי"ר.

לקט מתוך 'ספורים נוראים' ליעקב קינדר

תוכן

ר' נחמן מהורודנקא והבעל שם טוב
אנשי סלוצק מספרים על מופת של המגיד ממזריטש
על ר' זושא מאניפולי
ר' זושא מחזיר נואף בתשובה
ר' זושא משחרר ציפורים מכלוב
המגיד מוקז'ניץ מגרש דיבוק
אהבת הלימוד שלו
בית דין של מעלה מכיר בגדולת ר' דובער

כוחה של תפילה על קבר הצדיק
הפרת נדר שנדרו על קבר הצדיק
עפר מקבר הצדיק הציל מקדחת
נס הלוח שעל קבר הצדיק
סיפור "אדמו"ר הזקן" פעל נס
עצת "אדמו"ר הזקן" לשכור מלון
ר' מנחם מנדל לא שעה לעצת "אדמו"ר הזקן"
"אדמו"ר הזקן" והשעון

ר' נחמן מהורודנקא והבעל שם טוב

תוכן

הנה שמעתי מנאמני רוח אשר פעם אחת דרש לתלמידיו בענין כוונת המקווה, הנדפס כעת
בסידור אדמו"ר הזקן. ותלמידיו היו גאוני ארץ בנגלה ונסתר. ואמרו לו: "רבנו, הנה בכתבי
האריז"ל, כתיב הכוונות באופן אחר מכוונות אשר אדונינו מגלה לנו". וכאשר שמע דיבור זה
מפיהם, תיכף השליך ראשו לאחוריו, ופניו נעשה לפיד אש, ועיניו בולטות כדרכו בהפשטות
הגשם התפשטות הגשמיות , בעת עליתו בעולמות העליונים. ונפל על תלמידיו פחד ורעדה
גדולה. ובקצה השולחן ישב ר' נחמן הרעדקנער כי היה צעיר שבתלמידים. והנה על ר' נחמן
הנ"ל נפל תרדימה גדולה עד שאין יכול בשום אופן להתאפק מלישן. והיצר לו מזה מאוד, כי
זה באמת בזיון גדול שהבעל שם טוב עוסק בעליות נשמה וכל תלמידיו יושבים בפחד ורעדה,
והוא ירדם אצל השולחן הטהור. ופתח בידיו בחוזק את עיניו, אבל כל זה לא הועיל לו, כי אם
שנרדם וישן בתרדמה גדולה. ובתוך שנתו חלם לו איך שהוא הולך בחוץ, ורואה עם רב רצים

במהירות גדול. ורץ גם הוא אחריהם, ושאל אותם: "מהו מרוצתם?" ואמרו לו בחפזון גדול: "וכי
אינו ידוע לך שרבינו הקדוש ידרוש מיד?" ושאל אותם: "מי הוא הרב אשר בעבורו הוא החרדה
הגדולה הזאת?" ומצד החפזון הגדול, לא ענהו על זה כלל. והלך אחריהם עד שבא לבית גדול
ומהודר מאוד, עד שמעולם לא ראה הידור כזה. והבית מלא מפה לפה אנשים, אשר לפי ראות
פניהם הם גדולי עולם. ובבית הזה הרעש יותר גדול מבחוץ. ושמע שהכל אומרים בפחד ושמחה
גדולה: "תיכף ידרוש לנו רבינו הקדוש רזין דאורייתא". ובתוך כך בא הבעל שם טוב, והתחיל
לדרוש הדרוש הזה בכוונות המקוה. ועמד לנגדו איש רך בשנים וסתר את דברי הבעל שם טוב.
ושאל: "מי הוא זה?" ואמרו: שהוא האריז"ל. ונמשך הפילפול זמן רב עד ששמע איך שהאריז"ל
הודה לדברי הבעל שם טוב. ובתוך כך הקיץ ר' נחמן משנתו. ותיכף ישב הבעל שם טוב ואמר:
"נחמן אני לקחתי אותך לעד בדבר הזה. תעיד עם מי הדין, האם לא הודה לי האריז"ל?" ואחר
כך סיים הדרוש והלך לו. נביטה נא האיש הקדוש הלזה לא הסתיר לפניו גשם גשמיות העולם
הזה כי במעט רגע הפשיט את עצמו מחזוי דהאי עלמא מראיית העולם הזה, כלומר מראייה
גשמית כי הגשם חלף הלך לו ונתעלה ברום המעלות עליונים במתיבתא דרקיע בישיבה של
מעלה ומה שכינו לו בשם בעל שם טוב, אינו כמו שהעולם הציבור הרחב סוברים ששמש
בשמות הקדושים רק נוראות מפעלותו היה מצד "ותגזר אומר ויקם לך "שהקב"ה גוזר והצדיק

מבטל ושמו הקדוש בעל שם טוב נגזר ממה שכתוב "טוב שם משמן הטוב" כי היה שמו נודף
כאפרסמון טוב בכל עולמות עליונים. ודי בהערה הזאת.

אנשי סלוצק מספרים על מופת של המגיד ממזריטש

תוכן

ואמרו אנשי סלוצק:
"אסור לדבר ח"ו רע על האיש המופת, כי אף שאנו באמת מנגדים גדולים לדרך החסידים, אבל
מה שעינינו ראו ולא זר אי אפשר להכחיש הפלא הגדול ראינו במחנינו מהרב הזה. אשר אברך
אחד ממחנינו נסע במדינת וואלין לסחורה ותעה בדרך חצי יום וחצי לילה. ותעה עד שבא לקהילת
קודש מעזעריטש אחר חצי הלילה, ונתקרר מאוד ורצה לחמם את עצמו. אבל כולם ישנים ולא
נראה אור הנר בשום בית. ונסע ברחוב עד שבא לבית שמאיר שם אור הנר. והקיש על הדלת
ופתחו לו ויבוא הביתה לחמם את עצמו. והנה האיר בחדר אחד, ושם היה מחיצת קדשו של רבינו
הגדול ר' דובער. וכשמוע הרב הקדוש שיש אורח בבית הלך ונתן לו שלום. ושאל לו הרב מאין
הוא, ואמר מסלוצק. אמר לו איך שתעה בדרך. אמר הרב הקדוש: "לא לחנם תעית בדרך ולבוא
לביתי הלא דבר הוא". ולבש הברילין משקפיים על עיניו כי כן היה דרכו בקודש כאשר היה
רצונו להסתכל בדבר פרטי, הוצרך לצמצם ראייתו הרוחנית בלבישת הברילין, כי בלא זה נראה
לו כל פרטי דברים שבעולם כאחד. והיה קשה לו להסתכל דוקא בפרט זה והסתכל בפני האדם,
אמר לו: "בעת נסיעתך מביתך היה בנך חולה גדול". "כן הוא". אמר לו הרב הקדוש: "אל תדאג

מאומה, כי הוא ב"ה בריא בתכלית". ואמר להאברך: "כשתבא בשלום לביתך, תמצא רעש גדול
בעיר, כי בנים קטנים מתים עד אין מספר. ובנך הוא ב"ה בקו הבריאה והרב ודייני צדק מחפשים
וחוקרים אחר חטאים אשר מסיבה זה הוא באמת מיתת הילדים. וליום המחר יהיה ברית מילה
אצל נגיד אחד. ויעשה הנגיד סעודת ברית מילה. וגם אתם תהיו מהקרואים וכל נכבדי העיר יהיו
על הסעודה. וידברו שם מענין מיתת הילדים ויתנו עיניהם על אברך אחד שהוא החוטא. ובאמת
הוא סך ונקי מחטאים, ח"ו. רק בראש הקרואים יהיה שם גביר אחד ממנהיגי העיר, והוא באמת
חוטא גדול, ובסיבתו הוא מיתת הילדים. וכאשר יעמדו כולם ויכו את האברך שיתן הודעה מחטאיו,
וירים הגביר את ידו בהכות את האברך ויאמר: "רשע תן תודה" וכשירים את ידו להכות את
האברך, תאחז אתה בידו, ותאמר להגביר: "רשע תן תודה , כי אתה החוטא, ובסיבתך הוא מיתת
הילדים". ותיכף יודה על כל חטאיו. ואחר כך ישקט אי"ה מיתת הילדים". ואמר לו: "ואם לא
תעשה כאשר ציויתיך ידוע תדע שתיכף ומיד ימות בנך מיתה חטופה". ונסע האברך לביתו ומצא
הכל כדברי קדשו, לא נפל מדברים ארצה. ותיהום כל העיר מהפלאות המעשה. ואמר: "הנמצא
כזה איש האלקים אשר רוח השם דיבר בו. את זה ראינו ואי אפשר להכחיש".
כה שמעתי מפיהם שהשיחו לפי תומם. הנה באיש הקדוש הזה האהוב להשם ואנשים, בו יתפאר
ה' הנותן התורה ובו יתברכו ויתפללו כל שבטי ישורון.

על ר' זושא מאניפולי

תוכן

ר' זושא ובעל התשובה

ועתה אסיים אל מלאכת הקודש לרשום בכתב ולשון הנוראות וגודל הצדקות מאיש אלקים

הרב הגדול עמוד הימיני, אשר רבים השיב מעון ותיקן כמה נשמות, הצדיק מורנו הרב זיסמאן

מאניפאלע.

הנה נודע לכל שכל ימיו היה משוטט בארץ כדי להשיב נשמות הנדחים בעמקי הקליפות לשרשם

ומקורם. ודרכו בקודש היה כאשר נראה אדם למראה עיניו הקדושים נודע לו כל מעלליו מיום

הולדו. הנה פעם לן במלון וראה פני הבעל בית שהוא מלא עונות. ובלילה כשהלך בעל הבית

לישן, ישב הרב הקדוש על הארץ וזמר שבחי תהלים בדביקות נפלאה. וצווח בקול מר מפנים

עומק הלב "זוסע! תן לבך לשוב. עון כזה עשית ביום פלוני ובמקום פלוני, וכזה עשית ביום פלוני

ובמקום פלוני ואשה פלונית". ופרט כל החטאים ועוונות שעשה הבעל הבית. וכשמוע הבעל בית

כל זה נפל ממשכבו ארצה וצעק מעומק הלב: "רבינו הקדוש, זך ונקי מעלת קדושתו מחטאים

ועוונות כאלו, רק אני הוא העוכר ישראל בחטאי. ואמת הוא שכזה וכזה עשיתי". ובכה כל הלילה

וביום המחר נסע אחר הרב הקדוש כמה ימים, עד שנעשה בעל תשובה גדול.

ר' זושא מחזיר נואף בתשובה

תוכן

ופעם בא אצל כפרי א' וראה על פניו שעבר עבירה עם כותית הנושאת מים ומסקת התנור. ומקום

העבירה היה על האשפה. הנה בלילה זמר הרב הקדוש בשבחי תהלים, עד שבא לפסוק "כי הלל
רשע על תאות נפשו". ובכה בקול מר ואמר" "כי הלל רשע". הרשע נעשה עניו כהילל על תאות
נפשו. ומצד שיצרו בוער בקרבו למלאות תאות היצר, ולא יתבייש לעבור עבירה עם כותית
הנושאת מים ומסקת התנור, ובמקום בזוי כזה על האשפה, מקום החזירים. וזהו באמת עניוות
גדולה והוא רק כדי למלאות תאות היצר נעשה עניו כהילל". וכשמוע הבעל הבית מפיו הקדוש
פשט הפסוק, צווח בקול מר: "רבינו הקדוש, אמת שאני הוא החוטא וכזה עשיתי" ונעשה גם כן
בעל תשובה גדול.

ר' זושא משחרר ציפורים מכלוב

תוכן

פעם אחת נשא הצדיק רגליו לקבץ מעות עבור פדיון שבויים, ובא למלון אחד והבעל הבית לא היה
בביתו. וראה הצדיק שם קן ציפורים, איך שהם ניצודים, ומגמתם הוא לפרוח באויר העולם כטבעם
להיות צפור דרור. ונכמרו רחמיו עליהם ואמר: "אני מכתת רגלי להשיג מעות עבור פדיון שבויים,
והנה אין פדיון שבויים גדול מזה להתיר הצפרים ממאסרם". ועשה כן ופתח פתח הקן וברחו
הצפורים לדרכם. ואחר כך בא הבעל הבית לביתו וראה שהקן פתוח והצפרים אינם. והיצר לו
מאוד מזה, ואמר לבני ביתו: "מי הוא זה שעשה לי הרעה הגדולה?" ואמרו לו: "יש כאן איש
אשר למראה עינינו הוא משוגע, הוא עשה המעשה הרע". אמר הבעל הבית להצדיק: "אתה

המשוגע, איך מלאך לבך לעשות המעשה הרע, להבריח את הצפרים שלי, והפסדת לי ממון
הרבה ששילמתי עבורם". אמר לו הצדיק: "כתיב 'ורחמיו על כל מעשיו' ונכמרו רחמי להוציאם
ממסגרותם". והכה הבעל הבית להצדיק מכות אכזריות. ואחר כך אמר הצדיק ר' זוסא להבעל
הבית: "תדע שאני הולך מעיר לעיר לקבץ מעות לפדיון שבויים, והנה משכורתך יהיה שלימה
מאת ה', שאתה תהיה מחוסר לחם". והלך הצדיק לדרכו, וכאשר בא לביתו סיפר לאחיו הרב
הקדוש הגודל מוה' אלימלך המעשה הזה. וברבות הימים ישבו שני אחים הצדיקים בסעודה,
ונטל ידיו הצדיק ר' זוסע קודם אחיו הצדיק ר' אלימלך ובעת שנגב ידיו ר' זוסע קודם ברכת
המוציא בא עני ועמד אצל הפתח. ורמז ר' זוסע לר' אלימלך על העני. ואחר ברכת המוציא,
שאל ר' אלימלך לאחיו ר' זוסע מהו הרמז שרמז על העני? אמר לו: "זהו הבעל הבית מהמלון
שהכני מכות אכזריות". ושאל ר' זוסע את האיש: "הנה ידוע לי שהיית איש עשיר, ואיך הוא
הסיבה שאתה מחזיר על הפתחים?" ואמר לו ש"נשרף כל אשר לי ונשארתי ריקם מכל".

המגיד מוקז'ניץ מגרש דיבוק

תוכן

עוד שמעתי מהרב ר' דוד הנ"ל, שפעם היה בקאזעניץ וראה דבר פלא שבכל בוקר אחר התפילה
לומד הרב הקדוש, הגאון ר' ישראל, משנה משניות. ובחור אחד אומר קדיש אחרי הלימוד. והיה
זה לפלא בעיני, וגם שמעתי אומר להבחור: "למה אתה משחק, כי הרוח יכנוס בך עוד הפעם".

ושאלתי אותם מהו הענין הזה. וסיפרו לי כי הבחור הזה היה חולה גדול שנכנס בו רוח. והיה
להבחור מרוח יסורים קשים ומרים. וריחמו עליו אנשי העיר והוליכו אותו להרב הקדוש הנ"ל.
וכאשר בא הבחור סמוך לפתח הרב, צווח הבחור בקול מר ואמר: "אני איני רוצה בשום אופן
לראות פני הרב המגיד, כי אם אראה את פניו - חיי אינם חיים כלל" ונתחזק הרוח מאוד עד
שכמה וכמה אנשים הוליכו אותו בקושי גדול לבית הרב המגיד וכשבא במחיצת קדשו, פנה
הבחור עורף, ולא רצה בשום אופן להסתכל בפני קדושת הרב ואמר הרב: "אני גוזר עליך שתחזיר
אלי את פניך". וצווח הרוח בקול מר ואמר: "אתה הוא הרב בקאזעניץ, מה אתה רוצה ממני?
אין אני שומע כלל לגזירתך, ידוע תדע כאשר אני הייתי בן י"ג שנה הייתי מופלא בתורה יותר
מפלאתך כעת". ואמר לו הרב: "החזיר את פניך ואם לא אכה אותך במטה אשר בידי". וצווח
הרוח בקולי קולות: "רוצח, מה אתה רוצה להרגני, לא אחזיר פני בשום אופן". והניח הרב את
המטה על הבחור, נפל הבחור לארץ וצווח בקול יללה ואמר: "הרב המגיד הרג אותי". ואמר עוד
הרב: "תחזיר פניך אלי, ואם לא אני אכה אותך שנית". ועמד הבחור והחזיר פניו להרב רק נתן
עיניו למטה, ולא רצה בשום אופן לראות פני הרב. אמר הרב: "אני גוזר עליך שתגביה עיניך
ותסתכל בפני". אמר הבחור: "זהו הדבר שאי אפשר ואף אם תהרוג אותי לא אוכל ראות פניך".
אמר: "אני אכה אותך עוד". ופחד הרוח והגביה את עיניו, והסתכל בעל כרחו בפני קדושתי. ושאל

אותו: "מי אתה?" אמר לו הבחור: "למה זה תשאל לשמי, כי אני איני מדורות הללו". אמר לו:
"מאיזה דור אתה?" ושתק הרוח. אמר לו הרב הקדוש: אני אכה אותך עוד הפעם". והתחיל
הרוח לבכות. אמר: "הלהרגני אתה אומר?" הניח הקדוש המטה על הבחור. וצעק הבחור בקולות
משונות, עד שנפחדו כל העומדים, ואמר: "אגיד מי אני, אני הוא הראשון שזרק האבן על זכריה
הנביא בבית המדרש וגם אותי הרג נבוזרדן ראשון. ומעת חורבן הבית אין לי מנוחה אף רגע
מהמשחיתים ולא זכיתי אף לגיהנם" ושאל אותו הרב הקדוש: "מי נתן לך רשות לכנוס בגוף של
הבחור?" והתחיל לבכות ולהתחנן מכ"ק שלא יגרש אותו מהבחור. ואמר כי בגוף הבחור יש לי
קצת מנוחה מהמשחיתים. אמר לו הרב הקדוש: "זהו דבר שאי אפשר, אני גוזר עליך שתלך מגוף
הבחור, ולא תזיק אותו בשום אבר". והתחיל הרוח לבכות ולקונן עד שבכו כל העומדים שם. אמר
לו הרב הקדוש: "אני אזכה את נשמתך שתבוא לגיהנום, אני אלמוד בכל יום אחר התפילה משנה
משניות עבור נשמתך והבחור יאמר קדיש". ונתרצה הרוח לילך מהבחור בלא שום נזק.

אהבת הלימוד שלו

תוכן

גם סיפר לי המופלג גדול, המלמד שעסק במלמדות בבית אדמו"ר הזקן נ"ע, שפעם נסע אדמו"ר
הקדוש הרב מו"ה דובער לק"ק שקלאו ונשתהה שם ימים אחדים. והיצר לו מאוד מהביטול תורה,
ונסע לביתו במהירות עד שנפל סוס מהעגלה. וכבוד קדשו לא חש לזה וציוה להעגלון שירדוף את

הסוסים עד מקום שידו מגעת. והעת היה קור גדול מאוד, ולא רצה לעמוד בשום מלון לחמם מעט.
וגם העגלון אמר שלא טעם כל היום כי אם זכוכית כוס קאווע קפה ובא לביתו בתחילת הלילה.
ותיכף כאשר בא לביתו, לא הסיר ממנו אף הבגדים, ורץ במהירות גדול ובאהבה ולקח הגמרא
ולמד בעמידה כל הלילה בלי הפסק רגע ממש, עד שהצריכו לעוררו לתפילה. ואמר לי המלמד
הנ"ל שראה כשלקח הגמרא נזדעזעו איבריו, כי אהבה רבה נראה על פני קדשו יותר ויותר מהאב
אשר לא ראה את בן יחידו החביב לו מאוד, ולא ראה אותו זמן עשרים שנה. כזה שמעתי מפיו,
והוא היה מפורסם ואיש אשר לא יגזם דבר מה ח"ו.

בית דין של מעלה מכיר בגדולת ר' דובער

תוכן

שמעתי מהחסיד המופלג ומפורסם ר' אליעזר מק"ק קאוונע, ששמע המעשה מחסיד מפורסם,
שסיפר לו אשר לו בעצמו קרה. כי היה דר במלון אחד סמוך לליבאוויטש. וסיפר לו שהיה יום אחד
שהיה לו יארצייט יום זכרון אחר אמו. ובלילה למד המשניות עבור נשמתה, ובתוך הלמוד נרדם,
ושמע קול קורא אותו בשמו מהחוץ. ותיכף יצא וראה שני מתים עומדים בבגדים לבנים. ומת א'
הכיר שזו היה אמו, והשני לא הכיר. ואמרה: "אני אמך והשנית הוא אמך הזקנה שהיא אמי."
ואמרה: "בני, באנו להודיעך שבבי"ד שבבית דין של מעלה יש עליך קטרוגים גדולים, עד שפסקו
מיתה עליך. וכל בני משפחתינו המליצו טוב עבורך ולא הועיל כלום, לכן, בני, ראה מה תעשה

לזה." ואמרה האם הזקנה שלי: "אין לי כי אם תרופה אחת, כי הרב הקדוש ר' דובער מליבאוויטש
חשוב מאוד למעלה, וכאשר מזכירים שמו למעלה מזדעזעים הב"ד הבית דין של מעלה. לכן
עצתי שתסע לכ"ק לכבוד קדושתו ובוודאי יהיה פעולה". ואחר זה נעלמו ממני. והלכתי לביתי,
וישבתי כמשתומם עד אור הבוקר. ותיכף נסעתי לליבאוויטש, ובאתי למחיצת קדשו, וסיפרתי
לו כל הסיפור הנורא. ושחק כ"ק ואמר: "לא תירא ולא תמות." ושאל אותי אם הייתי אצל אביו
אדמו"ר נ"ע. ואמרתי: "הייתי כמה פעמים במחיצת קדשו." ואמר לי: "האם שמרת התיקון שנתן
לך על ח"נ?" חולי הנופל ונזכרתי שבתוך הזמן נחליתי, ולא היה ביכולתי להשלים התעניתים
שציוה לי.
ואמר: "תראה להשלים מכל וכל שציוה לך ותחיה אי"ה ולא תדאג כלל." וב"ה אני השלמתי את
התיקון, ולבד מה שנשארתי בחיים, עוד ב"ה נתרומם קרני ומזלי, שהרוחתי בזה השנה לא לפי
ערכי".
כה סיפר החסיד המפורסם אליעזר הנ"ל ששמע מפיו.

כוחה של תפילה על קבר הצדיק

תוכן

שמעתי מכבוד הרב החסיד מהפורסם בנו מו"ה נחום, שבנעזין יש גביר א' אשר כל ימיו מתלוצץ
ומלגלג מאוהל הצדיק, באומרו שזהו דברים בדויים ושקרים. ולו היה בת יחידה נערה בת עשר
שנה. פעם נחלתה, עד שכל גדולי הרופאים נתנו נואש לחיותה. ולא רצו ליתן לה שום תחבושת.

אמרה לו אשתו: "עד מתי תהיה קשי עורף, ולמה לא נלך על קבר הצדיק להתפלל, אפשר שיהיה
תרופה." וצעק הגביר על אשתו, ואמר: "אל תדבר אלי יותר משטותים כאלו." ואח"כ עלה ברעיון
האשה "למה לי רשותו, בזה גם אני בעצמי יכול לעשות הדבר." ולקחה ח"י רו"כ רובל כסף
ונתנה למלמד א' שיחלק המעות לצדקה ולשמן למאור על אוהל הצדיק ויתפלל עבור רפואות
הנערה. וגם נתנה לו העגלה עם עבדה הנכרי. ונסע המלמד על אוהל וחלק שם המעות, כמו
שציותה לו, והתפלל שם בבכיות רבות. וכה אמר: "רבינו הקדוש, יוגדל נא חסדו הטוב, ויתקדש
שם השם, אשר השם ישלח רפואה להילדה, כדי שלא ילגלג הלץ יותר ממנוחתו קדוש".
וכה הרבה בהפצרות ובדמעות שלישׁ מעומק הלב ונסע לביתו. ותיכף ברגע זו ראו כולם בחוש
שנפקח עיני הילדה ובקשה לאכול. ומעט מעט חזרה לאיתנה, עד שאחר ד' ימים היתה בריאה
בתכלית, ובלי שום תחבושת מהרופאים. והיה זה לפלא בעיני כל. ובעיני הרופאים היה זה להפלא
ופלא. ואמר הגביר לאשתו: "שוטה, אם הייתי שומע לדברי שטותך לנסוע על קבר הצדיק ואח"כ
כשנתרפא הילדה אמרתי שזהו בודאי זכות הצדיק". וסיפרה לו המעשה ואמרה, שקודם שבא
המלמד לביתה שהיה עדיין על אוהל הצדיק, פתחה הילדה פתאום עיניה ובקשה לאכול. אמר לה
הגביר: "אני איני מאמינך, כי שקר אתה דובר". אמרה לו: "יש לי עד בדבר, המלמד יספר לך
המעשה שכן הוא". אמר: "נקרא לו". וקראו להמלמד וסיפר לו המעשה כאשר אשתו אמרה. ואמר
הגביר: "גם אתה דובר שקר כאשתי". ואמרה לו אשתו: "הנה יש לי עד כשר אשר אי אפשר

להכחישו, כי הוא אינו מעדת החסידים". ואמר: "מי הוא זה?" ואמר לו: "עבדך הנכרי גריגאר".
ותיכף בא העבד, ושאל אותו הגביר שיספר לו איך היה המעשה. וסיפר לו איך שנסע עם המלמד
והיה שם על קבר הרב, ובכה שם בכיות רבות. ואח"כ ראינו שהילדה חזרה לאיתנה ובריאותה.
וראה הגביר שאי אפשר להכחיש שנכרי המסיח לפי תומו, והיצר לו מזה מאוד ואמר בזה הלשון.
"א"כ טוב טוב היה לי אם מתה הילדה".

הפרת נדר שנדרו על קבר הצדיק

תוכן

עוד סיפר לי הרב הנ"ל, פעם בא לנעזין איש המחזיר על הפתחים והוא מעיר ווילאזין. והאיש היה
כילי וקמצן גדול. וכשבא לנעזין היה תחת ידו מזומן שמונים רובל כסף מה שקיבץ על יד ובנעזין
נאבד לו הכיס עם המעות שמונים רובל כסף והלך האיש ברחובות, וצעק בקול מר, ואמר "אם לא
אמצא המעות מוכרח אני למות, כי איך אראה עיני לאשתי ובניי, אשר אמצא אותם בעוני ובחוסר
כל. "ויעצו אותו אנשי העיר שילך להתפלל על אוהל כ"ק. ואף שהוא מאנשי ווילאזין, שאינו מאמין
לדברים כאלו, אך הדחק לחצו, עד שהלך על אוהל כ"ק. וצעק שם כמו שצעק ברחוב העיר, ונדר
שאם ימצא המעות יתן חמשה רובל כסף ללחם עניים בווילאזין, וחמשה רובל כסף יתן לאוהל כ"ק
לשמן למאור. ואחרי זה הלך ברחוב העיר, וראה מרחוק איך איש מוציא מצדו ברחוב הכיס שלו
עם המעות. והלך אצל האיש ואמר לו סמנים, והחזיר לו האיש את המעות בשלימות. וסיפר הרב

הנ"ל שהוא לא ידע כלל, רק האיש בא אל ביתו וסיפר לו. ואמר לו הרב: "ומה בקשתו עוד?" ואמר
האיש: "זהו בקשתי כי אני חוזר מנדרי שנדרתי שאתן חמשה רובל כסף ללחם עניים, מזה אני
חוזר לגמרי כי לא אתן אף פרוטה, והחמשה רובל כסף שנדרתי לקדושת כ"ק לשמן למאור לא
אתן כי אם רובל כסף". ושחק הרב ואמר: "ואם גם הרובל כסף לא יתן לשמן למאור, יאיר לאבי
ז"ל בלא השמן שלו".

עפר מקבר הצדיק הציל מקדחת

תוכן

ובעת שהייתי בנעזין היה עת התגברות חולי קדחת בעיר. והיה חולי הזה בעיני אנשי העיר
כשחוק, כי זהו דבר פשוט ומפורסם בדוק ומנוסה, שמי שנחלה בחולי זה, ונטל מעפר הקרקע,
אשר על גבי הגוף הקדוש, וצורר בחלוקו, נתרפא מחולי זה תיכף ומיד. והנה זהו מפלאות הבורא,
שגם בגשם העפר יש השתנות למהות רוחנית מצד גשם עצמות הטהורות הגנוזות בגשם המקום.

נס הלוח שעל קבר הצדיק

תוכן

שמעתי מפי השמש דבית המדרש אשר בחדר בית המדרש הוא האוהל אשר שם גנוז הצדיק.
ובאוהל יש לוח אשר בו נרשם המאמרי זוהר והקאפיטליך תהילים ומאמרי המעבר יבוק שאומרים. ואמר השמש שפעם שכח לתלות את הלוח על המסמר, ונשאר עומד על הספסל אצל
הקיר. ולמחר מצא שהוא תולה על המסמר. ובחן עוד הפעם, והעמידו על הספסל. נמצא למחר

תלוי על הקיר. והבית המדרש נעול במנעול תמיד, לבד כאשר צריך מי להשתטח על הקבר הצדיק
יפתח. או בכל חודש אלול ותשרי, לומדים שם כל היום ומתפללים. ולבד זמן הזה הוא נעול תמיד.

סיפור 'אדמו'ר הזקן' פעל נס

תוכן

שמעתי מהרב הגדול הגביר ר' פנחס רייזעס משקלאו, שפעם נסע עם קדושת אדמו"ר בדרך.
ובפתע פתאום התקדרו פני השמים, ונעשה מטר סוחף ואמר כבוד קדשו, שפעם נסע הבעל שם
טוב ונעשה ג"כ מטר סוחף. ואמר פסוק אחד ונפסק הגשם. ואמר לנו הפסוק שאמר, וגם כוונת
הפסוק דרש לנו. וקודם שסיים הדרוש ראינו פלא נפלאה. היינו דבב' צדי העגלות הגשם סוחף,
ועל העגלה הוא חורב ממש שאינו במציאות אף טיפה א', והיה ממש כמו בגדעון, שעל הגיזה
היה חורב. וכאשר באנו למלון, ונשא כף רגלי קדשו מהעגלה, תיכף נתמלא העגלה מהגשמים.

עצת 'אדמו'ר הזקן' לשכור מלון

תוכן

אחי ורעי, שימו לבכם לסיפור הנפלא. הנה בסביבות ללאדי היה אברך מופלג, סמוך על שולחן
חמיו, והיה עוסק בתמידות בתורת השם. עד שברבות הימים נפל חמיו ממעמדו, עד שהוכרח
האברך להתחיל בעניני מסחור. פעם נסע על היריד וקנה שם סחורה. ובחזירתו נשבר העגלון
שלו, ונשאר במלון אחד, ונסע האברך בעצמו. והזמן היה ערב שבועות. ודרכו היה כל ימיו לנסוע

על חג שבועות לאדמו"ר ללאדי. ונסע ביער הסמוך ללאדי. ועלה בזכרונו, שדרכו להיות אצל
אדמו"ר. ונתמרמר מזה מאוד, עד שמסר נפשו והשליך את העגלה עם הסחורה בתוך העיר.
והוא הלך ברגליו עד שבא ללאדי סמוך למנחה ובא לבית המדרש. אמר אדמו"ר נ"ע לבנו הנחמד
הרב הגדול מו"ה דובער: "האברך הזה הוא נקרא בשם חסיד במסירת נפש עצומה". והיה לפלא
בעיני בנו הרב, כי ידוע לו שלא ידבר עם האברך אף דיבור א'. והלך הרב הנ"ל, ודיבר עם האברך
עד שנודע לו המסירת נפש שלו. ואחר יום טוב, נכנס האברך למחיצת קדשו, אמר לו אדמו"ר
"העגלה והסחורה יהיו אי"ה בשלימות" אמר לו האברך: "אבל מה אעשה שהמסחור טורדני
מתורה ועבודה?!" אמר לו אדמו"ר: "עצתי לך נאמנה שתראה להשיג איזה מלון אצל כפר,
ופרנסה זו אינו טורדת, כי זוגתך יעסוק במכירות הי"ש, ואתה תוכל ללמוד ולהתפלל". ואחר
זה הלך לדרכו, עד שבא למקום שעמד העגלה. וראה מרחוק שב"ה העגלה עם הסחורה הם
בשלימות. ובצד אחר מהיער נסע שר גדול, וראה מרחוק איך העגלה עם הסחורה עומדת ואין
שם איש. ואחר זה ראה, איך שבא האברך אל העגלה. וכשבא השר סמוך אל עגלה קרא להאברך, ושאל אותו: "מה זה שראיתי מרחוק זמן רב אשר העגלה עומדת לבדה ביער בלא
איש?" וישחק האברך ואמר להשר: "אדוני, העגלה עמדה כך בלא איש זה שלשה ימים". וסיפר
לו השר: "אני רואה בך, שאתה איש כשר וישר. הנה בארצי יש לי מלון טוב, מקום פרנסה. והנה
אם רצונך - שכור אותה". אמר להשר: "הנה איש עני אני ואין לי מעות על מלון ושכר ומספוא".

אמר לו השר: "אני אתן לך מעות על כל הצריך במלון י"ב י"ג חדשים, בוודאי תסלק אותו, כי
המלון מקום פרנסה". נתרצה האברך, ואמר לו השר מקום החצר ושמו. ונסע האברך לביתו ומכר
את הסחורה. ונסע להשר, ושכר ממנו המלון. והיהודים הדרים סביבות השר הזה אמרו להאברך
שלא ישכור את המלון, אף שהוא מקום פרנסה, אבל מי שדר במלון זה אינו מוציא את שנתו, או
הוא, או זוגתו, או בניו. כי בצד המלון דר נכרי אחד, העוסק בחצר במלאכת הריחיים, והוא ואשתו
הם מכשפים גדולים. "לכן בורחים אנו ממלון זה". אמר: "אני אין לי יראה מהמכשפים, כי רבי
הקדוש צוה לי שפרנסתי יהיה מזה. וכי רבינו הקדוש יתן לי פרנסה שאמות על ידו? מאתו לא
תצא הרעות חס וחלילה". ולא שמע לדבריהם, ולקח המלון מהשר ומעות נתן לו השר די סיפוקו.
ואחר כמה חדשים החזיר המעות להשר בשלימות, כי היה לו פרנסה גדולה וברכה והצלחה בכל
אשר יפנה. ונתעשר במלון הזה. ואחר חצי שנה התחיל להרגיש שהוא חולה. וברבות הימים
נתחזק המחלה עד שנעשה חלש גדול, עד שכמעט אינו יכול להלוך ברגליו. והבין שזהו מעשה
המכשף. ומיהר את עצמו לדרכו אצל אדמו"ר ללאדי. ובא בערב שבת פרשת בלק. ובשבת אחר
תפילת ערבית דרש רבינו, ולא הלך לשמוע הדרוש, כי היה חלש מאוד. רק למחר בעת התפילה
החזיק את עצמו והלך לבית הכנסת אשר אדמו"ר מתפלל שם. ואדמו"ר לא ראה פני האברך ולא
ידע ממנו כלל. ודרכו של אדמו"ר היה להיות בעצמו הקורא בתורה וכשבא לפרשת חמשה, צוה

שיעלה לתורה דוקא האברך הזה. והיה זה לפלא גדול בעיני כולם, כי זהו דבר חדש אשר לא היה
כזה מעולם, אשר הוא בעצמו צוה מי שיעלה לתורה, ובפרט שידוע שבוודאי לא ידע מביאתו כלל.
כי פעם ראשון הוא אשר בא לבית המדרש. ומצד חלישתו בא בעת חצי התפילה. וכשעלה לתורה
נתלהב מאוד אדמו"ר ונעשה ממש לפיד אש. וקרא הפרשה בדביקות נפלאה. וכבא לפסוק "כי לא
נחש ביעקב ולא קסם בישראל" החזיר ראשו לאחור ונעשה ממש לפיד איש ועיניו בולטות כדרכו
בקודש בעת עליות נשמה. וקרא את הפסוק כמה וכמה פעמים בדביקות נפלא יותר. ונבהלו כל
העומדים שם, כי כזה לא ראו מימיהם. ואחר השבת התחיל האברך להרגיש התחזקות בגופו, עד
שנכנס למחיצת קדשו, וסיפר האברך הקורות אותו. ואמר לו אדמו"ר: "לא תדאג כלל, אי"ה תהיה
בריא בשלימות, כי לא נחש ביעקב" ואמר גם כן הפסוק כמה פעמים בדביקות נפלא וברכו ואמר
לו שיסע בשלום לביתו. ונסע האברך לביתו, ובעת נסיעתו הרגיש שהוא כמעט בריא בשלימות.
וכשבא קרוב לביתו אמרו לו היהודים הדרים סביבות השר: "האם שמעת מהמעשה אשר היה
אצל המלון שלך? הנה הנכרי הדר אצלך, אצל המלון, המחזיק בית הרחיים, בא עליו ועל אשתו
מיתה חטופה ברגע אחד ולא חלו כלל וכלל מקודם". ואמר להם: "באיזה יום היה המעשה?"
ואמרו: "בשבת קודש בבוקר". וסיפר להם שהוא הרגיש מזה בלאדי, בעת שעלה לתורה. וכשבא
לביתו סיפר לו גם זוגתו כן. וידעו שהמעשה היה ממש בעת שרבינו הקדוש קרא את הפסוק: "ולא
נחש ביעקב". וזמן מיתתם לא היה כי אם בהיות הזמן שחזר כמה פעמים את הפסוק.

והספור הנפלא הזה ידוע ומפורסם בפי כל, אך אני הייתי מקרוב בעיר דיסנע והזכרתי להם
מהסיפור הזה. ואמרו שכולם זוכרים במעשה הזה, והכירו את האברך וגם את המכשף הכירו גם
כן, כי החצר הוא סמוך לדיסנע. ואמרו שהאברך נעשה שם עשיר גדול ומופלג גדול מהמפורסמים,
כי לא מש מאוהל תורה כל ימיו.

ר' מנחם מנדל לא שעה לעצת 'אדמו"ר הזקן'

תוכן

אספר לכם עוד מעשה נפלאה, אשר כל השומע תצלנה אזניו מחיל ורעדה, אשר ישמע מקדושת
אדמו"ר הזקן נ"ע.
הנה דרכו בקודש היה לצמצם מאוד בהוצאות הבית, שאמר גם התורה חסה על ממונם של
ישראל, ופרנסתו הוא מהציבור לכן צריך לצמצם בהוצאות. לכן, כאשר בניו ונכדיו היו לובשים בגד
יקר לא היו מראים לכבודו. ופעם לבש נכדו אדמו"ר הרב הגאון הגדול הקדוש מרן מנחם מנעדיל
זצוקלה"ה נ"ע, חגורה יקרה שמקחה היה חמשה עשר רובל כסף וכשהיה נצרך לכנוס במחיצת
קדשו היה דרכו לפשוט את החגורה. ופעם אחד קרא לו אדמו"ר בחיפזון ושכח הרב הנ"ל לפשוט
את החגורה ונכנס. ותיכף ראה האדמו"ר את החגורה. אמר לו: "חגורה טובה הוא, כמה מקחה?"
אמר לו האמת: "חמשה עשר רובל כסף". והקפיד על זה מאוד. אמר לו: "וכי אתה עשיר גדול,
שאתה לובש בגדים יקרים כאלו?" אמר לו: "כמה הוא נדן שלך?" אמר לו: "ב' אלפים רובל כסף".
אמר לו: "מה אתה עושה בב' אלפים רובל כסף?" אמר לו: "אני אתן ליד עשיר נאמן וארויח מעט

מזה". אמר לו "ואפשר שלא יחזיר לך לא הקרן ולא הריוח?" אמר לו: "הוא עשיר גדול ואיש נאמן
מאוד". אמר לו: "ומה בכך שהוא כעת עשיר גדול, אפשר שאחר זמן יהיה עני גדול". ואמר לו:
"אם כן מה אעשה במעות?" אמר לו: "עצתי נאמנה שתתן בתיבה זו ובכאן יהיה בוודאי בשלימות". והתיבה היה של מעות צדקה, והיה בדעת אדמו"ר ר' מנחם מנדל שאדמו"ר הזקן
אומר זה בדרך שחוק. אמר לו אדמו"ר הזקן: "רצוני באמת שתתן המעות לצדקה, ויהיה בשלימות
הקרן והריוח. וכאשר תתן בדי עשיר א' יופסד גם הקרן". וכשראה אדמו"ר הר' מנחם מנדל,
שאדמו"ר הזקן דעתו כן האמת, השמיט את עצמו ממחיצת קדשו, כי לא רצה לפזר כל מעותיו
לצדקה. ואחר כך נתן המעות ליד איש עשיר גדול ומופלג גדול ואיש נאמן מאוד. ואחר כמה
חודשים נשרף ונעשה עני גדול מחזיר על הפתחים. וברבות הימים אמר אדמו"ר הזקן לנכדו
אדמו"ר ר' מנחם מנדל הנ"ל: "אמור לי, ההרוחת מה ממעותיך?" סיפר לו האמת, איך שהעשיר
נשרף. אמר: "ולמה לא שמעת לדברי, שתתן המעות לצדקה והיה הקרן והרוח בשלימות? ולמה
אין לכם אמונה ברבותיכם כמו אנשי וואלין שהם מאמינים גדולים?"
אמר לו: "אספר לך אופן אמונתם שפעם נסעתי ממעזריטש והיה קור גדול בעולם, ונתקרר רגלי
מאוד, עד שהעגלון נשא אותי במלון אחד. והיה בעל הבית איש זקן ואיש כשר וישר, וישפשף את
רגלי בשלג וי"ש עד שחזרתי לבריאותי. ושאלתי את הזקן כמה שנים הוא דר במלון זה. אמר לי:
'יותר מחמישים שנה'. אמרתי לו: 'היש לכם בכאן עשרה להתפלל?' אמר: 'לא, רק בימים הנוראים

אני נוסע לעיר הסמוך לכאן ד' פרסה' אמרתי לו: 'וכי הדין כך, איש זקן יתפלל כל ימיו שלא בציבור
ולא ישמע קדושה וברכו, ולמה לא ילך לדור בעיר?' אמר לי הזקן: 'ומאין יהיה פרנסתי בעיר?'
אמרתי לו: 'כמה בעלי בתים דרים בעירה זה?' אמר הזקן: "לערך מאה'. אמרתי לו: 'עבור מאה
יהודים יש להקב"ה פרנסה להזמין להם פרנסתם ובעבורו אין להקב"ה סיבה להזמין לכם
פרנסתכם?' ואחרי זה אמרתי: 'תדעו שאני הוא תלמיד רבינו הגדול ר' דובער ממעזריטש'
וכשאני אמרתי לו זה הדיבור הלך מאצלי ובזמן חצי שעה ראיתי שעומדים עגלות מלאים חפצים,
ושאלתי להם: 'מה זה?' ואמר לי הזקן: 'אני נוסע לדור בעיר כאשר צויתם אותי'
אמר לנכדו הנ"ל: "ראה והבין חוזק האמונה כזו, שאני הייתי אז רך בשנים. וכאשר שמע הדיבור
שאני תלמיד רבינו, תיכף השליך את נפשו לעקור את דירתו, שיש לו פרנסה בהרווחה גדולה
בכאן חמישים שנה. ואתה שמעתי ב' פעמים ממני שיכל להיות שיופסד הקרן והריוח ולא האמנת
לדברי".

'אדמו"ר הזקן' והשעון

תוכן

שמעתי מהרב החסיד המפורסם מו"ה צבי דיסנער, שפעם אחד היה בלאדי, ונכנס במחיצות
קדשו ודיבר בענינו. ודיבר עם כבוד קדשו זמן רב. ובתוך זה הלך כבוד קדשו מחצרו לבית אחר.
והחסיד ר' צבי נשאר בחדרו והמורה שעות שעון של אדמו"ר היה מונח על השולחן. וראה ר'
צבי הנ"ל שהשעון של אדמו"ר אין מהלכו על קו הישר וסיבב אותו בערך עשר מינוט דקות כי

לרבי צבי הנ"ל היה גם כן מורה שעות יקר ומובחר, לכן סובב אותו, כדי שיהיה תהלוכתו בשוה
עם מורה השעות שלו. ואחר כך חזר אדמו"ר לחדרו, ודבר עמו עוד מענין הנ"ל, כמו ערך שעה.
ואחר זה כאשר רצה ר' צבי הנ"ל ליטול רשות להפריד ממנו, הביט האדמו"ר על המורה השעות
שלו והקפיד מאוד. ואמר לו אדמו"ר: "מי זה שסיבב את המורה השעות שלי עשרה מינוט?" אמר
ר' צבי הנ"ל: "כי יש לי מורה שעות טוב ומובחר, לכן סיבבתי אותו שילך בשוה לו" אמר לו
אדמו"ר: "מאין אתה יודע שהמורה שעות שלך מהלכו על קו הישר? פן העמדת אותו אחר מראה
שעות שמהלכו אינו על קו הישר?" אמר לו: "זהו רק בדרך אפשר, אבל מאיזה סברה היא הבירור
שהמורה שעות שלי אינו אמת?" השיב לו אדמו"ר: "הנה מבואר בכתבי האריז"ל שביום יש י"ב
צרופי שם הויה, והשעה נחלק לששים חלקים הנקראים מינוטין. הנה בכל שעה בפרט יש ששים
הוויות, ובפרטית יותר יש גם כן שם הויה מחדש בכל רגע. והיה הוא לשון התהוות שמהווה
העולמות יש מאין. הנה בכל שעה הוא התהוות העולמות מחדש בכלל, בכל מינוט ורגע יש שם
הויה בפרט. הנה בכל רגע ורגע היא התהוות העולמות מחדש. וזה 'ובטובו מחדש בכל יום מעשה
בראשית'. הנה כאשר ראיתי המורה שעות שלי, הכרתי שסיבב אותו עשרה מיעוט, כי ידוע לי
שצרוף שם הויה כעת היא צרוף אחר, לא כמו הצרוף המובן מהמורה שעות, אשר ידוע לי שזה
הצירוף היה אחר עשרה מינוט".

אמרות רבי מנחם מנדל מקוצק

תוכן

קמצנות
• העולם הזה של הכילי הוא העולם הבא שלו, שהרי אינו נהנה מממונו אפילו כמלוא נימא, אם כן, היכן, איפוא, העולם הזה שלו?

חג ומועד
• "המצטער - פטור מן הסוכה" סוכה כו, ע"א - יהודי המסוגל להרגיש בסוכה את הגשם ולהצטער על כך, אינו ראוי לשבת בסוכה.

תלמוד תורה
• גדול המלמד דרדקי מרבו, שכן הרב לימדו דברים שהוא מפרשם כך, ובא אחר וסותר דבריו ומפרש אחרת, ואילו המלמד, תורתו תורת אמת, שכן הכל מודים שאל"ף היא אל"ף ובי"ת היא בי"ת.
• "לא בשמים היא" דברים ל, יב - התורה אינה אצל אותם יהודים, החושבים שהגיעו עד שמי השמים.

תפילה ותכונתה
• המתפלל היום מפני שהתפלל אתמול - רשע טוב הימנו.
• אם אין טלית, מתעטפים בארבע כנפות הארץ ומתפללים.

תשובה ומעלתה
• לו היו אומרים לי שלא אוכל לחזור בתשובה, הייתי טוחן רקיע ושמים - ושב.
• די לו לאדם שיפתח בלבו פתח זעיר של תשובה כ"חודו של מחט", בתנאי שירגיש כעין דקירה בלב, כצריבה בבשר חי ולא כמחט בבשר מת.

מידות
• "עתיד אני" - זו מידה זרה; "רצוני" - מידה ואינה מידה; "הריני" - זו מידה טובה.
• מסוכן ההרגל, ונדחק לו בחשאי כגנב.

מצווה ועבירה
• "וחי בהם" ויקרא יח, ה - שיעשה המצווה בחיות ובלהט.
• ישנם העושים מצוות בגלוי ועבירות בסתר, וישנם העושים עבירות בגלוי ומצוות בסתר.

סוד ובעלי סוד

• במקום שיש סוד - שם יש גניבה.

• אם חייבים אנו להסתיר דבר ולשמרו בסוד - נמצא שאין אנו נוהגים כשורה.

ענווה וגאווה

• כל המידות כולן צריכות כוונה, חוץ ממידת ענווה, שכן ענווה, שיש עמה כוונה, שוב אין שמה ענווה.

• עובד עצמו - חוטא בעבודה זרה.

• גאווה - מום היא. בעל גאווה - אף שמשפילים אותו מן השמים עד דכא - נשאר בגאוותו.

צדקה

• בשעה שאבותינו הלכו במדבר ואכלו מן, כל אחד קיבל מזונותיו במידה שווה: עומר לגולגולת. כיצד קיימו אותה שעה מצוות צדקה? - אבותינו עשו צדקה בדעת, מי שדעתו היתה רחבה, עשה צדקה עם מי שדעתו היתה פחותה.

דיבור ושתיקה

• כאשר יש לאדם על מה לצעוק, ורוצה לצעוק, אך איננו יכול לצעוק - זוהי הצעקה הגדולה ביותר.

חיים ומוות

• המוות - אינו ולא כלום, משל לאדם העובר מדירה לדירה. אלא שהפיקח בוחר לו דירה יותר נאה מן הראשונה.

חכמה וסכלות

• "יוסיף דעת - יוסיף מכאוב" קהלת א, יח - ומה בכך? כדאי לו לאדם להוסיף מכאוב, ובלבד שיוסיף דעת.

• "חסיד שוטה" - כיצד? - הוא שהכריזו עליו מן השמים להיות טיפש. והלה עושה הרבה לפנים משורת הדין לצאת ידי גזירת שמים בטפשותו, ומוסיף על טפשותו.

יצרים

• היצר הרע נטפל לפרקים לאדם, בכוחן של דמעות.

יראת חטא

• רצוני שלא תחטאו, לא מפני שאסור לחטוא, אלא מחמת חוסר פנאי לחטוא.

• במקום להוסיף חומרה להלכה, מוטב להוסיף יראה לעשייה.

יראת שמים

• כשהשנה מבורכת - היא מבורכת בכל דבר, אפילו ביראת שמים.

לב

• לב שבור - שלם, סולם עקום - ישר.

• "דברים היוצאים מן הלב - נכנסים אל הלב" שירת ישראל לר' משה אבן עזרא עמ' קנו - גם ללב ממנו יצאו הדברים.

• "לא תגנוב" שמות כ, יג - אין פירושו רק שלא לגנוב, אלא גם לא להיות גנב.

אמונה וביטחון

• המאמין במופתים - אינו אלא שוטה ומי שאינו מאמין שיוכלו להיעשות על ידי הצדיקים - אינו אלא אפיקורס.

אמת ושקר

• על האמת לנקר במוח, כמו היתוש לטיטוס.

• מעולם לא התחרטתי על אמת.

• כל הדברים שבעולם אפשר לחקותם, חוץ מן האמת, שכן אמת מעושה - שוב אינה אמת.

בין אדם לחברו

• יש המחזיקים את הדברים הטובים והנוחים שבתורה לעצמם, ואת החומרות - לאחרים.

• כשם שהנך יכול לסבול שפרצופו של חברך אינו דומה לשלך, כך תסבול שדעותיו של חברך אינן דומות לדעותיך.

• "וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק" שמות כ, טו - יכול אדם לראות, יכול הוא לנוע ולהזדעזע, ובכל זאת לעמוד מרחוק...

גוף ונשמה

• יש המבקשים ליסע לארץ-ישראל כדי שלא יצטרכו לשאת בסבל גלגולי מחילות. תמיהני, תמיהני, אוהבים הם את גופם מאוד מאוד, שאף לסבל שלאחר המוות הם חוששים.

• קל לו לגוף לסבול סיגופים ותעניות, מאשר לסבול עול מלכות שמים.

אבות ובנים

• כך זה תמיד: האב מצטער בצער בניו - ואין הבנים מצטערים בצער אביהם; הקדוש-ברוך הוא מצטער בצערנו - ואין אנו מצטערים בצער השכינה.

אדם וקונו

- היכן מצוי אלוקים? - במקום שנותנים לו להיכנס.
- כלל זה יהא נקוט בידך: מי שאינו רואה את המקום בכל מקום, אינו רואהו בשום מקום.
- "אלהי מסיכה לא תעשה לך" שמות לד, יז - אל תעשה מאלוקים - מסיכה.
- "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך" דברים ו, ו - יהיו מונחים תדיר על הלב, כך שבבוא רגע של כושר וייפתח הלב - יוכלו לחדור מיד לתוכו.

אונאה וגניבת דעת

- הפולט אנחה קלה, שאינה יוצאת מעומק לבו, הריהו חוטא בגניבת הדעת.
- יש המהלכים ושבע תועבות בלבם, ומחליקים על כרסם בכמה דפי גמרא.